

Галактика •
Библиотека •
Галактика •
Библиотека •

УРСУЛА ЛЕ ГУИН

МАГЪОСНИКЪТ ОТ ЗЕМЛЕМОРИЯ

УРСУЛА ЛЕ ГУИН МАГЪОСНИКЪТ ОТ ЗЕМЛЕМОРИЯ

Превод: Катя Петрова

chitanka.info

След „Лявата ръка на мрака“ почитателите на „Галактика“ отново ще се срещнат с оригиналната и дълбоко философска проза на съвременната американска писателка Урсула Ле Гуин. С приюмите на фантастичната условност тя успява да ни внуши своите мисли и разсъждения за смисъла на човешкия живот, за ролята и мястото на човека в този свят, за борбата между силите на доброто и злото, за ограничените и безгранични възможности на човешкото познание. „Магьосникът от Землемория“ е разказ за духовното и нравствено израстване на човека в съприкосновението му със заобикалящия го свят.

ХРИСТИНА КОЧЕМИДОВА С ЖЕЗЪЛА НА ЧОВЕШКОТО МОГЪЩЕСТВО

Според традиционното схващане фантастиката има за цел да отвлече читателя от дотегналата му реалност, като го пренесе в далеч по-интересни светове и раздвижи позакърнялото му въображение. Но Урсула Ле Гуин е от онези автори, които търсят не толкова развлекателната страна на жанра, колкото насищането му с морално-идеен смисъл. Нейните произведения спадат не към научно-техническата фантастика, стремяща се да смае публиката с дръзки прогнози за материалния прогрес, а към социално-философската — разглеждаща преди всичко човешката личност и човешките взаимоотношения. Ле Гуин създава несъществуващи вселени, за да постави вездесъщи проблеми, валидни за всяка епоха, за всяко общество. В условността на фантастичното тя разсъждава върху ролята и мястото на човека в природата, върху границите и безграничността на познанието, върху борбата между доброто и злото и върху смисъла на човешкия живот. Затова нейните светове — независимо дали става дума за далечната планета Гетен или за праисторическа земна цивилизация — ни изглеждат удивително реални, не само географски точни, но в известен смисъл близки, познати — сякаш съдържат важни и вечни истини, които ние дълбоко в себе си знаем, но може би сме позабравили.

В незнайно време, в незнайна страна се ражда момче с редки магически способности. Но това е само условност, защото не тайните на шаманския занаят интересуват Ле Гуин, а моралните и философски проблеми, които поражда възможността за властвването на човека над природата. Оттук нататък започва метафоричният разказ за едно духовно пътешествие, за нравственото израстване на индивида и взаимоотношението му със света.

Сред козите и съселяните си момчето открива своите заложби — тъй се пробужда човешкото съзнание — и скоро се оформя като личност, намирайки истинското си „аз“ в символично кръщение. Тази личност трябва да се развие, да набере опит и знания. Гед прилежно се труди и усилено напредва в обучението си, докато в миг на безразсъдство извършва грешка: предприема действие, за което не е узрял, престъпва неписаните закони на сътворението и неволно става мост, по който силите на злото изпълзват в света. От този момент негов дълг е да преследва злото, което е внесъл сред хората. И той подема дълга борба със смътния си враг без облик и име, който трябва да унищожи, ако иска да изкупи греха си. Но за да се пребори с този враг, необходимо е най-напред да го опознае, да проникне в същността му — да открие името му, защото именно *познанието* за нещата, скрито в многозначителната метафорика на Ле Гуин под символа на Древната реч, дава на човека власт над тях.

Труден и опасен е пътят, който изминава Гед, докато разбере, че грозната сянка е въплъщение на собствената му самонадеяност и високомерие, на завистта му и безотговорността му, и на всички ония недостойни качества, които са го подтиквали към неблагоприятни дела. Изпълненото му с приключения пътешествие — отначало бягство, а после упорито търсене, по време на което той успява да преодолее страха си и да се изправи пред ужасяващото го чудовище лице в лице — съответствува на мъчителния процес на самоосъзнаването, в края на който човек познава „своята черна половина“. Злото не е някаква абстрактна сила; то тлее в самия човек, подхранва се от коварните и съпернически отношения в обществото и завладява душата.

Така „Магьосникът от Землемория“ е роман за самоосъзнаването и самоусъвършенствването, които човек трябва да постигне, преди да действа в света. Но същевременно това е роман за познанието и неизвестното, за дързостта на човека-изследовател. Странствованията на Гед по незнайни земи и морета, дотам, където никой не знае какво има по-нататък, „най-малкото ние, които никога не напускаме нашите брегове“, са образен символ на стремленията на вечно търсеция човешки дух. Гед напуска границите на познатото в две измерения: пространственото — до „края на света“, известен на хората, — и метафизичното — назад във времето, до първичния хаос „отвъд началото“, плазмата, от която е произлязло сътворението. Тук е

центърът на великото равновесие, на съжителството на вечните противодействащи сили: морето и сушата, живота и смъртта, мрака и светлината, доброто и злото. Тук са залегнали и присъщите теми на Урсула Ле Гуин, и нейната философска концепция за диалектиката на съществуването. За да има битие, трябва да има небитие; за да се роди словото, е необходимо мълчание; лявата ръка на мрака, това е светлината. Между тях човек трябва да намери своя ориентир. Човекът също е велика сила. По думите на мъдрия Оджиън, той не е понесена от потока треска, а самият поток. Той може да въздейства върху природата, да преобразява материята, дори да извършва най-висшето от всички чудеса — създанието. В този смисъл и мистериозното призоваване на мъртъвци е само опит от страна на Гед да властвува над времето, да открие измерение, в което миналото се съединява с настоящето. Или *магьосничеството е художествена метафора на човешките възможности*, на неограничените способности, които се крият у човека и които той трябва да овладее и да се научи да упражнява.

Но преди да използва силата си, човек трябва да осъзнае огромната отговорност, която носи пред себе си и пред хората. Не бива да действа в противовес с природните закони, защото би нарушил естествената хармония на вселената и би причинил само хаос и унищожение. Трябва винаги да предвиждаш резултата от своите начинания, да знаеш какво ще последва от всяка твоя постъпка — добро или зло, създание или разруха. Да докараш дъжд на едно място, може да означава суша на друго; „запалиш ли свещ, вече хвърляш сянка“. Тънка е границата между доброто и злото и само острата, бдяща съвест може да я съблюдава.

Постепенно Гед разбира мълчаливите уроци на своя пръв учител Оджиън, които в миналото бе сметнал само за отегчителни; човекът е част от природата, той трябва да живее в съгласие с нея, за да може и да я подчинява на волята си, когато е нужно. Именно смирението е дало сила на Оджиън да обуздава земетръсите, както и решимостта му да служи единствено на необходимостта, а не на своето удобство. И макар че за себе си Гед отхвърля пасивното съществуване в мъдростта, така както отхвърля и спокойния, безопасен труд на учения в Кулата на познанието и морално се извисява над учителя си, като избира пътя на действието, той вече е движен не от момчешки копнеж

към играта, а от осъзнатия дълг към активна борба със злото. Сега поема по този път, овладял най-важния урок; човек трябва да притежава не само познание, но и *морална зрелост*, за да го прилага.

В миналото Гед бе използвал способностите си за лично удовлетворение — и в това се състои грехът му. В бъдеще той ще действа единствено за благо на хората и постепенно ще изкупва вината си. Изкуплението започва със себеотрицателния му опит да спаси едно дете; продължава с пожертвуването на собствената безопасност заради тази на островитяните; с отказа му от изкушението в Двора на Теренон; с лечебствата и помощта, с които се раздава на населението, дори когато това му струва сетните сили; и стига накрая до върховната саможертва — готовността да даде живота си, за да унищожи сянката на злото. Да служиш на хората и на живота — ето най-висшето призвание на човека. По фаустовски Гед разбира, че „мъдър е само онзи, който никога не се отделя от останалите живи същества, говорящи или не“. Само той извлича истинско удовлетворение от своите действия. Обичта на учителя, предаността на животното, благодарността на хората, вярното другарство, топлотата в огнището на приятеля — са най-ценният дар, който може да получи човек. И Гед им се отплаща с цялото си сърце. Едва тогава силата му започва да расте, защото се подхранва от неизчерпаем източник. В прекрасната образна символика на Ле Гуин жезълът внушаващо илюстрира тази идея. Първия си жезъл Гед получава чрез обучение — но той не успява да му послужи в съдбоносен момент. Вторият, изтръгнат от природната трева в миг на естествен порив, му подсказва, че човек е силен в омразата си към злото — но той също се оказва недостатъчен, преходен. Едва третият, дарен му с любов от учителя и приет с любов, става най-трайният и неуязвимият и с него Гед разгромява мрака. Защото *могъществото на човека идва от любовта към другите*.

Тук проличава дълбокият жизнелюбещ характер на творчеството на Ле Гуин. Злото се побеждава не само с познание и умение, но преди всичко с всеотдайна любов към хората, към природата и сътворението; с дълбока вяра в живота и доброто. В съмнението, в безверието — човек е безсилен. „Може и да няма друга истинска сила освен мрака“ — казва Гед в миг на колебание и това му носи слабост. Но понеже в действителност вярва в надмощието на

светлината, понеже чувствува в себе си всеки миг силата на живота — като „един танц, една музика, свързваща разделените от морето земи“ — и понеже с цялата си душа и действия е отдаден на човечеството — той съумява да победи.

Така Гед става достоен за способностите, с които го е дарила природата, достоен и за „Песента на Ястреба“, която се разнася за него по целия архипелаг. За красотата на човешкия подвиг пее изкуството. И за величието на човешкия дух, осветяващ като пламтящ жезъл мрака на неизвестното, изгарящ силите на злото, пише Ле Гуин.

На братята ми Клифтън, Тед, Карл

*Само в мълчанието има слово,
само в мрака — светлина,
само в смъртта — живот;
Ярко прорязва полетът на
ястреба
пустеещите небеса.*

*„Сътворе
нието на Еа“*

1. ВОИНИ В МЪГЛАТА

Остров Гонт, самотен планински купол, стърчащ цяла миля над терзаното от бури Североизточно море, е земя, прочута с магьосници. От селищата във високите му долини, от пристанищата в тъмните му, тесни заливи много гонтийци се отправят към големите градове, за да постъпят на служба при владетелите на архипелага като магьосници или жреци, или пък жадни за приключения, бродят от остров на остров из цялата Землемория, вършейки чудеса.

Казват, че най-великият от тях бил един човек, наречен Ястреба — несъмнено най-големият пътешественик, който по онова време станал и повелител на драконите, и върховен жрец. За неговия живот се разказва в „Подвизите на Гед“ и в много песни, но това тук е историята му от времената, преди да се прослави, преди да се родят песните.

Родното му място беше едно уединено селце на име Десетте елши, разположено високо в планината в горния край на Северната котловина. Под селото, по склоновете към морето се редяха едно под друго пасищата и нивите на котловината, а по завоите на река Ар имаше други градове, над него се издигаха само гористи хребети, устремени към скалистите и заснежени висини.

Майка му го беше кръстила Дюни, но тъй като умря, преди той да стане на година, тя не можа да му даде нищо повече от име и живот. Баща му, ковачът на бронзови сечива в селото, беше мрачен, неразговорлив човек и понеже шестте братя на Дюни бяха много по-големи от него и един по един напуснаха дома, за да орат земята, да плават по моретата или да станат ковачи в други градове на Северната котловина, нямаше кой да отгледа детето с обич.

То растеше на свобода, избуя и стана високо, бързоного, гръмогласно, гордо и изпълнено с плам момче. Пасеше козите по стръмните ливади над речните извори заедно с малкото други деца от селото и когато заякна достатъчно, за да свива и разтяга духалото, с

цената на много юмручни и камшични удари баща му го накара да работи като ковашки чирак.

От Дюни не можеше да се очаква много работа. Не се свърташе в къщи — постоянно скиташе из горите, плуваше във вировете на Ар, която като всички гонтски реки е бързотечна и студена, или се катереше по чукарите и урвите към върховете над гората, откъдето гледаше необятния северен океан, безостровен отвъд Перегал.

В селото живееше сестра на починалата му майка. Тя го гледа, докато беше още пеленаче, но си имаше нейна работа и престана да му обръща внимание, щом той се оказа в състояние да се грижи сам за себе си. Ала един ден навършилото седем години момче, неуко и непосветено в изкуствата и силите, действащи на този свят, чу леля му да вика някакви думи на една коза, скочила върху сламения покрив на колибата. Отначало козата не искаше да слезе оттам, но щом чу римуваните слова, незабавно скочи.

На другия ден, като пасеше дълговласите кози по поляните на Високия скат, Дюни им извика думите, които бе чул, без да знае нито за какво се употребяват, нито какво значат, нито на какъв език са:

*Нот хирт малк ман
хйолк хан мърт хан*

Той извика двустишието силно и козите дойдоха при него. Дойдоха много бързо, всички заедно, без да издават никакъв звук. Гледаха го от тъмните цепнатини на жълтите си очи.

Дюни се засмя и извика отново двустишието, което му даваше власт над козите. Те се приближиха още повече, скупчиха се и се заблъскаха около него.

Изведнъж го обзе страх пред дебелиите им, ръбести рога, странните им очи и странното им мълчание. Опита се да се измъкне и да избяга. Те хукнаха с него, без да го изпускат от обкръжението си, и всички заедно връхлетяха в селото — козите, притиснати една до друга, като че наоколо им бе опънато здраво въже, а сред тях потъналото в сълзи, хлипащо момче. Селяните наизскачаха от домовете си, заругаха козите и се заприсмиваха на момчето. С тях излезе и леля му, която не се смееше. Тя каза някаква дума и

животните, освободени от заклинанието, заблеяха, захрупаха листа и се отдалечиха.

— Ела с мене — каза тя на Дюни.

Заведе го в колибата си, където живееше сама. Обикновено не пускаше вътре деца и те се страхуваха от това място. Колибата беше ниска, сумрачна, без прозорци, и ухаеше на билки, които се сушаха на таванската греда — мента, мащерка, бял равнец, шавар, бял бардун, детелина, вратига и дафинови листа. Леля му седна с кръстосани крака до огнището, погледна го изкосо през рошавите си черни коси и го попита какво е казал на козите и дали знае двустишието. Когато разбра, че макар да не разбира нищо, той е омагьосал козите да дойдат при него и да го последват, тя видя заложената у него сила.

Като сестрин син той не бе представлявал нищо за нея, но сега тя го погледна с други очи. Похвали го и му каза, че би могла да го научи и други стихчета, които ще му харесат повече, да му каже думичката, която кара охлюва да се подаде от черупката си, или името, което призовава сокола да се спусне от небето.

— Да, кажи ми това име! — извика то, освободило се от страха, който му бяха причинили козите, и възгордяло се от похвалите ѝ за острия му ум.

Магьосницата рече:

— Ако ти го кажа, не бива никога да го повтаряш пред другите деца.

— Обещавам.

Тя се усмихна на доверчивото му невежество:

— Тъй да бъде. Но аз ще обвържа обещанието ти. Езикът ти ще занемее, докато аз самата не реша да го развържа и дори тогава, макар че ще можеш да говориш, няма да можеш да произнесеш в присъствието на друг човек думата, научена от мен. Трябва да пазим тайните на изкуството си.

— Добре — съгласи се момчето, тъй като без друго не желаше да разкрива тайната пред другарчетата си, радостно, че може да знае и върши онова, което те не знаят и не могат.

То не мръдна, докато леля му прибираще несресаната си коса отзад и завързваше колана на роклята си.

После тя отново седна с кръстосани крака и захвана да хвърля с шепи листа в огнището, докато димът от тях разстла и изпълни

сумрака на колибата. След това започна да пее, гласът ѝ ту се извисяваше, ту стихваше, като че беше някакъв чужд глас и пеенето продължи, докато момчето престана да съзнава дали е будно, или заспало. А през цялото това време до него седеше със зачервени от дим очи старото черно куче на магьосницата, което никога не лаеше. Изведнъж магьосницата проговори на Дюни на неразбираем език и го накара да изрича заедно с нея рими и думи, докато заклинанието му подействува и той занемя.

— Говори! — заповяда тя, за да изпита магията.

Момчето не можеше да говори, но се засмя. В този миг леля му се поизплаши от силата му, понеже това беше една от най-мощните ѝ магии — тя се бе опитала не само да овладее говора и мълчанието му, но и да го застави да ѝ служи в магьосническия занаят. И все пак, дори омагьосано, то се бе засмяло. Тя не каза нито дума. Започна да залива с бистра вода огъня, докато димът се разнесе, даде му да пие вода и щом въздухът се прочисти и то отново можеше да говори, тя му откри истинското име на сокола, на което отговаряше тази птица.

Това беше първата стъпка на Дюни по пътя, който щеше да следва през целия си живот, пътя на жреца, пътя, по който накрая се впусна след една сянка и я преследва по земя и море чак до мрачните брегове на царството на смъртта. Но при първите стъпки този път изглеждаше широк и светъл.

Щом откри, че дивите соколи се спускат стремглаво към него от простора, когато ги призове по име, и кацат върху китката му с оглушителен плясък на крилете също като ловните птици на принца, той зажадува да узнае и други такива имена и навести леля си с огромната молба да научи имената на ястреба, на рибояда и на орела. За да заслужи могъщите слова, той правеше и учеше всичко, което му кажеше магьосницата, макар че имаше и доста неприятни неща.

На Гонт казват „слабо като женска магия“, или пък „проклето като женска магия“. Е, магьосницата от Десетте елши не се занимаваше с черна магия, нито пък се намесваше някога във висшите изкуства на общуване с Древните сили, но тъй като беше неука жена, заобиколена от неуки хора, тя често използваше уменията си за глупави и съмнителни цели. Не знаеше нищо за силите на Равновесието и Градежа, известни на истинския магьосник, който им служи вярно. Те му повеляват да извършва магиите си само при

истинска нужда. Тя имаше магия за всякакви случаи и непрекъснато правеше заклинания. Голяма част от умението ѝ беше просто шарлатанство и тя не различаваше истинските магии от фалшивите. Знаеше много проклетия и май повече я биваше да разболява, отколкото да лекува. Като всяка вещица можеше да свари любовна отвара, но правеше и други, по-грозни отвари, служещи на човешката завист и омраза. Тези хитрини обаче тя държеше настрана от младия си чирак и доколкото можеше, го учеше на почтено изкуство.

Отначало той по детски се радваше на магьосническото изкуство, на силата, която то му даваше над птици и животни и на познанието за тях. И тази радост не го напусна през целия му живот. Като го виждаха във високите пасища често с някоя граблива птица, другите деца го кръстиха Ястреба и така той получи името, с което го наричаха по-късно хората, ако истинското му име им бе неизвестно.

Тъй като магьосницата му говореше неспирно за славата, богатствата и за великата власт над хората които може да добие един магьосник, той се запретна да научи повече полезни неща. Това му се отдаваше бързо.

Тя го хвалеше, децата от селото започнаха да се страхуват от него, а самият той беше сигурен, че много скоро ще стане велик човек. И продължаваше да напредва с нейна помощ от дума на дума, от заклинание на заклинание, докато стана на дванадесет години и усвои голяма част от знанията ѝ, които не бяха много, но стигаха за една вещица и още повече — за едно дванадесетгодишно момче. Тя му предаде всичките си познания за билките и лечението, всичко, което знаеше относно изкуствата за намиране, спояване, поправяне, отключване и разкриване. Изпя му всичките песни и „Великите подвизи“, които знаеше, научи го на всички думи от Истинската реч, които сама беше научила от своя учител-заклинател. А Дюни бе научил и разни трикове, шеги и заклинания за илюзия от гадателите на времето и странстващите фокусници, които обикаляха градовете на Северната котловина и Източната гора. Именно с едно от тези леки заклинания той показа за първи път, че в него се таи велика сила.

В онези дни Каргадската империя беше могъща. Тя обхващаше четирите огромни острова между Северния и Източния разлив — Карего-Ат, Атуан, Хур-ат-Хур и Атнини. Езикът, който се говори там, не прилича на никой от езиците на архипелага или останалите разливи,

а хората са диви, белокожи, жълтокоси и свирепи и обичат кървавите гледки и миризмата на горящи градове. Предната година с многобройна, неударима флота от кораби с алени платна те бяха нападнали Торикълските острови и здраво укрепления Торхийвън. Новината за този набег се разнесе на север, стигна и до Гонт, но владетелите му се занимаваха по това време с морско разбойничество и не обърнаха много внимание на чуждоземните злочестини. После в ръцете на каргите падна Слеви. Те го плякосаха и опустошиха, а народа му поробиха и той си остава и до днес остров, потънал в разрушения. Жадни за завоевания, след това каргите отплаваха към Гонт на тридесет огромни кораба, които се появиха пред Източното пристанище. С битка си проправиха път през града, завзеха го, изгориха го, оставиха корабите си под охрана в устието на Ар и се отправиха нагоре към котловината, като рушаха, плякосваха и избиваха хора и животни. По пътя се разделиха на банди и всяка грабеше, където си поиска. Бегълци дойдоха да предупредят селата, разположени във висините. Съвсем скоро селяните от Десетте елши видяха как пушек затъмни небето на изток и онези, които се изкачиха през нощта на Високия скат, съзряха потъналата в мъгла котловина набраздена от червени пожари. Готовите за жътва поля бяха подпалени, а овощните градини — изгорени; плодовете се печеха на пламтящите клони, а хамбарите и чифлиците тлееха в развалини. Някои от селяните избягаха нагоре по клисурите и се скриха в гората, други се приготвиха да бранят живота си, а трети не направиха нито едното, нито другото, а седнаха и занареждаха отчаяно. Магьосницата избяга, скри се съвсем сама в една пещера горе на стръмнината Капърдинг и запечата отвора ѝ със заклинания. Бащата на Дюни, ковачът, беше сред тези, които останаха, защото не искаше да изостави ковачницата, където бе работил петдесет години. През цялата нощ той неуморно изчукваше каквито метали му попаднеха и правеше от тях върхове за копия, а помощниците му ги привързваха към дръжките на мотики и гребла, тъй като нямаше време да ги втъкнат в тях както подобава. В селото не се намираще друго оръжие освен ловни лъкове и къси ножове, тъй като планинското население на Гонт не е войнствено — то се слави не с воини, а с крадци на кози, морски разбойници и магьосници.

При изгрев-слънце се спусна гъста бяла мъгла — нещо обикновено за есенните утрини в низините на острова. Сред колибите и къщите си по криволичещата улица на Десетте елши селяните чакаха с ловните си лъкове и новоизковани копия. Без да знаят дали каргите са наблизно или далеч, те стояха безмълвни, вторачили поглед в мъглата, която скриваше от очите им всички форми, разстояния и опасности.

Дюни беше сред тях. Цяла нощ се беше трудил с ковашкото духало, бе свивал и разтягал двата дълги ръкава от козя кожа, които поддържаха огъня със силна струя въздух. От тази работа сега ръцете го боляха толкова много и така трепереха, че не можеше да насочва копието, което си бе избрал. Не виждаше как би могъл да се бие или да бъде полезен на себе си или на съеляните си. Измъчваше го мисълта, че ще умре твърде млад, набучен на каргска пика и ще отиде в земята на мрака, без да е узнал собственото си име, истинското си име на човек. Погледна слабите си ръце, мокри от студената роса на мъглата и го обхвана ярост пред слабостта му, защото познаваше силата си. Той носеше в себе си сила, стига да знаеше как да я използва. Затова се помъчи да открие измежду всички познати заклинания нещо, което би дало предимство на него и другарите му или поне някаква възможност. Но само нуждата не е достатъчна, за да се отключи силата, трябва и знание.

Под палещото слънце, издигнало се над върха, мъглата започна да изтънява, да се раздвижва и да се разкъсва на големи и малки талози. Тогава селяните съзряха банда воители, които се катереха по планината. Носеха бронзови шлемове и набедреници, нагръдници от дебела кожа, дървени и бронзови щитове и бяха въоръжени с мечове и дълги каргски пики. Окичени с пера, те лъкатушеха в подрънкваща и нестройна редица нагоре по стръмния бряг на Ар, вече толкова наблизно, че се виждаха белите им лица и се чуваха думи от наречието им, когато си подвикваха. Тази банда от нашественическите орди наброяваше около стотина души, което не е много, но в селото имаше само осемнадесет мъже и момчета.

Сега нуждата призова знанието. Вперил поглед в мъглата, която се разсейваше по пътеката пред каргите, Дюни си спомни едно заклинание, което можеше да му послужи. В желанието си да спечели момчето за свой чирак, някакъв стар гадател от Котловината, на

времето го беше научил на няколко чародейства. Едното от тях се наричаше „мъглотворно“, спояващо заклинание, което събира мъглите за известно време на едно място. С него един майстор на илюзията може да извае от мъглата призрочни илюзорни форми, които не след дълго избледняват. Момчето не притежаваше такова изкуство, но то се стремеше към нещо друго и имаше силата да постави заклинанието в служба на собствените си цели. Бързо и високо назова местностите и границите на селото и тогава изговори мъглотворното заклинание, като вплете в стиховете му и думи от заклинанието за скриване и накрая извика думата, която задействува магията.

Едва бе свършило и баща му, който се беше приближил зад него, го удари здравата по главата и го събори на земята.

— Мълчи, глупако! Затваряй си кресливата уста и се скрий, щом не можеш да се биеш!

Дюни се изправи на крака. Каргите се чуваха вече откъм края на селото; бяха стигнали до голямото тисово дърво край двора на щавача на кожи. Гласовете им, звънтенето и скърцането на доспехите им се долавяше съвсем ясно, но самите те не се виждаха. Мъглата се беше сбрала и съгъстила над цялото село и тъй бе посивила светлината и помътнила всички очертания, че човек едва виждаше пред себе си собствените си ръце.

— Аз скрих всички ни — рече Дюни навъсено, тъй като от удара на баща му го болеше главата, а изпълнението на двойното заклинание беше изчерпало всичките му сили. — Ще поддържам мъглата, докато мога. Намери другите и ги отведи на Високия скат!

Ковачът загледа втренчено сина си, който стоеше като дух в тази тайнствена, влажна мъгла. Измина цяла минута, преди да разбере какво му говори Дюни, но щом схвана думите му, той веднага хукна да намери другите и да им каже какво да правят. Движеше се безшумно, защото познаваше всяка ограда и всеки ъгъл в селото. През мъглата вече се мерзелееше червено петно, тъй като каргите бяха подпалили сламения покрив на една къща. Все още не навлизаха в селото, а чакаха в долния край да се вдигне мъглата и да оголи плячката и жертвите им.

Щавачът, чиято къща гореше, изпрати няколко момчета натам. Те заподскачаха току под носовете на каргите, присмиваха им се и крещяха, а след това изчезваха като дим в дим. Междувременно, като

пълзяха между оградите и притичваха от къща на къща, по-старите мъже се приближиха от другата страна и изпратиха снап от стрели и копия към воините, които се бяха скупчили на едно място. Един карг се строполи в гърчове с все още топло изковано копие в тялото. Засегнати от стрелите, другите побесняха. Хвърлиха се напред с намерение да посекаат немоцните си нападатели, но се натъкваха само на заобикалящата ги мъгла, изпълнена с гласове. Втурнаха се след гласовете, мушеха мъглата с огромните си кървави, окичени с пера пики. Пробягаха с викове по улицата и въобще не разбраха, че са преминали през самото село, тъй като запустелите колиби и къщи само се показваха и отново се скриваха в гърчещата се сива мъгла. Селяните бягаха без ред и повечето бързо се отдалечиха, тъй като познаваха околността, но някои, момчета или старци, напредваха по-бавно. Каргите връхлитаха върху им и забиваха пиките си в тях или ги посичаха с мечовете си, надавайки бойния си вик — имената на белите божествени братя на Атуан:

— Улуа! Атуа!

Щом усетиха неравна почва под краката си, някои от бандата се спряха, ала останалите продължиха настъплението си. Те търсеха призрачното село и преследваха неясните, люлеещи се силуети, които просто отскачаха от досега им. Цялата мъгла беше оживяла от тези бягащи сенки, които се изплъзваха, появяваха се от всички страни и избледняваха. Една група карги подгони призраците право към Високия скат — урвата над изворите на Ар. Преследваните излязоха на открито и там изчезнаха в оредяващата мъгла, а преследвачите им полетяха с крясъци надолу през мъглата и внезапната слънчева светлина от сто фута височина право към плитките вировете сред скалите. Онези, които пристигнаха по-късно и не паднаха в пропастта, се скупчиха на ръба ѝ и се заслушаха.

Ужас изпълни сърцата на каргите в този момент и те затърсиха в тайнствената мъгла другарите си, а не селяните. Събраха се на хълма, но сред тях още търчаха духове и призрачни форми, които ги мушкаха в гърба с копия или ножове и отново изчезваха. Всички карги се запрепъваха безмълвно надолу по хълма и неочаквано излязоха от сивата, заслепяваща мъгла. Съзряха реката и котловините под селото — оголени и ясни в утринната слънчева светлина. Там спряха, събраха се и погледнаха назад. Безизразна стена от полюшваща се и гърчеща се

сивота пресичаше пътеката и скриваше всичко зад себе си. Нито един карг не погледна повече от веднъж назад. Всички забързаха надолу, далеч от омагьосаното място.

В по-ниските части на Северната котловина тези воители се навоюваха достатъчно. Градовете от Източната гора сбяха хората си и ги изпратиха срещу нашествениците. Защитниците се спуснаха на групи от хълмовете и през този и следващия ден каргите бяха отблъснати до бреговете на Източното пристанище, където намериха корабите си изгорени. Там те се биха с гръб към морето до последния човек, а пясъците по устието на Ар кафенееха от кръв, докато не дойде приливът.

Но онова утро влажната сива мъгла се бе задържала известно време в Десетте елши и горе на Високия скат, а после се бе разнесла и стопила. В ялната и ветровита утрин току някой мъж се изправяше и оглеждаше с учудване. Тук мъртъв карг с жълта, дълга, разпиляна и кървава коса, а там селският щавач, загинал царствено в бой.

Подпалената къща долу в селото беше все още в пламъци. Хората се спуснаха да потушават пожара, тъй като бяха спечелили битката. До голямото тисово дърво на улицата намериха Дюни, сина на ковача, който стоеше сам и невредим, но безмълвен и зашеметен. На всички беше ясно какво бе направил той. Заведоха го в бащината му къща и отидоха да извикат магьосницата от пещерата да излекува момчето, което беше спасило живота и имота им. Каргите бяха отнели живота само на четирима и изгорили една къща.

Дюни не беше ранен от оръжие, но въпреки това нито продумваше, нито ядеше, нито спеше — като че не чуваше какво му се говори, нито пък виждаше хората, които идваха при него. По онези места нямаше достатъчно добър магьосник, който да излекува болестта му.

— Преразходил е силите си — каза леля му, без да може да му помогне.

Докато той лежеше със загадъчен и онемял поглед, историята за момчето, което сътворило мъглата и хвърлило в ужас каргските воители с безразборно движещи се сенки, се разказваше навред из Северната котловина, Източната гора, високо в планините, отвъд тях и дори в Голямото пристанище на Гонт.

Тогава, на петия ден след клането при Ар, в Десетте елши пристигна странник — ни млад, ни стар, гологлав, загърнат в наметало и с огромна дъбова тояга, висока колкото самия него. Той не дойде по пътя срещу течението на Ар, откъдето пристигаха повечето хора, а по самото течение, от високопланинските гори. Селските жени видяха добре, че е магьосник и когато им каза, че лекува всичко, те го заведоха право в къщата на ковача. Странникът отпрати всички освен бащата и лелята на момчето, наведе се над леглото, където лежеше Дюни с поглед, вперен в мрака, положи ръка върху челото и докосна устните му.

Дюни се изправи бавно, като се оглеждаше. След малко проговори и в него започнаха да се възвръщат силата и гладът. Дадох му малко да хапне и пийне и той легна отново, като през цялото време наблюдаваше странника със загадъчния си, учуден поглед.

— Ти не си обикновен човек — рече ковачът на странника.

— Нито пък това момче ще бъде обикновен човек — отговори той. — Разказът за мъглата стигна до Ри Алби, моето родно място. Дойдох тук, за да му дам име, ако все още не е станал пълнолетен, както се говори.

— Братко — прошепна магьосницата на ковача, — това съвсем сигурно е жрецът на Ри Алби, Оджиън Мълчаливия, онзи, който обузда земеръса...

— Господине — каза ковачът, който не се стряскаше от големи имена, — синът ми ще навърши тринадесет години идния месец, но ние мислехме да обявим пълнолетието му на празника на Слънчевото завръщане тази зима.

— Нека бъде кръстен колкото се може по-скоро — каза жрецът, — защото името му трябва. Сега имам друга работа, но ще се върна тук за деня, който избереш. Ако разрешиш, след това ще го взема със себе си. И ако се окаже схватлив, ще го задържа като чирак или ще се погрижа да получи образование, подходящо за дарбите му. Защото е опасно да не се просвети ума на родения с жречески способности.

Оджиън говореше тихо, но уверено и дори твърдоглавият ковач се съгласи с всичко, казано от него.

В деня, в който момчето навърши тринадесет години, през ранното есенно великолепие, когато ярко оцветените листа са все още по клоните на дърветата, Оджиън се върна в селото от странстванията

си из Гонтската планина и церемонията по пълнолетието се състоя. Магьосницата отне на момчето името Дюни, с което майка му го бе нарекла като пеленаче. Без име и без дрехи то навлезе в студените извори на Ар сред скалите под стръмните урви. Тозчас водните пари скриха лицето на слънцето, а във вира около него плъзнаха и се смесиха огромни сенки. То премина до другия бряг през ледената и жива вода, като трепереше от студ, но бавно и изправено, както подобава. Щом стигна до брега, чакащият Оджиън протегна ръка, хвана го за рамото и прошепна истинското му име: Гед.

Тъй беше кръстен той от мъдреца, който познаваше добре възможностите за използване на силата.

Празненствата още не бяха свършили; селяните се веселяха при изобилие от ядене и бира, а един бард от котловината възпяваше „Подвизите на повелителите на драконите“, когато жрецът каза тихо на Гед:

— Ела, момко! Вземи си сбогом с близките и ги остави да празнуват.

Гед взе нещата си, които се състояха от един хубав, бронзов нож, изкован от баща му, кожено палто, скроено за него от вдовицата на щавача, и елшова пръчка, наречена за него от леля му — не притежаваше нищо друго освен ризата и панталоните на себе си. Каза сбогом на единствените хора, които познаваше на този свят и погледна за последен път селото, пръснато и сгушено под чукарите над речните извори. След това тръгна с новия си господар по стръмните, гористи склонове на планинския остров, през листата и сенките на ярката есен.

2. СЯНКАТА

Гед смяташе, че като чирак на велик жрец, веднага ще навлезе в тайнството и ще овладее силите. Ще може да разбира езика на зверовете и говора на горските листа, ще се научи да разлюлява ветровете с думата си и да се превръща в каквато си форма пожелае. Може би той и господарят му ще тичат заедно, преобразени като елени, или ще летят над планината към Ри Алби на орлови криле.

Ала нищо подобно. Те заскитаха първо из долната част на котловината, после тръгнаха да заобикалят планинския купол на югозапад. Намираха подслон в селцата или прекарваха нощта на открито в пущинаците като бедни странствуващи заклинатели, калайджии или просяци. В никакво тайнствено владение не навлизаха. Не се случваше нищо. Дъбовата тояга на жреца, която Гед отначало бе наблюдавал с нетърпение и страх, не беше нищо друго освен здрав бастун. Изминаха три-четири дни, а Оджиън все още не беше изговорил ни едно заклинание пред Гед, не бе го научил на никакво име, рунически знак или магия. Макар и много мълчалив, той имаше толкова благ и спокоен характер, че Гед скоро загуби страхопочитанието си към него и след още два-три дни събра достатъчно смелост, за да попита учителя си:

— Кога ще започне чиракуването ми, господарю?

— То вече започна — отвърна Оджиън. Настъпи тишина, сякаш Гед премълчаваше нещо. Най-сетне се осмели:

— Но аз още нищо не съм научил.

— Защото не си разбрал на какво те уча — отвърна жрецът, като продължаваше да върви с равномерни широки крачки по пътя, който минаваше през високия проход между Оварк и Уис. Като повечето гонтийци той беше мургав, с тъмен меднокафяв цвят на кожата, сивокос, слаб и жилав като куче — неуморим. Рядко говореше, малко ядеше, още по-малко спеше. Имаше много остър слух и зрение и често чертите на лицето му се изостряха в очакване.

Гед не му отвърна. Не винаги е лесно да отговориш на един жрец.

— Искаш да правиш заклинания — каза Оджиън след малко, без да се спира. — Твърде много вода си изчерпил от този кладенец. Почакай! Пълнолетието е търпение. Майсторството е деветократно търпение. Каква е тази билка на пътеката?

— Омайниче.

— А онова?

— Не знам.

— Наричат го четирилистниче. — Оджиън беше спрял и допрял медния край на тоягата си до буренчето, така че Гед погледна растението отблизо и откъсна един изсъхнал семенник от него.

— Какво му е предназначението, учителю? — попита той най-сетне, тъй като Оджиън не каза нищо повече.

— Не ми е познато.

Гед подържа семенника малко, след като продължиха пътя си, после го хвърли.

— Когато разпознаваш корена, листата и цвета на четирилистничето по всяко време на растежа му по вида, мириса и семената му, тогава можеш да научиш истинското му име, тъй като ще познаваш същността му. Твоето предназначение какво е? Или моето? Полезна ли е Гонтската планина или пък Открито море? — След около половин миля Оджиън продължи: — За да чуеш, трябва да мълчиш.

Момчето се намръщи. Не обичаше да го карат да се чувства като глупак. Скри неприязънта и нетърпението си и се опита да бъде покорен, за да се съгласи Оджиън най-сетне да го научи на нещо. Защото той жадуваше да се научи, да добие сила. Започна да му се струва обаче, че може да научи повече, ако се движи с някой билкар или селски заклинател и докато заобикаляха планината на запад през пустите гори покрай Уис, той все повече и повече се чудеше какво ли представляват мощта и магическата сила на този велик жрец Оджиън. Когато валеше дъжд, Оджиън дори не произнасяше заклинанието против буря, познато на всеки гадател на времето. По земите, пълни със заклинатели, като Гонт или Енладите, човек често може да види как някой дъждовен облак се полюшва бавно от една посока в друга, от едно място на друго, отклоняван от едно заклинание, за да срещне друго, докато накрая бъде изтласкан в открито море, където може да

сипе дъжд на воля. Но Оджиън оставяше дъжда да си вали, където си иска. Сега той намери един клонест бор и легна под него. Мокър и навъсен, Гед се сви сред капещите храсти, като се чудеше какъв смисъл има да притежаваш власт, ако си твърде мъдър, за да я използваш, и съжаляваше, че не беше отишъл чирак при онзи стар гадател на времето от котловината, където поне щеше да спи сух. Ала нито една от тези мисли не изрече на глас. Не каза нито дума. Учителят му се усмихна и заспа под дъжда.

Те пристигнаха в Ри Алби, родното място на Оджиън, малко преди Слънчевото завръщане, когато по високите места на Гонт заваляха първите обилни снегове. Градът е разположен по края на високите скали на Оувърфел и името му означава Соколово гнездо. Погледнеш ли оттам надолу, в далечината можеш да видиш дълбокото пристанище, пристанищните кули на Гонт и корабите, които влизат или излизат от залива.

Къщата на жреца, макар да бе голяма и солидна дървена постройка с камина, а не с огнище, приличаше на колибите в Десетте елши — само с едно помещение и кошара за козите, пристроена към едната стена. На западната стена имаше нещо като ниша, в която спеше Гед. Прозорецът над сламеника му гледаше към морето, но най-често кепенците му бяха затворени, за да спират силните ветрове, които духат цяла зима от север и от запад. Той прекара зимата в топлия сумрак на тази къща, заслушан в плющенето на дъжда и вятъра навън или в безмълвието на снеговалежа, докато се учеше да пише и чете шестстотинте руни на хардийския език. Радваше се, че се е сдобил с тези знания, защото без тях никакво заучаване на заклинания и магии не можеше да доведе до истинското майсторство. Макар хардийският, един от езиците на архипелага, да не притежаваше повече магическа сила от другите човешки езици, той водеше началото си от Древната реч — езика, на който нещата са кръстени с истинските им имена, и пътят към разбирането на тази реч започва с руните, които са били написани, когато земните острови за първи път са се издигнали от морето.

Ала все още не ставаха чудеса и магии. Цяла зима обръщаше Гед тежките страници на Книгата с руните, докато навън валеше дъжд и сняг, а Оджиън се завръщаше от скитанията си из заледените гори или от грижите си по козите, изтупваше снега от ботушите си и седнаше

безмълвен до огъня. И дългото, слушащо мълчание на жреца изпълваше стаята, изпълваше и разума на Гед така, че понякога той си мислеше, че е забравил как звучат думите, а ако Оджиън най-сетне проговореше, то му се струваше, че жрецът току-що е открил речта. Но казаното от него не беше важно, то се отнасяше само до прости неща като хляба, водата, времето и съня.

Когато дойде животворната и светла пролет, Оджиън често започна да изпраца Гед за билки по ливадите над Ри Алби. Казваше му да се занимава с това, колкото пожелае, като му позволяваше да прекарва целия ден в скитане на слънце край пълните с дъждовна вода потоци, из горите и мокрите зелени поля. Всеки път Гед излизаше с удоволствие и се връщаше чак вечерта, но никога не забрави съвсем за билките. Търсеше ги непрекъснато, докато се катереше и бродеше по пътеките, докато газеше водите и разглеждаше, и винаги носеше по някоя в къщи. Между два потока откри ливада, покрита обилно с белоцветниче с редки и високо ценени от лечителите цветове и на другия ден отново отиде там. Но вече го бе изпреварило едно момиче, за което знаеше, че е дъщерята на стария владетел на Ри Алби. Едва ли щеше да я заговори, ако тя не се беше приближила към него и не го беше поздравила приветливо:

— Аз те познавам, ти си Ястреба, ученикът на нашия жрец. Бих искала да ми разкажеш нещо за заклинателството.

Той погледна надолу към белите цветя, които докосваха леко бялата ѝ пола и срамежливо и навъсено ѝ отговори едва-едва. Но тя продължи да говори така открито, безгрижно и своенравно, че той лека-полека се успокои. Момичето беше високо, негова връстница, много бледо, с почти бяла кожа — в селото се говореше, че майка ѝ била от Оскил или друга някоя чуждоземна страна. Дългата ѝ права коса се спускаше като черен водопад. Гед си помисли, че е много грозна, но му се щеше да ѝ достави удоволствие, да спечели възхищението ѝ, което и без това се увеличаваше, докато разговаряха. Тя го накара да ѝ разкаже цялата история за чародейството му с мъглата, която бе сразила каргските воители, и я изслуша с удивление и възхита, но без да изрече нито една похвална дума. Скоро заговори за друго:

— Можеш ли да извикваш птиците и зверовете при себе си?

— Да — отвърна Гед. Знаеше, че в скалите над ливадата има соколово гнездо и призова птицата с името ѝ. Тя дойде, но не поиска да кацне на китката му. Присъствието на момичето несъмнено я плашеше. Нададе писък, плясна с широките си криле във въздуха и се издигна с вятъра.

— Как се казва този вид заклинание, който накара сокола да дойде?

— Заклинание за призоваване.

— Можеш ли да извикваш и духове на мъртъвци?

Стори му се, че тя му се подиграва с този въпрос, тъй като соколът не се беше подчинил изцяло на призива му. Нямахте да ѝ позволи да му се подиграва.

— Бих могъл, ако поискам — отговори ѝ той спокойно.

— Не е ли много трудно, много опасно, да извикаш един дух?

— Трудно? Да. Опасно? — той сви рамене. Сега вече беше почти сигурен, че чете възхищение в погледа ѝ.

— Можеш ли да правиш заклинание за любов?

— Това не е майсторство.

— Вярно — отвърна тя. — Всяка селска магьосница може. Можеш ли да правиш заклинание за преобразяване? Можеш ли да променяш собствения си образ? Нали казват, че така правели магьосниците?

Той отново не беше съвсем сигурен дали тя не задава въпроса подигравателно и отвърна:

— Бих могъл, ако поискам.

Тя започна да го моли да се преобрази в каквото пожелае — в ястреб, бик, огън или дърво. Той отблъсна молбата ѝ с кратки тайнствени думи, използвани от господаря му, но не знаеше как да откаже категорично, когато тя взе да го придумва. Освен това не беше наясно дали сам вярва на самохвалството си или не. Остави я, като ѝ каза, че учителят му, жрецът, го чака в къщи и на следния ден не се върна на ливадата. Но на по-следния отново отиде, като си каза, че трябва да събере още от разцъфналите цветове. Тя беше там. Двамата нагазиха боси в мочурливата трева и закъсаха тежките бели цветове. Пролетното слънце грееше, а тя разговаряше с него весело като някоя козарка от собственото му село. Пак го заразитва за заклинанията и слушаше с широко отворени очи всичко, което ѝ разказваше, тъй че

той пак взе да се хвали. Тогава тя го попита дали не би направил заклинание за преобразяване. Той ѝ отказа, а тя го погледна, отмятайки черната коса от лицето си:

— Страхуваш ли се да го направиш?

— Не, не се страхувам.

— Може би си твърде млад — усмихна се тя снизходително.

Това беше прекалено. Без много приказки Гед реши да ѝ докаже на какво е способен. Каза ѝ на другия ден да дойде отново на поляната, ако иска, взе си довиждане и се прибра, преди да се е върнал учителят му. Пристъпи право към полицата и свали двете книги на познанието, които Оджиън все още никога не беше отварял в негово присъствие.

Затърси заклинание за самопреобразяване, но не можа да го намери, тъй като все още бавно разчиташе руните и трудно разбираше написаното. Тези книги бяха от незапомнени времена. Оджиън ги беше получил от учителя си, Хелет Прозорливия, а Хелет — от своя учител, жреца на Перегал и тъй следите им се губеха дълбоко в древността. Писмените знаци бяха дребни и необичайни, надебелявани, подчертавани от много ръце, вече превърнали се на прах. Все пак тук-там Гед разбираше нещичко от онова, което се мъчеше да прочете, и тъй като въпросите и подигравките на момичето не излизаха от ума му, той се спря на една страница, която съдържаше заклинание за призоваване на духове.

Изведнъж го обзе страх, докато разгадаваше руна по руна и символ по символ. Очите му се заковаха в написаното и не се отделиха от там, преди да изчете цялото заклинание.

След това вдигна глава и видя, че в къщата бе настъпил мрак. Беше чел без светлина, на тъмно. Погледна надолу към книгата, ала не можеше повече да различава руните. Ужасът в него растеше и сякаш го прилепваше към стола. Беше му студено. Погледна през рамо и видя, че до затворената врата се е свило нещо — безформено сенчесто вълмо, по-тъмно и от самия мрак. То като че се протягаше към него и шепнеше. Викаше го шепнешком, но той не успяваше да разбере никакви думи.

Изведнъж вратата се разтвори широко. Влезе мъж, излъчващ пламтяща бяла светлина. Величествен и сияен, той заговори гърмко, ожесточено и бързо. Мракът и шепненето секнаха и се разнесоха.

Ужасът напусна Гед, но той все още изпитваше смъртен страх, защото в сиянието на прага стоеше сам Оджиън жрецьт, а дъбовата тояга в ръката му гореше с бял пламък.

Без да каже дума, жрецьт мина покрай Гед, запали лампата и сложи книгите на полицата. След това се обърна към момчето и рече:

— Това заклинание винаги ще поставя силата и живота ти в опасност. Заради него ли отвори книгите?

— Не, учителю — промълви момчето и засрамено му разказа какво и защо бе търсил.

— Не си ли спомняш, аз ти казах, че майката на това момиче, жената на владетеля, е заклинателка?

Наистина веднъж той беше споменал това, но Гед не бе обърнал внимание на думите му. Ала сега вече разбра, че Оджиън никога не му казваше нещо, без да има причина за това.

— Самото момиче вече е половин магьосница. Може и майката да е изпратила момчето да разговаря с тебе. Може тя да е отворила книгата на страницата, която си прочел. Ние служим на различни сили — не зная какво иска тя, но знам, че едва ли ми желае доброто. Гед, чуй ме сега. Идвало ли ти е някога наум, че силата се обгражда от опасността, както светлината от сянката? Магьосничеството не е игра, която играем за удоволствие или слава. Помисли само, че всяко заклинание, което изричаме, всяка магия, която правим, е за добро или за зло. Преди да кажеш или извършиш нещо, трябва да знаеш каква цена ще платиш.

— Как да знам тези неща, като не ме учиш на нищо! — извика Гед, подтикнат от срама си. — Откакто живея с тебе, нито съм научил, нито съм видял нещо...

— Току-що видя нещо — отвърна жрецьт. — До вратата, в тъмното, като влязох.

Гед замълча.

Оджиън коленичи и стъкна огъня в огнището, тъй като къщата беше студена. Все още на колене, той каза тихо:

— Гед, млади ми соколе, ти не си задължен да останеш с мене, нито пък да ми служиш. Не ти дойде при мене, а аз при тебе. Много си млад, за да направиш избор, но аз не мога да го направя заради тебе. Ако желаеш, ще те изпратя на остров Роук, където се преподават всички висши изкуства. Ти ще научиш всяко изкуство, което

пожелаш, тъй като силата ти е голяма. Надявам се, че е по-голяма дори от гордостта ти. Бих те задържал тук, при себе си, защото ти липсва онова, което аз притежавам, но няма да го направя против волята ти. Избирай сега между Ри Алби и Роук.

Гед слушаше онемял и объркан. Беше обикнал този човек, който го бе излекувал само с едно докосване и който никога не се гневеше. Обичаше го и едва сега разбра това. Погледна дъбовия жезъл, облегат в ъгъла при комина, и си припомни пламъка му, който беше изгорил злото, дошло от мрака. Изведнъж закопня да остане при Оджиън, да се скита с него надалеч из горите и да се научи как да мълчи. Но у него имаше и други копнения, които не можеше да потисне — жажда за слава, желание за действие. Пътят към майсторството, предлаган му от Оджиън, изглеждаше дълъг. Струваше ли си да върви по тази бавна, заобиколна пътека, щом можеше да се устреми с морския вятър право към Вътрешно море, към острова на мъдреците, където въздухът искреше от вълшебства, а върховният жрец се разхождаше сред чудеса.

— Учителю — рече той, — ще отида в Роук.

В едно слънчево пролетно утро няколко дни след това Оджиън крачеше до него надолу по стръмния път от Оувърфел към Голямото пристанище на Гонт. Стражите на Гонт, застанали между изваяните дракони пред градските порти, съзряха жреца и веднага коленичиха с кръстосани мечове да го посрещнат. Те го познаха и му отдадоха чест по заповед на принца и по собствено желание, тъй като преди десет години Оджиън бе спасил града от земетресение, което щеше да срине със земята богатските кули и да затвори с лавина пролива между Дългоръките чукари. Той беше разговарял с планината Гонт, за да я усмири и бе успокоил тресещите се пропасти на Оувърфел, както се успокоява изплашено животно. Гед беше чувал да се говори за този случай и сега си го спомни, защото изумен видя как въоръжените стражи коленичиха пред мълчаливия му господар. Почти със страх той вдигна поглед към човека, който бе предотвратил едно земетресение, но лицето на Оджиън както винаги мълчеше.

Двамата се спуснаха до вълнолома, където управителят на пристанището избърза към тях да посрещне Оджиън и да го попита с какво може да му послужи. Жрецът му каза и той веднага назова един кораб, който тръгваше към Вътрешно море и който можеше да вземе Гед като пътник.

— Или пък ще пътува като ветроносец — допълни той, — ако умее това изкуство. Няма гадател на времето на борда.

— Той разбира нещо от мъгли, но нищо от морски ветрове — отвърна жрецьт и постави леко ръка на рамото на Гед. — Не пробвай никакви трикове с морето и неговите ветрове, Ястребе — все още си човек от сушата. Управителю, как се казва корабът?

— „Сянка“, от Андрадите е и пътува към Хорт с кожи и драконова кост. Хубав кораб, учителю Оджиън.

Лицето на жреца помръкна при името на кораба, но той каза:

— Тъй да бъде. Дай това писмо на ректора на училището в Роук, Ястребе. Попътен вятър! Сбогом.

Това беше всичко на раздяла. Оджиън се обърна и се отдалечи нагоре по улицата. Гед гледаше отчаяно как си отива учителят му.

— Ела, момко — каза управителят и го заведе по брега до пристана, където „Сянка“ се подготвяше за отплаване.

Навярно е странно, че на остров, широк петдесет мили, и в село, разположено под обърнати към морето скали, едно дете може да порасне, без въобще да се качи на лодка, или пък да потопа пръст в солената вода, но така си беше. Земеделец, козар, говедар, ловец или занаятчия — човекът от сушата гледа на океана като на несигурно владение на солта, с което той няма нищо общо. За него жителите на село, намиращо се на два дни път от собственото му село, са чуждоземци, а островът, отстоящ на един ден път с кораб от собствения му остров — просто слух или мъгляви хълмове, издигащи се далеч на хоризонта, а не на твърда земя като тази под краката му.

И за Гед, който никога не се беше спускал от планинските висини, пристанището Гонт бе величаво и дивно място — големи къщи и кули, изсечени от камък, бряг, осеян с пристани и докове, морско пристанище, където около петдесетина лодки и галери се люлееха до вълнолома, или пък чакаха ремонт, поставени нависоко с дъното нагоре, или закотвени на рейд, със сгънати платна и затворени люкове; моряци, които викаха на чудновати наречия и пристанищни работници, които тичаха, тежко натоварени между бурета, кутии, въжета и гребла; брадати търговци с кожени дрехи, които разговаряха тихо, стъпвайки внимателно по хлъзгавите камъни над водата; рибари, които разтоварваха улова си; бумтящи удари на бъчвари, звънтящо почукване на корабостроители, напевно подканване на продавачи на стриди,

гърмовити викове на капитани, а отвъд всичко това — тихият, проблясващ залив. С удивени очи, уши и душа той последва управителя до широкия док, където беше привързан „Сянка“. Той го заведе право при капитана на кораба.

След като размениха няколко думи, капитанът се съгласи да вземе Гед до Роук като пътник, тъй като това беше молба на един жрец и управителят остави младежа при него. Капитанът на „Сянка“ бе едър и дебел човек с червено наметало, украсено с хермелин, както подобава на андрадийски търговец. Без да погледне към Гед, той го попита гърмовито:

— Можеш ли да заповядаш на времето, момче?

— Да.

— Можеш ли да докарваш вятъра?

След отрицателния му отговор капитанът му каза да си намери някое място, където да не пречи.

Гребците се качваха вече на борда, тъй като корабът трябваше да излезе на рейд, преди да падне нощта и да отплава с отлива призори. Удобно място нямаше, ала Гед се изкачи някак си върху увития, завързан с ремъци и покрит с кожа, товар в кърмата на кораба и прилепен върху него, започна да наблюдава всичко, което ставаше наоколо. Гребците скочиха на борда — здравеняци с мускулести ръце, а пристанищните работници търкаляха с гръм и трясък бурета с вода от дока и ги складираха под пейките на гребците. Добре построеният кораб натежа под товара, но от време на време се залюляваше игриво върху плискащите крайбрежни вълни, готов да отплава. Тогава кормчията зае мястото си отдясно на кърмата и погледна към капитана, застанал върху една дъска, изрязана във формата на Старата змия от Андрад. Той изрева заповедите си с могъщ глас и „Сянка“ бе отвързан и полека изтеглен извън доковете от две лодки с гребла. Последва капитанският рев:

— Отворете люковете! — И огромните гребла бяха спуснати с тропот навън, по петнадесет от всяка страна. Гребците занавеждаха силните си гърбове, а един младеж до капитана отмерваше ритъма върху барабан. Корабът заплава леко като чайка, направлявана от крилетите си, а шумът и врявата на града внезапно останаха зад него. Те навлязоха в тихите води на залива. Над тях се издигаше като увиснал над морската повърхност високият връх на планината. Хвърлиха котва

в едно плитко заливче, закътано в южните Дългоръки чукари и там пренощуваха.

Някои от седемдесетте души на екипажа бяха на възраст колкото Гед — много млади, ала всичките пълнолетни. Тези младежи го викаха да споделя с тях храната и пиенето и бяха дружелюбни, макар груби и пълни с шеги и подигравки. Те го наричаха „козар“, разбира се, защото беше от Гонт, но по-далеч от това не отидоха. Той бе висок и силен като петнадесетгодишните и незабавно отвърщаше както на добрата дума, така и на насмешката. По този начин Гед си спечели място сред тях и още от първата нощ заживя като тях и започна да учи занаята им, Това се харесваше на корабните офицери, тъй като на борда нямаше място за пътници без работа.

Мястото едва стигаше за екипажа, а на една галера без палуба, наблъскана с хора, механизми и товар, и дума не можеше да става за удобства. Но какво значеше удобството за Гед? През нощта, легнал сред навитите и завързани кожи от северните острови, той впери поглед в пролетните звезди над пристанищните води и жълтите светлини на града отвъд кърмата. После заспа и се пробуди отново, изпълнен с възторг. Призори приливът се обърна. Те вдигнаха котва и бавно загребаха между Дългоръките чукари. Щом изгревът зачерви планината Гонт зад тях, те вдигнаха високо платно и заплаваха на югозапад по Гонтско море.

Между Барниск и Торхийвън ги съпътствуваше лек вятър и на втория ден на хоризонта се появи Хавнър, Великият остров, сърцето и огнището на архипелага. Три дни пред очите им се простираха зелените хълмове на Хавнър, докато го заобикаляха на изток, но те не слязоха на брега. Щяха да изминат много години, преди Гед да стъпи на тази земя или да види белите кули на голямото пристанище на Хавнър в центъра на света.

Втората нощ прекараха в Кембърмаут, северното пристанище на остров Уей, третата — в един малък град на входа на Фелкуей, а на следващия ден минаха покрай северния нос Оу и навлязоха в пролива Ибевнър. Там свиха платна и загребаха. От двете им страни неизменно се простираше земя и наблизко непрестанно минаваха други кораби — малки и големи търговски кораби, едни, пристигащи след дългогодишно плаване чак от външните разливи с чудноват товар, а други, прехвърчащи като врабци от остров на остров из Вътрешно

море. Като излязоха от оживения пролив, те завиха на юг, оставиха Хавнър зад кърмата и преминаха между двата красиви острова Арк и Илиън, чиито градове са разположени по планински върхове и склонове. След това, в дъжд и нарастващ вятър, започнаха да си проправят път през Вътрешно море към остров Роук.

През нощта, тъй като вятърът се разбушува, те свалиха платната и мачтите и през целия следващ ден гребяха. Дългият кораб се носеше уверено и храбро по вълните, но кормчията на кърмата се взираше в дъжда, който плющеше над морето и не виждаше нищо друго освен водната стихия. Те плаваха на юг според компаса. Посоката им беше известна, но не им беше известно през какви води се движеха. Гед чу да се говори за плитчините северно от Роук и за рифовете на изток и че може би въобще са се отклонили от курса си и се намират в пустите води южно от Камери. Вятърът се усилваше все повече и повече и разкъсваше върховете на огромните вълни на летящи пенливи дрипи, а те продължаваха да гребат на юг пред него. Греблата бяха скъсени, тъй като гребането стана извънредно трудно. По-младите седнаха по двама на гребло и Гед се редуваше с другите, както беше правил от Гонт дотук. Когато не гребяха, те изгребяха водата от кораба, тъй като отгоре им се стоварваха огромни вълни. По този начин с мъка напредваха сред вълните, които се гонеха като димящи планини под напора на вятъра, студеният дъжд плющеше безмилостно върху гърбовете им, а ударите на барабана ехтяха в бурята като удари на сърце.

Някакъв мъж дойде да смени Гед при греблото, та да го изпрати при капитана. От наметалото на капитана се стичаше дъждовна вода, но той стоеше непоклатимо на палубата като буре с вино. Като видя Гед долу, той го попита:

— Можеш ли да усмириш вятъра, момко?

— Не, господине.

— Имаш ли власт над желязото?

Той питаше дали Гед може да направи така, че стрелката на компаса да показва пътя им към Роук, като накара магнита да сочи не север, а необходимата им посока. Това изкуство е тайна на повелителите на морето и отново отговорът на Гед трябваше да бъде отрицателен.

— Е, тогава — изрева капитанът през вятъра и дъжда — трябва да си намериш някой друг кораб да те върне на Роук от град Хорт. Сега Роук трябва да е на запад от нас и единствено магия може да ни заведе там през това море. Налага се да държим курс на юг.

Това не се понрави на Гед; тъй като беше чувал моряците да говорят за Хорт като за място без всякакви закони, център на престъпна търговия, където се поробват хора и се продават в Южния разлив. Той се завърна при греблото си, залегна заедно с другаря си — як андрадийски младеж, чу как барабанът отмери удара и видя окачения на кърмата фенер да подскача и проблясва, блъскан на всички страни от вятъра — измъчено светло петънце в удавения от пороя мрак. Гед поглеждаше на запад всеки път, щом трудният ритъм на гребането му позволише това. И когато корабът се издигна на гребена на една висока вълна, за миг той зърна светлина между облаците над тъмната димяща вода. Тя можеше да бъде и последен отблясък на залеза, но не, това не беше червена светлина, а ярко сияние.

Другарят му по гребло не бе видял нищо, но въпреки това Гед извика, че има светлина. Кормчията се мъчеше да я зърне при всяко издигане на кораба върху огромните вълни и я забеляза заедно с Гед, но изкрещя в отговор, че това било залязващото слънце. Тогава Гед повика един от младежите, който изгребваше водата, да го замести за малко, проправи си път по задръстената пътека между гребците, хвана се за изваяния нос, за да не бъде хвърлен зад борда и извика на капитана:

— Господине, онази светлина на запад е остров Роук!

— Не виждам никаква светлина — изрева капитанът, но още не беше свършил, и Гед я посочи с ръка. В този миг всички видяха ясно светлината, която блещукаше на запад над разпененото и разбунено море.

Не заради пътника си, ами за да спаси кораба от застрашаващата го буря, капитанът веднага заповяда на кормчията да се насочи на запад към светлината. Ала рече на Гед:

— Момче, ти говориш като повелител на морето, но бъди сигурен, че ако объркаш пътя в това време, ще те хвърля да плуваш до Роук!

Сега вместо бурята да ги носи напред, те трябваше да гребат срещу вятъра, а това беше много трудно. Вълните блъскаха кораба,

непрестанно го тласкаха на юг от новия му курс, въртяха го и го пълнеха с вода, така че изгребването не биваше да спира нито за миг, а гребците трябваше да внимават да не би въртящият се кораб да издигне греблата им над водата в момента на загребването и да ги хвърли между пейките. Под буреносните облаци беше почти тъмно, но от време на време те различаваха светлината на запад. Тя им стигаше да определят курса си и да продължат борбата. Най-сетне вятърът позатихна и светлината пред тях се засили. Те продължаваха да гребат и между два последователни удара, сякаш преминавайки през завеса, излязоха от бурята в кристален въздух, където сиянието на залязлото слънце осветяваше небето и морето. Недалеч, над пенестите гребени на вълните, видяха висок, заоблен зелен хълм, а под него град, построен в малък залив, където имаше закотвени лодки и всичко това беше потънало в спокойствие.

Облегнат на дългия лост, кормчията обърна глава и каза:

— Господине! Истинска земя ли е това, или магия?

— Поддържай курса, тъпако! А вие, безгръбначни роби, гребете! Това е Туилският залив и Роукската могила, както би разбрал всеки глупак! Гребете!

И под ударите на барабана те навлязоха изтощени в залива. Там беше толкова тихо, че се чуваха чак гласовете на хората от града горе, звънът на една камбана, а съскането и ревът на бурята долитаха от много далеч. Във всички посоки на около миля от острова бяха надвиснали тъмни облаци. Но по ясното и тихо небе над Роук една по една изгряваха звездите.

3. ШКОЛАТА ЗА МАГЪОСНИЦИ

Гед пренощува на борда на „Сянка“ и призори се раздели с първите си морски другари, които бодро викаха след него благопожелания, докато се изкачваше на пристана. Град Туил не е голям и къщите му са сгушени по малкото стръмни и тесни улички. За Гед обаче той беше голям и тъй като не знаеше накъде да върви, попита първия гражданин на Туил, когото срещна, къде да намери ректора на Роукската школа. Човекът го погледна изкосо и каза, преди да продължи нагоре по улицата:

— Мъдреците няма защо да питат, а глупакът пита напразно!

Гед продължи да се изкачва по хълма и най-сетне излезе на един площад, обграден от трите страни с къщи с островърхи покриви, а от четвъртата — със стената на огромно здание, чиито прозорчета, малко на брой, се издигаха по-високо от комините на околните къщи. Това, изглежда, беше крепост или замък, построен от здрави, сиви каменни блокове. На площада под него бяха издигнати сергии, където идваха и си отиваха хора. Гед зададе въпроса си на една старица с кошница, пълна с миди.

— Не винаги можеш да намериш ректора там, където е, ала понякога можеш да го намериш там, където не е — отговори му тя и продължи с висок глас да предлага мидите си.

Близо до единия ъгъл на голямото здание имаше неугледна дървена вратичка. Той отиде до нея и почука силно. Отвори му някакъв старец и Гед му каза:

— Нося писмо до ректора на Школата на този остров от жреца Оджиън от Гонт. Искам да намеря ректора, ала не ща да чувам повече загадки и подигравки.

— Това е Школата — отвърна старецът с благ глас. — Аз съм вратарят. Влез, ако можеш.

Гед пристъпи напред. Струваше му се, че е прекрачил прага, но все още си беше отвън, на улицата, както и преди.

Отново пристъпи напред и отново си остана пред прага. Вратарят го гледаше отвътре с благ поглед.

Гед беше по-скоро разгневен, отколкото объркан, тъй като му се струваше, че продължават да му се надсмиват. С думи и знаци направи заклинанието за отваряне, което беше научил отдавна от леля си — най-ценното от целия ѝ запас от заклинания. Сега го направи добре. Но то беше само заклинание на една селска магьосница и силите, които държаха тази врата, въобще не помръднаха.

След този неуспех Гед дълго стоя на улицата. На края погледна към стареца, който чакаше вътре, и каза неохотно:

— Не мога да вляза без помощта ти.

— Кажи си името — отвърна вратарят.

Гед отново се смълча — човек никога не изговаря името си на глас, освен ако животът му се намира в смъртна опасност.

— Аз съм Гед — каза той високо. Чак тогава, пристъпвайки напред, можа да прекрачи прага. Въпреки светлината зад гърба му, все пак му се стори, че някаква сянка го последва по петите.

Като се обърна, той видя още, че прагът, който беше прекрачил, не е от просто дърво, както си бе помислил отначало, ами от драконова кост, по която никъде не личеше отделна част — той бе изсечен, както узна по-късно, от един зъб на Великия дракон. Вратата, която старецът затвори след него, беше от полиран рог, през който се мержелееше дневната светлина, а на вътрешната ѝ страна бе изваяно Хилядолистното дърво.

— Добре дошъл в този дом, момко — каза вратарят и без нито дума повече го поведе през зали и коридори към един открит двор във вътрешността на зданието. Дворът беше отчасти с каменна настилка, но без покрив и на едно затревено място на слънце под дръвчетата играеше водоскок. Гед почака тук известно време сам. Той не помръдваше, а сърцето му биеше силно, тъй като му се струваше, че чувства около себе си невидими присъствия и сили и му беше известно, че това място е построено не само от камък, но и от магия, по-здрава от камъка. Намираше се в най-вътрешната зала на Дома на мъдреците, а над него бе небето. Внезапно съзря облечен в бяло човек, който го наблюдаваше през струите на водоскока.

В момента, в който очите им се срещнаха, в клоните на дървото високо запя птичка. Изведнъж Гед започна да разбира птичите трели,

езика на водата, падаща в басейна на водоскока, формата на облаците и началото и края на вятъра, който поклащаше листата — струваше му се, че самият той е слово, изречено от слънчевата светлина.

После този миг премина и Гед, и светът наоколо си бяха същите или почти все същите. Той пристъпи напред, за да коленичи пред Върховния жрец, и му даде писмото, написано от Оджиън.

Върховният жрец, Немерл, ректор на Роук, беше стар човек, по-стар според хорските приказки от всички хора на този свят. Когато заговори, за да приветствува любезно Гед, гласът му затрептя като птиче чуруликане. Косата, брадата и мантията му бяха бели, а годините като че полека-лека бяха изцедили от него и цвят, и плът, и го бяха оставили бял и изпит като плавей, който цял век се е носил по водата:

— Очите ми са стари, не мога да прочета какво пише господарят ти — каза той с трептящ глас. — Прочети ми писмото, момко.

И Гед разчете на глас писмото, което беше написано с хардийски руни. Там не се казваше нищо повече от следното: „Учителю Немерл! Този, когото ти изпращам, ще бъде най-великият от магьосниците на Гонт, ако е верен поривът на вятъра.“ Това бе подписано не с истинското име на Оджиън, което Гед все още не беше научил, а с неговата руна, Затворената уста.

— Изпраща те този, който укротява земетръса, затова бъди двойно добре дошъл. Младият Оджиън ми бе скъп, когато пристигна тук от Гонт. Сега ми разкажи за моретата и поличбите при пътешествието ти, момко.

— Приятно беше, учителю, с изключение на бурята вчера.

— Кой кораб те доведе тук?

— „Сянка“, търговски кораб от Андрадите.

— Чия воля те изпрати тук?

— Моята.

Върховният жрец го погледна, после отвърна поглед и заговори на неразбираем за Гед език, мърморейки като старец, чийто разсъдък блуждае из годините и островите. Но сред мърморенето имаше думи от птичата песен и от ромона на падащата вода. Той не правеше заклинание и въпреки това в гласа му имаше сила, която развълнува ума на Гед по такъв начин, че младежът остана зашеметен и като че за миг се видя сам сред странна, безкрайна пустош, обкръжен от сенки. А

през цялото време се намираше в огрения от слънцето двор и чуваше ромона на водоскока.

Изведнъж една огромна черна птица, оскилски гарван, прекоси каменната тераса и тревата. Тя се приближи до ръба на мантията на Върховния жрец и застана там, цялата черна, с клюн като кинжал и очи като камъчета, които гледаха изкосо към Гед. След това клъвна три пъти белия жезъл, на който се бе облегал Немерл и старият магьосник престана да мърмори и се усмихна.

— Бягай да играеш, момко! — обърна се той към Гед като към малко момче.

Гед подви коляно пред него. Когато се изправи, Върховният жрец го нямаше вече. Само гарванът стоеше там и го оглеждаше с проточен клюн, като че искаше да клъвне изчезналия жезъл.

Той заговори на език, който според Гед беше оскилски:

— Теренон узбук! — изграчи. — Теренон узбук орек. — И си отиде също така наперено, както бе дошъл.

Гед тръгна да излиза от двора, като се чудеше накъде да поеме. Под арката го пресрещна висок младеж, който сведе глава и го поздрави много вежливо:

— Наричам се Джаспар, син на Енуит от владението Йолг на остров Хавнър. Днес съм на твоите услуги. Ще те разведа из Големия дом и ще отговоря на въпросите ти, както мога. Как да те наричам, господине?

На Гед, планински селянин, който никога не се беше събирал със синовете на богати търговци и благородници, му се стори, че този тук му се надсмива с думите „услуги“ и „господине“, както и с прекалената си вежливост. Отговорът му беше кратък:

— Наричат ме Ястреба.

Другият младеж за миг затаи дъх, сякаш очакваше по-изискан отговор и като не го получи, се изправи и се обърна леко встрани. Той беше много висок, с две или три години по-голям от Гед и се движеше и държеше със скована изящност, позирайки според Гед като танцьор. От раменете му се спускаше сиво наметало с отметната назад качулка. Джаспар го заведе най-напред в гардеробната, където като вече приет ученик Гед можеше да си намери същото наметало по мярка и всякакви други дрехи, от които би имал нужда. Той си избра едно тъмносиво наметало и Джаспар каза:

— Сега си един от нас.

Когато говореше, Джаспар се усмихваше едва-едва по такъв начин, че караше Гед да търси подигравка зад учтивите му думи.

— Дрехите ли правят жреца? — попита той навъсено.

— Не — отвърна по-възрастният младеж. — Макар да съм чувал, че обноските правят човека. Сега накъде?

— Накъдето пожелаеш. Не познавам този дом.

Джаспар го поведе по коридорите на Големия дом, като му показваше откритите дворове и покритите зали: Залата с книгите, където се пазеха томовете на познанието и ръкописите с руните, голямата Зала с камината, където в празнични дни се събираше цялата Школа, и горе, в кулите и под покривите — малките килии, където спяха ученици и учители. Килията на Гед се намираше в южната кула и прозорецът ѝ гледаше надолу към островърхите покриви на Туил и към морето. Както и в останалите спални килии, там нямаше нищо друго освен сламения дюшек в ъгъла.

— Тук живеем много оскъдно — каза Джаспар. — Ала се надявам, че няма да имаш нищо против това.

— Свикнал съм. — След малко, като се опитваше да се покаже равен на този учтив и надменен младеж, той добави: — Ти едва ли си свикнал лесно на този живот в началото, когато си дошъл.

Джаспар го погледна и погледът му казваше безмълвно: „Ти пък какво ли би могъл да знаеш за това, на което съм свикнал или не съм свикнал аз, синът на Господаря на владението Иолг на Хавнър.“ Ала на глас изрече само:

— Ела насам!

Докато бяха горе, удари гонгът и те слязоха да обядват на Дългата маса в трапезарията заедно със стотина момчета и младежи. Всеки си прислужваше сам, шегуваше се с готвачите през тезгяха, напълваше чинията си от огромните купи с гореща храна, поставени върху первазите и сядаше на Дългата маса, където пожелаеше.

— Казват — обърна се Джаспар към Гед, — че колкото и души да седнат на тази маса, винаги остава място.

На нея несъмнено имаше място както за многото групички шумни момчета, които разговаряха и ядяха с апетит, така и за по-възрастните, с наметала, прихванати със сребърна закопчалка на врата и вгълбени лица, които сякаш трябваше да размишляват за много неща.

Джаспар заведе Гед и седна при един едър младеж на име Веч, който гълташе охотно храната си, без да говори много. Говорът му издаваше, че произхожда от Източния разлив, а цветът на кожата му беше много тъмен, не червеникавокафяв, като на Гед и Джаспар и на повечето жители на архипелага, а черно-кафяв. Самият той не бе красив и нямаше изтънчени обноски. След като привърши обедата, Веч измърмори нещо по адрес на храната, после се обърна към Гед и каза:

— Това поне не е илюзия, както повечето неща тук — лепи се по кокалите ти.

Гед не разбра думите му, но почувствува някаква симпатия към него и се зарадва, когато той остана с тях след яденето.

Тръгнаха заедно надолу към града, за да се научи Гед да се ориентира в него. Колкото и да бяха малко на брой и къси уличките на Туил, те се виеха и изкачваха по странен начин между островърхите къщи и човек лесно можеше да загуби пътя си. Странен град бе това, странни бяха и жителите му — рибари, работници и занаятчии, както всички останали, но тъй свикнали с непрестанното чародейство на острова на мъдреците, че самите те сякаш бяха половин магьосници. Говореха със загадки, както се бе уверил Гед, и окото им не мигваше, ако видеха момче да се превръща в риба или къща да литва във въздуха, тъй като знаеха, че това е лудория на някой ученик, и продължаваха да кърпят обувките си или да режат овнешко.

Тримата младежи минаха покрай Задната врата и през градините на Големия дом, прекосиха бистрата Туилбърн по един дървен мост и продължиха на север през горите и пасищата. Пътеката се виеше нагоре. Те преминаха през дъбови горички, които хвърляха дебели сенки на ярката слънчева светлина. Недалеч вляво имаше една горичка, която Гед някак все не можеше да види ясно. Колкото и да му се струваше, че ей сега ще се озове там, пътеката въобще не стигна до нея. Дори дърветата не се различаваха. Видял вперения му поглед, Веч каза тихо:

— Това е Горската обител. Ние все още не можем да стигнем там...

По стоплените и огрени от слънцето пасища цъфтяха жълти цветя.

— Искрички — каза Джаспар. — Растат там, където вятърът е довял пепел от горящия Илиън, когато Ерет Акбе защищавал

Вътрешните острови от Господаря на огъня. — Той духна едно прецъфтяло цветче и семената му се отделиха и се издигнаха с вятъра, проблясвайки на слънцето като огнени искри.

Следвайки пътеката, те заобиколиха подножието на една огромна зелена могила, обла и без дървета. Това беше могилата, която Гед бе видял от кораба при навлизането му в омагьосаните води на Роук. На склона Джаспар спря и каза:

— У нас в Хавнър съм слушал много за гонтското магьосничество и винаги само хвалебствени слова, така че отдавна ми се ще да се запозная с него. Ето ни сега един човек от Гонт. Още повече че се намираме на склоновете на Роукската могила, чиито корени се спускат чак до центъра на земята. Тук всички заклинания действуват много силно. Направи някой трик, Ястребе. Покажи ни какво можеш.

Объркан и изненадан, Гед не отговори нищо.

— По-късно, Джаспар — рече Веч прстичко. — Остави го на мира.

— Той има или умение, или сила, иначе вратарят не би го пуснал да влезе. Защо да не я покаже сега? Нали, Ястребе?

— И умение имам, и сила — отвърна Гед. — Покажи ми какво имаш предвид!

— Илюзии, разбира се, трикове, игри на образи. Ето виж!

Джаспар вдигна пръст, изговори няколко странни думи и там, където пръстът му сочеше склона, сред зелената трева рукна струйка вода. Тя се увеличи и се превърна в бликащ поток, който се втурна надолу по хълма. Гед потопи ръка в потока — мокър, пийна от него — хладен. Ала въпреки това не можеше да утоли ничия жажда, тъй като беше само илюзия. С друга дума Джаспар спря водата и тревата отново се полюшна на слънцето, суха.

— Твой ред е, Веч — каза той с хладната си усмивка. Веч се почеса по главата начумерено, но взе шепа пръст в ръка и занарежда някакъв припев. Моделирайки я с тънките си пръсти, той й придаваше форма, мачкаше я, галеше я — докато неочаквано тя се превърна в мъничко същество, прилично на земна пчела или власата муха, което литна с жужене над Роукската могила и изчезна.

Съкрушен, Гед стоеше с широко отворени очи. Нима знаеше нещо друго освен селски магии — заклинания за викане на кози, за

лекуване на брадавици, за преместване на тежки товари или поправка на гърнета?

— Не знам такива трикове — каза той. Това беше достатъчно за Веч, който настояваше да си вървят, но Джаспар попита:

— Защо не знаеш?

— Магиите не са игра. Ние на Гонт не ги правим за удоволствие или похвала — отвърна Гед надменно.

— А за какво ги правите? — попита Джаспар. — За пари ли?

— Не! — Но не се сещаше какво друго да каже, за да скрие невежеството и спаси гордостта си. Джаспар се засмя, ала не раздражено и продължи да ги води по Роукската могила. Гед вървеше след него, навъсен и наскърбен, съзнавайки, че се е държал като глупак, и винеше Джаспар за това.

През нощта, завит с наметалото си върху дюшека, в студената си, неосветена каменна килия, в абсолютната тишина на Големия дом на Роук, той бе обзет от тежки мисли за това удивително място и за всичките заклинания и магии, правени тук. Наоколо цареше пълен мрак, изпълни го ужас. Искаше му се да бъде където и да е другаде, само не на Роук. Ала тогава на прага застана Веч със синкаво кълбо вълшебна светлина над главата си, което се поклащаше и осветяваше пътя му, и го попита дали може да влезе да си поговорят. Той заразително Гед за Гонт, а след това с любов заговори за родните си острови в Източния разлив, за дима от селските огнища, който се издига привечер над спокойното море и се вие между островчетата със смешни имена — Корп, Коп и Холп, Венуей и Вимиш, Ифиш, Копиш и Снег. Когато очерта с пръст върху каменния под бреговете на тези острови, за да покаже на Гед разположението им, контурите пробляснаха слабо, като че нарисувани със сребърна пръчка, и след малко изчезнаха. Веч беше в тази Школа от три години и скоро щеше да стане Заклинател — по-низшите магически изкуства бяха за него като летенето за птиците. Но той притежаваше едно по-висше изкуство, което не може да се научи, изкуството на добротата. От тази нощ нататък той непрестанно предлагаше и засвидетелствуваше на Гед приятелството си — здраво и открито приятелство, на което Гед не можеше да не отвърне.

Но Веч беше дружелюбен и към Джаспар, който още първия ден на Роукската могила бе направил Гед за смях. Гед нямаше да забрави

това, ала, изглежда, и Джаспар нямаше да го забрави, тъй като не спираше да му говори с учтивия си тон и подигравателната си усмивка. Гордостта на Гед не търпеше обидно и пренебрежително отношение. Той се закле да докаже някой ден на Джаспар и на всички останали, които го слушаха, колко голяма е в действителност силата му. Защото никой от тях, въпреки всичките им изкусни трикове, не беше спасил с магия цяло село. За никого от тях не бе писал Оджиън, че ще стане най-великият магьосник на Гонт.

И като успокои гордостта си, Гед се отдаде с всички сили на учебните занимания — уроците, изкуствата, преданията и уменията, които преподаваха учителите със сивите наметала, наричани Деветимата.

Всеки ден той изучаваше определено време с Повелителя на песните „Подвизите на героите“ и „Преданията за мъдростта“, като започваше с най-древната от всички — „Сътворението на Еа“. След това с още десетина младежи упражняваше при Повелителя на вятъра изкуството да властвува над вятъра и времето. По цели дни през пролетта и началото на лятото те плаваха с платноходки в Роукския залив, като се учеха да ги управляват със слово, да успокояват вълните, да говорят на природния вятър и да пораждат магически вятър. Това са много сложни умения и често се случваше главата на Гед да пострада, когато лодката внезапно се залюлееше под напора на погрешно насочен вятър, или се блъснеше в друга лодка, въпреки че имаха цял залив на разположение. А понякога и трите момчета неочаквано се хвърляха да плуват, щом лодката им потънеше под някоя огромна, неволно сътворена вълна. По-спокойни бяха пътешествията им по брега, където в други дни ги водеше Повелителят на билките. Той преподаваше действието и свойствата на растителния свят, а Повелителят на ръцете ги учеше на ловкост и фокуси и на по-низшите форми на преобразяването.

Гед с лекота възприемаше всичко това и само след месец започна да надминава младежи, прекарали цяла година в Роук. А триковете за илюзия му се отдаваха така лесно, като че бяха заложени в него по рождение и сега трябваше само да му се припомнят. Повелителят на ръцете беше кротък и весел старец, изпитващ безкрайно удоволствие от остроумието и красотата на изкуствата, които преподаваше. Много скоро Гед престана да се страхува от него, питаше го ту за едно, ту за

друго заклинание и всеки път учителят се усмихваше и изпълняваше молбата му. Ала един ден в Двора на илюзиите, горящ от желание да засрами Джаспар, Гед най-после каза на Повелителя на ръцете:

— Учителю, всички тези заклинания си приличат — знаеш ли едно, значи, знаеш всички останали. И щом спреш да правиш заклинанието, илюзията изчезва. Ако сега превърна едно камъче в диамант... — и той направи това с едно слово и махване на ръка — какво трябва да направя, та този диамант да си остане диамант? Как да задържим действието на заклинанието и да го продължим?

Повелителят на ръцете погледна скъпоценния камък, който блестеше ярко върху дланта на Гед като най-хубавия камък от драконовото съкровище. После произнесе едно слово:

— Толк.

И там отново се появи камъчето — грубо, сиво парче скала, а не диамант. Учителят го взе, сложи го на дланта си и протегна ръка.

— Това е скала — „толк“ на Истинската реч — каза той с благ поглед към Гед. — Парче от камъка, от който е направен остров Роук, парченце от сушата, върху която живеят хората. То е истинско. Част е от света. Чрез илюзията на преобразяването можеш да направиш така, че то да изглежда като диамант или цвете, или муха, или око, или пламък... — Камъчето проблясваше, превръщаше се във всяка една форма, назовавана от него, докато накрая възвърна първоначалния си образ. — Но това е само мнима действителност. Илюзията измамва възприятията на наблюдателя, кара го да вижда, да чува и усеща, че предметът се преобразява. Но тя не го променя. За да преобразиш този къс скала в скъпоценен камък, трябва да промениш истинското му име. А направиш ли тъй, синко мой, дори с едно парченце от света, значи, преобразяваш самия свят. Възможно е. Това е изкуството на Повелителя на промените и ти ще го научиш, щом бъдеш готов за него. Но не бива да преобразяваш нищо, нито камъче, нито песъчинка, ако не знаеш какво добро или зло ще последва от това действие. Светът е в равновесие, в хармония. Силата на един магьосник да преобразява и да призовава може да разклати равновесието на света. Страховита е тази сила. Опасна е. Тя трябва да произлиза от знание и да служи на необходимост. Запалиш ли свещ, вече хвърляш сянка. Той погледна към камъчето отново и каза по-меко:

— И скалата е хубаво нещо. Ако островите на Землемория бяха направени само от диамант, щеше да ни е трудно да живеем на тях. Радвай се на илюзиите, момко, и остави скалата да си бъде скала. — Той се усмихна, но Гед не остана удовлетворен. Накараш ли някой жрец да разкрие тайните си, той започва да говори като Оджиън за равновесие, опасност и мрак. Но несъмнено един магьосник, издигнал се над тези детински трикове за илюзия до истинските изкуства на призоваване и преобразяване, е достатъчно силен да прави каквото си иска, да сътворява най-подходящото според него световно равновесие и да прогонва мрака със собствената си светлина.

В коридора той срещна Джаспар. Откакто славата за успехите на Гед се носеше из Школата, той уж му говореше по-дружелюбно, но всъщност още по-подигравателно:

— Мрачен изглеждаш, Ястребе. Да не би да не ти стават фокусите?

В стремежа си, както винаги, да се постави на равна нога с Джаспар, Гед отговори на въпроса, като не обърна внимание на иронията в него:

— Омръзнаха ми фокусите, омръзнаха ми тези илюзии, подходящи само за забавление на лениви господари в замъците и владенията им. Единствената истинска магия, която досега са ме научили в Роук, е как се прави вълшебна светлина и как се заповядва на времето. Всичко останало е само глупост.

— Глупостта е опасна дори в ръцете на глупака.

При тези думи Гед се обърна като ударен и тръгна към Джаспар, но по-възрастният младеж се усмихваше тъй, сякаш въобще не бе искал да го обиди, кимна със скования си и изискан маниер и се отдалечи.

Дълбоко разярен, Гед гледаше след него. Тогава той се закле да надмине съперника си, и то не при някакво състезание по илюзии, а при изпитание на силите. Нямахше да позволи на изискания, изпълнен с презрение и омраза младеж да го гледа отвисоко.

Гед не преставаше да мисли защо Джаспар може да го мрази. Знаеше само защо той мрази Джаспар. Другите ученици скоро научиха, че рядко могат да се мерят с Гед както на шега, така и на сериозно, и говореха за него с възхищение или със завист:

— Той е роден магьосник, никога няма да позволи да го биеш.

Единствен Джаспар нито го хвалеше, нито го избягваше, а просто го гледаше отвисоко с леката си усмивка. И затова той беше единственият му съперник, който трябваше да бъде посрамен.

Гед не виждаше или не искаше да види, че в съперничеството, което той поддържаше и подхранваше като част от собствената си гордост, има нещо от опасността и мрака, за които кротко го беше предупредил Повелителят на ръцете.

Когато не беше обзет от ярост, той ясно разбираше, че все още не може да се мери с Джаспар или с по-големите момчета, затова продължаваше да се труди както обикновено. В края на лятото заниманията намаляха и оставаше повече време за забавления — състезания с омагьосани лодки в пристанището, илюзионни подвизи в дворовете на Големия дом, а в горичките през дългите вечери — шеметни игри на криеница, при която всички ставаха невидими и между дърветата със смях и викове се движеха само гласове, които гонеха подвижни, мержелеещи се вълшебни светлинки, или пък бягаха от тях. С настъпването на есента те със свежи сили подновиха заниманията си, упражнявайки нови магии. Изпълнени с вълнения и чудеса, първите месеци на Гед в Роук се изнизаха бързо.

През зимата беше по-различно. Заедно с още седем момчета той бе изпратен на най-северния нос на Роук, където се издига Самотната кула. Там живееше самичък Повелителят на имената, чието име не означава нищо на никой език — Куремкармерук. На много мили от кулата нямаше жива душа. Зловеща се извисяваше тя над северните урви; сиви бяха облаците над огромните зимни вълни; безкрайни списъците, колонките и редиците от имена, които трябваше да заучат осемте ученика на Повелителя на имената. Куремкармерук седеше сред тях на високия подиум във високата зала на кулата и пишеше колонки от имена, които трябваше да се заучат преди полунощ, когато мастилото избледняваше и пергаментът ставаше отново чист. Там царяха студ, сумрак и непрестанна тишина, в която се чуваше само скърцането на перото на учителя и въздишките на някой ученик, който трябваше да научи преди полунощ името на всеки нос, точка, залив, вир, проток, пристанище, плитчина, риф и скала по бреговете на Лосоу, едно островче в Пелнийско море. Ако ученикът се оплачеше, учителят можеше, без да каже нито дума, да удължи списъка или да рече:

— Който иска да бъде повелител на моретата, трябва да знае истинското име на всяка една капка в тях.

Понякога Гед въздишаше, но никога не се оплакваше. Той виждаше как в дъното на тази прашна и безкрайна учебна материя, състояща се от истинските имена на всяко местенце, предмет и същество лежи като бисер в някой пресъхнал кладенец желаната от него сила. А магьосничеството се състои именно в това, да можеш да назовеш всяко нещо с истинското му име. Така им беше казал Куремкармерук през първата нощ в кулата. Той никога не повтори това, но Гед не забрави думите му: „Много могъщи магьосници са прекарвали целия си живот в търсене на името на едно-единствено нещо — едно-единствено загубено или скрито име. И списъците все още не са довършени. Нито пък ще бъдат довършени до края на света. Слушайте и ще видите защо. В света под слънцето, както и в оня свят без слънце, много неща нямат нищо общо с човека или с човешката реч и много сили са свръх нашата сила. И магията, истинските магии се вършат само от онези, които знаят хардийски думи или Древната реч, от която е произлязъл този език. А тя е речта на драконите, речта на Сегой, създателя на световните острови, речта на нашите народни предания, песни, заклинания, молитви. Думите ѝ са скрити и преобразени в нашите хардийски думи. Ние наричаме морската пяна «сукиън» — тази дума е изкована от две думи от Древната реч — «сук» — перушина и «иниън» — море. Значи, пяната, това е морска перушина. Но не можете да омагьосате пяната, като я наречете «сукиън», трябва да използвате истинското ѝ име на Древната реч, което е «есса». Всяка заклинателка знае някои думи от Древната реч, а един жрец знае много от тях. Ала има още много повече и някои от тях са се загубили през вековете, други са били скрити, някои се знаят единствено от драконите и древните земни сили, други не са познати на никое живо същество и няма човек, който да може да ги научи всичките. Защото тази реч е безкрайна.

Коя е причината? Морето се казва «иниън», добре. Но това, което ние наричаме Вътрешно море, също си има име на Древната реч. Тъй като нищо не може да има две истински имена, «иниън» може да означава само «цялото море без Вътрешно море». Но всъщност то не означава дори това, тъй като има безброй морета, заливи и протоци с отделни имена. Така че ако някой жрец-повелител на моретата има

безумието да се опита да направи заклинание за буря или безветрие върху целия океан, то трябва да съдържа не само думата «иниън», а името на всяка частица от моретата на архипелага, всички Външни разливи и водата отвъд тях, където няма имена. Следователно именно онова, което ни дава магическа власт, определя границите на тази власт. Един жрец може да заповядва само на онова, което е близо до него, което може да се назове точно и изцяло. И правилно. Ако не беше така, злонамереността на силните и безразсъдството на мъдрите отдавна да бяха се опитали да променят онова, що не може да бъде променено, и по този начин да бяха нарушили Равновесието. Неуравновесеното море щеше да залее островите, на които животът и без това е изложен на опасност, и всички имена и гласове щяха да се изгубят в древното мълчание.“

Дълго премисляше Гед тези думи, докато прозря значението им и въпреки това величието на начинанието не можа да направи труда през тази дълга година в кулата по-лек. Накрая Куремкармерук му каза:

— Това е добро начало за тебе.

И нищо повече. Магъосниците казват истината, а истината беше, че цялото изкуство на имената, което неуморният Гед се бе трудил да изучи през годината, беше само едно начало на онова, което трябваше да продължава да изучава през целия си живот. Освободиха го от Самотната кула по-рано от онези, с които беше дошъл, защото се бе изучил по-бързо, но това си остана единствената похвала, която получи.

И той тръгна през ранната зима сам по незаселените и пусти пътища на юг през островите. Нощта се спусна и завали дъжд. Гед не каза никакво заклинание, за да се предпази от дъжда, защото времето на Роук беше в ръцете на Повелителя на ветровете и не биваше да се намесва. Подслони се под едно дърво, загърна се с наметалото си и легна. Изведнъж се замисли за стария си учител Оджиън, който може би все още бродеше из планините на Гонт и спеше на открито, където оголените клони му служеха за покрив, а поройният дъжд — за стени. Това го накара да се усмихне, защото мисълта за Оджиън винаги беше утеха за него. Заспа спокоен в студения мрак, изпълнен с дъждовния шепот. Събуди се призори и вдигна глава — дъждът беше спрял. Видя, че в диплите на наметалото му се е подслонило някакво животинче. То вероятно беше пропъзляло там на топло, бе се сгушило и заспало. Гед

го погледна с учудване, тъй като това беше едно рядко, чудновато животно — отак.

Тези същества се срещат само на южните острови на архипелага — Роук, Енсмър, Поуди и Уотхорт. Те са малки, с гладка кафява или прорязана с по-светли ивици козина, с широки муцуни и огромни ясни очи. Имат жестоки зъби и свиреп нрав, затова не ги отглеждат по домовете. Не издават никакъв звук, безгласни са. Гед погали животинчето, то се събуди, прозя се и безстрашно показа кафявото си езиче и белите си зъби.

— Отак — каза му Гед, а след това си спомни хилядите имена на животни, които беше научил в кулата и го нарече с истинското му име на Древната реч. — Оеж! Искаш ли да дойдеш с мен?

Отакът се настани на разтворената му длан и започна да лиже козината си. Той го сложи върху рамото си в диплите на качулката и го понесе по пътя. Понякога денем отакът скачаше оттам и се втурваше в горите, но винаги се завръщаше при него. Веднъж дори хвана горска мишка. Гед се засмя и му каза да изяде мишката, тъй като самият той постеше, защото тази нощ беше Празникът на слънчевото завръщане. В една влажна вечер той стигна на Роукската могила, видя, че над покривите на Големия дом в дъжда играят ярки вълшебни светлини, влезе и беше посрещнат от учителите и другарите си в осветената от огнището зала.

За Гед, който нямаше дом, където да се завърне, това беше като завръщане у дома. Зарадва се, че вижда толкова много познати лица, а най-вече, когато към него се приближи Веч с широка усмивка на тъмното си лице. Едва сега Гед се осмели да си признае колко много му бе липсвал той през изминалата година. През есента Веч беше станал заклинател и не беше вече ученик, но това не издигаше преграда помежду им. Двамата заговориха веднага и на Гед му се струваше, че през този първи час изрече пред Веч повече неща, отколкото през цялата година в Самотната кула.

Когато седнаха да вечерят на дългите маси, подредени за празника в Залата с камината, отакът все още се гушеше в диплите на качулката му. Веч се възхищаваше на животинчето и дори веднъж посегна да го погали, ала то оголи остриите си зъби.

— Казват, Ястребе — засмя се той, — че ако див звяр прояви благосклонност към някого, то Древните сили на Замъка и водата ще

му проговорят с човешки глас.

— Казват още, че магьосниците от Гонт често си имат любими животни — каза Джаспар, който седеше от другата страна на Веч. — Нашият господар Немерл си има гарван, а в песните се говори, че Червеният жрец от Арк си е водил глиган на златна верижка. Но никога не съм чувал някой заклинател да държи плъх в качулката си.

Всички избухнаха в смях при тези думи и Гед се присъедини към тях. Това беше една весела нощ и той се радваше, че се намира тук, сред топлина и веселие и празнува с другарите си. Ала като всички приказки на Джаспар и тази шега го накара да скръцне със зъби.

Същата вечер в Школата гостуваше Владетелят на Оу, сам прославен заклинател. Бивш ученик на Върховния жрец, той понякога се завръщаше в Роук за Зимния празник или за Дълготрайния танц през лятото. Придружаваше го жена му, стройна и млада, сияйна като слънчев лъч. В черната ѝ коса бяха вплетени опали. В залите на Големия дом рядко сядаше жена и някои от по-възрастните учители ѝ хвърляха коси и неодобрителни погледи. Но младежите не откъсваха очи от нея.

— За такава жена — каза Веч на Гед — бих направил безкрайни чудеса...

— Но това е само една жена — отвърна Гед.

— И принцеса Елфاران е била само една жена — каза Веч, — а цялата Инланд била опустошена заради нея, героят-жрец от Хавнър загинал и остров Солеа потънал в морето.

— Предания — отвърна Гед. Но и той загледа Владетелката на Оу, като се чудеше дали наистина тя притежава онази пагубна красота, за която се говореше в преданията.

Повелителят на песните изпя „Подвигът на младия цар“, а всички заедно изпяха „Зимният химн“. После, преди да станат от масите, настъпи кратко смълчаване, през което Джаспар се надигна, приближи се към масата до камината, където седяха Върховният жрец, гостите и учителите, и заговори на Владетелката на Оу. Джаспар не беше вече момче, а висок и представителен младеж с наметало, прибрано на тила със сребърна закопчалка. През тази година той също беше станал заклинател, а среброто беше отличие за това. Жената се усмихна на думите му и опалите в черната ѝ коса засияха. След като учителите кимнаха благосклонно в знак на съгласие, Джаспар направи

пред нея заклинание за илюзия. На каменния под изникна бяло дърво. Клоните му докоснаха гредите на високия таван в залата и на всяка клонка като слънце грейна златна ябълка, защото това беше Годишното дърво. През клоните внезапно прелитна птичка, цялата в бяло, с опашка като снеговалеж, а златните ябълки избледняха и се превърнаха в семена като кристални капки. Те се отрониха от дървото като дъжд и в миг се разнесе ухание, а полюшващото се дърво се разлисти с огненорозови листа и бели цветчета като звезди. Изведнъж илюзията изчезна. Господарката на Оу извика от удоволствие и наведе сияйната си главица към младия заклинател в преклонение пред изкуствеността му.

— Ела с нас, ела да живееш с нас в Оу-токне! Не може ли да дойде, господарю мой? — попита тя с детски глас строгия си съпруг.

Но Джаспар каза само:

— Когато изуча изкуства, достойни за моите учители тук и достойни за похвалите ви, господарко, ще дойда с радост и с радост ще ви служа завинаги.

Тъй той достави удоволствие на всички присъстващи освен на Гед. Гед присъедини към похвалите гласа, но не и сърцето си. „Аз можех да направя нещо далеч по-добро“ — помисли си с непримирима завист и с това радостната вечер беше помрачена за него.

4. СЯНКАТА ИЗЛИЗА НА СВОБОДА

През пролетта Гед не се виждаше много с Веч или Джаспар, защото като заклинатели сега те учеха с Повелителя на градежа в потайната Горска обител, където не можеше да стъпи никой ученик. Гед беше останал в Големия дом и се трудеше с учителите над всички изкуства, достъпни за заклинателите, които правят магии, но не носят жезъл — призоваване на ветровете, изменение на времето, откриване и спояване, както и над изкуствата на гадатели, ясновидци, бардове, лечители и билкари. Сам в килията си нощем, с кълбо вълшебна светлина над книгата вместо лампа или свещ, той изучаваше по-старите Руни и Руните на Еа, които се използват във висшите заклинания. Всички тези умения му се отдаваха лесно и сред учениците се носеше мълвата, че този или онзи учител бил казал, че младежът от Гонт бил най-схватливият ученик, учил някога в Роук. А за отака се носеха слухове, че бил превъплътен дух, който шепнел мъдри слова в ухото на Гед. Някои дори говореха, че гарванът на Върховния жрец бил приветствувал Гед при пристигането му с думите: „Бъдещи Върховни жрецо!“ Независимо дали вярвах, или не вярвах на такива приказки, дали харесвах, или не харесвах Гед, повечето от неговите другари му се възхищаваха и пламенно го следваха в редките моменти, когато се развилнееше и предвождаше игрите им в растящите пролетни вечери. Но през по-голямата част от времето той беше изтъкан от трудолюбие, гордост и упоритост и се държеше настрана. Тъй като Веч отсъствуваше, Гед нямаше между тях приятел и не изпитваше нужда да се сприятелява.

Той стана на петнадесет години. Твърде млад беше за Висшите изкуства на магьосника или жреца с жезъл, но бързо усвояваше всички илюзионни изкуства на които започна да го учи отделно от другите Повелителят на промените, също младеж. Учителят му говореше за истинските заклинания за даване на форма. Обясняваше му как, ако нещо наистина трябва да се преобрази в друго, то трябва да се преименува за времето, през което ще действува заклинанието. Разказа

му как това влияе върху имената и природата на предметите около преобразеното нещо. Изтъкна му опасностите, които се крият в преобразяването, особено когато магьосникът променя собствения си образ и по този начин рискува да се впримчи в собственото си заклинание. Малко по малко, подтикван от увереността, с която младежът възприемаше всичко, младият учител отиде по-далеч. Той го научи първо на едно, а после и на друго от висшите заклинания за преобразяване и му даде да изучава Книгата на формите. Направи това без знанието на Върховния жрец — неразумна, но не и злонамерена постъпка.

Сега Гед учеше и с Повелителя на призоваването, който беше строг, състарен и закоравял от задълбоченото и мрачно магьосничество, което преподаваше. Не с илюзия се занимаваше той, а с истинска магия — призоваване на такива сили, като светлината и топлината, силата, която привлича магнита, онези сили, възприемани от хората като тегло, форма, цвят, звук. Това бяха истински сили, почерпени от безкрайните и неизмерими сили на вселената, които никакво човешко заклинание или използване не може да изчерпи или постави във равновесие. Учениците му вече познаваха изкуството, с което повелителите на времето и морето заповядваха над вятъра и водата, но той им показва защо истинският магьосник използва тези заклинания само при нужда, тъй като да призовеш такива земни сили означава да промениш земята, защото те са част от нея:

— Дъжд на Роук може да означава суша в Оскил, — казваше той, — а безветрието в Източния разлив може да означава бури и разруха в Западния, ако не знаете какво правите.

Рядко им говореше за призоваване на действителни неща и живи хора, на духове на мъртъвци и на Невидимото — заклинания, които са връх в изкуството на Повелителя на призоваването. Веднъж-дваж Гед се опита да изтръгне от него нещичко за тези тайнства, но учителят го гледа дълго и навъсено, без да продума, докато Гед се почувствува неловко и престана да говори за това.

Понякога наистина му ставаше неловко, когато правеше дори понизши заклинания, преподавани от Повелителя на призоваването. На някои страници в Книгата на познанието срещна руни, които му се сториха познати, въпреки че не си спомняше в коя книга ги бе виждал преди. Имаше някои фрази, които се изричат при заклинанието за

призоваване и които той не обичаше да изрича. Те му напомнях за един миг на сенки в тъмна стая, за затворена врата и сенки, пълзящи към него от ъгъла при вратата. Той побързваше да отстрани такива мисли и да продължи напред. Тези моменти на ужас и мрак, казваше си той, са просто сенки на невежеството ми. Колкото повече научеше, толкова по-малко щеше да се страхува, а накрая, като пълновластен магьосник, нямаше да се страхува от нищо на света, съвсем от нищо.

През втория летен месец цялата Школа се събра отново в Големия дом да чествува Лунната нощ и Дълготрайния танц. Тази година те се паднаха заедно, сливайки се в един празник от две денонощия, а това се случва само веднъж на петдесет и две години. През цялата първа нощ, най-късата пълнолунна нощ от годината, по полята свиреха флейти, тесните улички на Туил преливаха от барабани удари и факли и над огрените от лунна светлина води на Роукския залив се разнасяха песни. При изгрев-слънце бардовете от Роук запяха дългата песен за „Подвигът на Ерет-Акбе“, в която се разказва как били построени белите кули на Хавнър и как Ерет-Акбе от Древния остров Еа пътешествувал из целия архипелаг и разливите, докато накрая в най-отдалечения Западен остров, на хоризонта на Открито море, срещнал дракона Орм и как сега костите на героя лежат в разбитите доспехи на брега на самотния Селидор сред драконовите кости, а мечът му, забучен на върха на най-високата кула в Хавнър, все още аленее над Вътрешно море при залез слънце. Песента свърши и започна Дълготрайният танц. Граждани, учители, ученици и селяни, мъже и жени, играеха в топлата прах и топлия сумрак и по всички пътища на Роук се устремяваха към морския бряг под ритъма на барабаните и рученето на гайдите и флейтите. Танцувайки, те навлизаха в морето, осветени от луната, която беше намаляла с една нощ след пълнолунието, а музиката потъваше в грохота на разбиващите се вълни. Щом на изток започна да просветлява, всички се завърнаха на брега, барабаните замлъкнаха и се чуваше само тихата, но пронизителна свирня на флейтите. На всеки един от островите на архипелага през онази нощ се празнуваше по този начин — един танц една музика, свързваща разделените от морето земи.

Щом свърши Дълготрайният танц, много от хората си легнаха и спаха през целия ден, а вечерта отново се събраха да ядат и пият. Група младежи — ученици и заклинатели, бяха изнесли вечерята си от

столовата в един двор на Големия дом, защото искаха да празнуват отделно. Там бяха Веч, Джаспар и Гед заедно с още шест-седем по-възрастни младежи. Имаше и някои момчета, пуснати за кратко време от Самотната кула, тъй като празникът беше изкарал навън дори самия Куремкармерук. Всички ядяха, смееха се, лудуваха и правеха трикове, достойни да смят цял царски двор. Едно момче беше хвърлило над двора мрежа от сто звезди от вълшебна светлина, оцветени като скъпоценни камъни, и те се полюшваха и шестуваха бавно над главите на младежите, под истинските звезди. Две момчета играеха на кегли с топки от зелен пламък и кегли, които подскачаха и отскачаха, щом топката ги доближеше. А през цялото време Веч седеше във въздуха с кръстосани крака и ядеше печено пиле. Едно от по-малките момчета се опита да го издърпа на земята, но Веч, седнал във въздуха със спокойна усмивка, просто се издигна малко по-високо, където не можеха да го стигнат. От време на време той хвърляше по някой пилешки кокал, който се превръщаше на бухал и отлиташе с крясък сред мрежата от звездни светлини. Гед изстрелваше след бухалите стрели от трохи и ги сваляше, а щом докоснеха земята, те отново се превръщаха в кокали и трохи, тъй като илюзията изчезваше. Той също се опита да се присъедини към Веч във въздуха, но понеже не притежаваше ключа на заклинанието, трябваше да маха с ръце, за да се задържи горе. А щом тупнеше на земята, всички избухваха в смях. Гед не спираше с тази лудория заради всеобщото веселие и се смееше заедно с другарите си, защото след тези две дълги нощи, изпълнени с танц, лунна светлина, музика и магии, беше изпаднал в повишено и бурно настроение и беше готов на всичко. Неочаквано се приземи с лекота точно до Джаспар, който никога не се смееше високо.

— Ястребът, който не може да лети... — каза Джаспар и се отдръпна.

— А нима Джаспар е скъпоценен камък^[1]? — отвърна Гед с усмивка. — О, съкровище сред заклинателите! О, бисер на Хавнър, заблести над нас!

Момчето, което беше накарало светлинките да танцуват, изпрати една от тях над главата на Джаспар и тя заигра и заблещука около него. Не толкова хладнокръвно, колкото обикновено и със смръщено чело, той я отмахна с ръка и с един жест я угаси:

— Омръзнаха ми момчетии, шум и лудории.

— Остаряваш, момко — отбеляза Веч отгоре.

— Ако искаш тишина и униние — намеси се едно от по-малките момчета, — пробвай кулата.

— Какво искаш тогава, Джаспар? — попита го Гед.

— Общество, достойно за мене — отвърна Джаспар. — Хайде, Веч. Да оставим учениците да се забавляват с играчките си.

— Нима заклинателите притежават нещо повече от учениците? — обърна се Гед към Джаспар. Гласът му беше тих, ала всички останали внезапно замълчаха, тъй като сега омразата им звънтеше открито и ясно като стомана, измъкната от ножницата.

— Да — отговори Джаспар. — Сила.

— Нека премерим силите си.

— Предизвикваш ли ме?

— Предизвиквам те.

Веч се спусна на земята и застана между тях със свъсено лице:

— Забранени са ни дуели по заклинателство и вие добре знаете това. Престанете.

И Гед, и Джаспар мълчаха, защото наистина знаеха закона на Роук. Знаеха още, че Веч се ръководи от любов, а те от омраза. Въпреки това гневът им беше само възпрян, но не и охладен. След известно време Джаспар се дръпна настрана и каза със студената си усмивка, като че ли искаше думите му да бъдат чути единствено от Веч:

— Не е ли по-добре отново да припомниш на приятеля си козар закона, който го закриля? Той изглежда съкрушен. Дали наистина си е мислил, че бих приел предизвикателство от него? Човек, който мирише на кози, ученик, който не знае още Първото преобразяване.

— Джаспар — отвърна Гед, — откъде знаеш какво знам аз?

И внезапно, без да се чуе нито дума, Гед изчезна от погледа им, а над мястото му закръжи огромен сокол, разтворил клюна си, готов за писък. Миг след това във факелните отблясъци отново застана Гед, впил помръкнал поглед в Джаспар.

Изуменият Джаспар отстъпи крачка назад, но после само сви рамене и процеди една-единствена дума:

— Илюзия.

Останалите занегодуваха.

— Това не беше илюзия — каза Веч. — Това беше истинско преобразяване. И стига вече, Джаспар, слушай...

— Колкото да докаже, че е погледнал зад гърба на учителя крадешком в Книгата за формите. И какво от това? Продължавай, козарю! Харесва ми тази клопка, която слагаш сам на себе си. Колкото повече се опитваш да докажеш, че си достоен за мен, толкова повече се показваш такъв, какъвто си в действителност.

При тези думи Веч се извърна към Гед и му каза много тихо:

— Ястребе, бъди мъж и остави това сега... Ела с мен.

Гед погледна приятеля си, усмихна се, но само го помоли да подържи за миг Оеж. После свали от рамото си малкия отак, където той се намираще, както обикновено, и го сложи в ръцете му. Животинчето, което никога не беше позволявало да го докоснат, сега отиде при Веч, изкатери се по ръката му и се сви на рамото му, без да изпуска от очи господаря си.

— Хайде — Гед подкани Джаспар тихо, както преди, — какво ще сториш, за да докажеш, че ме превъзхождаш?

— Нищо не е необходимо да сторя, козарю. И все пак ще го направя. Ще ти дам възможност. Завистта те яде като червей. Нека изгоним червея. Веднъж на Роукската могила ти се похвали, че гонтийските магьосници не си играят. Да вървим на могилата и да ни покажеш какво правят тогава. А след това може и аз да ти покажа малко заклинателство.

— Точно това бих желал да видя — отвърна Гед. По-малките момчета, свикнали да виждат как ядът му изригва при най-малкия намек за пренебрежение или обида, гледаха с учудване сегашното му хладнокръвие. В погледа на Веч нямаше учудване, а нарастващ страх. Той се опита да се намеси отново, но Джаспар му каза:

— Стой настрана, Веч! Е, козарю, какво ще направиш с възможността, която ти давам? Илюзия ли ще ни покажеш, огнено кълбо ли, или пък заклинание за лекуване на крастави кози?

— Какво би искал да сторя, Джаспар?

— Ако питаш мен, можеш да призовеш дух от мъртвите — сви рамене по-възрастният младеж.

— Ще го сторя.

— Няма — Джаспар го погледна право в очите с ярост, която не можеше повече да скрива зад презрението си. — Няма. Не можеш.

Само се хвалиш...

— Кълна се в името си, ще го сторя!

За момент никой не помръдна.

Гед се откопчи от Веч, който се опитваше да го задържи със сила и излезе от двора, без да се обръща. Танцуващите светлилки над главите им угаснаха и потънаха в мрака. Джаспар се поколеба за миг и след това го последва. Изпълнени с любопитство и страх, останалите мълчаливо тръгнаха след тях на групички.

Тъмните склонове на могилата се издигаха в летния вечерен мрак, предвестник на луната. Присъствието на този хълм, където бяха извършвани много чудеса, тежеше във въздуха около тях като надвиснало бреме. Изкачвайки се, те се замислиха за дълбоките му корени, по-дълбоки от морето, достигащи чак до старите, слепи и тайнствени огньове в сърцето на земята. Спряха на източния скат. Над черната трева на хребета пред тях блещукаха звезди. Нямахте и помен от вятър.

Гед се изкачи няколко крачки по-нагоре от останалите, обърна се и каза ясно:

— Джаспар, кой дух да повикам?

— Който пожелаеш. Никой няма да те послуша. — Като че ли гласът му трепереше. Може би трепереше от гняв.

— Страхуваш ли се? — попита го Гед тихо и подигравателно.

Но дори не дочака отговора му, ако въобще имаше такъв. Джаспар вече не го интересуваше. Тук на могилата изчезнаха и омраза, и ярост и бяха заменени с чувство на пълна увереност. Нямахте защо да завижда на никого. Знаеше, че на това мрачно и омагьосано място тази нощ силата му е по-голяма от всякога. Тя изпълваше полака-лека жилите му и изведнъж Гед започна да трепери под неудържимия ѝ напор. Сега усещаше, че Джаспар стои много по-ниско от него и че сигурно е бил изпратен само за да го доведе тук тази нощ — не съперник, а просто слуга на съдбата на Гед. Чувствуваше как корените под краката му се спускат надълбоко в мрака, а над главата си виждаше сухите, далечни огънчета на звездите. Той можеше да се разпорежда над всичко между небето и земята, да заповядва. Сега стоеше в центъра на света.

— Не се страхувай! — каза Гед с усмивка. — Ще повикам дух на жена. Няма защо да се страхуваш от жена. Ще извикам Елфаран, красавицата от „Подвигът на Енлад“.

— Тя е умряла преди хиляда години, костите ѝ лежат дълбоко под морето на Еа, а може и никога да не е съществувала.

— Нима годините и разстоянията имат значение за мъртвите? Нима песните лъжат? — отвърна Гед отново с безобидна насмешка в гласа. — Наблюдавай въздуха между ръцете ми.

Той се извърна настрана и застана неподвижно. Величествено и бавно протегна ръце — жестът на приветствуване, с който започва призоваването, и заговори.

Беше прочел руните на това заклинание за призоваване в книгата на Оджиън преди повече от две години и оттогава не ги беше виждал. Беше ги прочел в мрака. Сега тук в мрака, като че ги четеше отново от страница, отворена пред него в нощта. Но вече разбираше това, което четеше, изговаряше го дума по дума на глас и виждаше знаците, сочещи как трябва да се направи заклинанието със звука на гласа и движението на тялото и ръката.

Останалите момчета наблюдаваха безмълвно и неподвижно. Само потреперваха от време на време, тъй като великото заклинание започваше да действа. Гласът на Гед беше все още слаб, но променен, дълбок и напевен и думите, които изговаряше, им бяха непознати. Той млъкна. Ненадейно в тревата с тътен се издигна вятър. Гед падна на колене и извика високо. След това се просна напред, като че ли искаше да прегърне с протегнатите си ръце земята, и когато се изправи, едва удържаше в прегръдките си нещо тъмно, нещо тъй тежко, че той с огромни усилия се мъчеше да се вдигне на крака. Горещият вятър стенеше в черните, люлеещи се треви на могилата. Дори и да имаше звезди, сега никой не ги виждаше.

Словата на заклинанието просъскваха неясно в устата на Гед и той извика високо и отчетливо:

— Елфаран!

И отново:

— Елфаран!

И за трети път:

— Елфаран!

Безформената тъмна маса, която бе вдигнал, се разцепи. Раздели се и в разперените му ръце проблесна бледа нишка светлина — неясен овал, издигащ се от земята до ръцете му. В този светлинен овал за миг се раздвижи някаква форма с човешки очертания — висока жена, която гледаше назад през рамо. Лицето ѝ беше красиво, печално и изпълнено със страх.

Духът остана смътен само за миг, след това бледият овал в прегръдката на Гед засия с ярка светлина, която се разшири и разпростря — една цепнатина в мрака на земята и нощта, разкъсване на световната тъкан, през което лумна страховито сияние. И тогава през зейналия процеп се изкатери нещо, прилично на вълмо от черна сянка. Бързоподвижно и уродливо, то скочи право към лицето на Гед.

Гед залитна под тежестта му и нададе кратък, пресипнал вик. Малкият отак, животното, което нямаше глас, също извика високо и скочи от рамото на Веч, готово да се хвърли в бой.

Борейки се, Гед се строполи в гърчове, а светлият процеп в световния мрак над него продължаваше да се разширява и удължава. Момчетата, които гледаха, избягаха, а Джаспар се наведе към земята, за да скрие очите си от ужасяващата светлина. Единствено Веч се спусна към приятеля си. И единствен той съзря впилата се в Гед кълбеста сянка, която разкъсваше плътта му. Приличаше на черен звяр, голям колкото дете, но се надуваше и свиваше, и нямаше ни глава, ни лице, а само четири лапи с хищни нокти, които се вкопчваха и деряха. Веч захлипа от ужас, ала въпреки това протегна ръце да откъсне нещото от Гед. Но още преди да го докосне, той се вцепени на мястото си и не можеше да помръдне.

Непоносимата светлина избледня и съдраните краища на света бавно се събраха отново. Наблизо се чуваше тих глас, чийто звук приличаше на шепот на дърво или на игрив водоскок.

Звездите отново се показаха и тревите на склона побеляха от светлината на изгряващата луна. Нощта беше изцелена. Възстановено и непоклатимо цареше равновесието между светлината и мрака. Сянката-звяр я нямаше. Гед лежеше по гръб с разперени ръце, сякаш все още приветствуваше духа и правеше заклинанието. Лицето му беше почерняло от кръв и по ризата му имаше огромни черни петна. Малкият отак се беше свил на рамото му и трепереше. А над него

стоеше старец, чието наметало проблясваше на лунната светлина — Върховният жрец Немерл.

Сребърният връх на жезъла му описваше кръгове над гърдите на Гед. После докосна леко веднъж сърцето му и веднъж устните, а през цялото време Немерл не спираше да шепне. Гед се раздвижи и устните му се разделиха, щом направи усилие да си поеме дъх. Тогава Върховният жрец вдигна жезъла, опря го в земята и тежко се облегна върху него с наведена глава, като че ли едва стоеше на крака.

Веч усети, че отново може да се движи. Огледа се и видя, че не е вече сам. Бяха дошли Повелителят на призоваването и Повелителят на промените. Не може да се направи голяма магия, без тя да се отрази върху такива люде, а те знаеха как да се отзоват бързо при нужда, въпреки че никой не беше по-бърз от Върховния жрец. Сега изпратиха за помощ — някои придружиха Върховния жрец, а други, между които и Веч, понесоха Гед към покоите на Повелителя на билките.

Цяла нощ Повелителят на призоваването не напусна поста си на Роукската могила. Ала нищо не помръдваше на склона, където беше разкъсана световната тъкан. Никаква сянка не изпълзя на лунната светлина, търсейки процепа, през който да се завърне в собствените си владения. Тя бе избягала и от Немерл, и през могъщите омагьосани стени, които заобикалят и закрилят остров Роук, и сега се намираще някъде по света. Криеше се някъде в света. Ако Гед беше умрял тази нощ, сянката можеше да се опита да намери отворената от него врата и да го последва в царството на смъртта, или пък да си отиде там, откъдето бе дошла. Ето какво чакаше Повелителят на призоваването на Роукската могила. Ала Гед оживя.

Сложиха го да легне в лечебните покои и Повелителят на билките се зае с раните по лицето му, врата и рамото му, Това бяха дълбоки, разкъсани и прокълнати рани. Черната кръв в тях не спираше и избиваше дори през заклинанията и наложените върху тях увити в паяжина листа. Гед лежеше безмълвен и с невиждащи очи. Бавният огън на треската го измъчваше безмилостно и никакво заклинание не можеше да го охлади.

Недалеч, в двора с игривия водоскок, лежеше Върховният жрец, също така неподвижен, ала студен, много студен. Живот имаше само в очите му, които гледаха осветените от луната водни струи и трепкащите листа. Тези, които бяха при него, не изговаряха

заклинания, нито пък го лекуваха. Само тихо си продумваха по някоя дума и отново обръщаха глави към учителя си. Той лежеше неподвижен, а орловият му нос, високото му чело и бялата му коса изглеждаха още по-прозрачно бели на лунната светлина. За да спре действието на развилнялото се заклинание и да прогони сянката от Гед, Немерл беше изчерпал цялата си магическа сила, а с нея си бе отишла и физическата му сила. Той умираше. Но смъртта на един велик жрец, който много пъти през живота си е прекосявал сухите и стръмни скатове на царството на смъртта, е необикновена, защото умирацията не си отива сляпо, а уверено, тъй като познава пътя. Когато Немерл отправяше поглед нагоре, през листата на дървото, останалите не знаеха дали вижда летните, избледняващи от зората звезди, или други звезди, никога незалязващи зад хълмовете, които не виждат утрото.

Оскилският гарван, негов любимец от тридесет години, беше изчезнал. Никой не го бе видял къде е отишъл.

— Лети пред него — каза Повелителят на градежа, докато будуваха.

Настъпи топъл и ясен ден. Големият дом и улиците на Туил бяха смълчани. До обед не се чу никакъв глас и тогава железните камбани проговориха високо от Кулата на Повелителя на песните с погребален звън.

На следващия ден Деветимата от Роук се събраха някъде под тъмните дървета на Горската обител. И там дори те издигнаха наоколо си девет стени от мълчание, така че ни човек, ни някаква сила да не може да им продума или да ги чуе, докато избират новия Върховен жрец измежду жреците на Землемория. Бе избран Геншър от Уей. Веднага по Вътрешно море беше изпратен кораб до остров Уей да доведе на Роук Върховния жрец. На руля стоеше Повелителят на ветровете. Той отправи магическия вятър към платното, корабът тръгна бързо и изчезна от погледите.

За тези събития Гед не знаеше нищо. Цели четири седмици през това горещо лято той лежа сляп, глух и ням. Само от време на време изстенваше и извикваше като животно. Накрая изпълнените с търпение изкуства на Повелителя на билките оказаха лечебното си въздействие и раните започнаха да се затварят, а треската го остави на мира. Лека-полека той като че ли започна отново да чува, ала не

проговаряше. Един ясен есенен ден Повелителят на билките отвори капациите на прозореца в стаята му. От онази мрачна нощ на Роукската могила Гед бе виждал само мрак пред очите си. Сега видя дневната светлина и грейналото слънце. Скри набразденото си от белези лице в ръцете си и заплака.

С настъпването на зимата той все още говореше със заекване, затова Повелителят на билките го държеше в лечебните си покои, като се опитваше постепенно да възвърне духовната му и физическа сила. Пусна го едва когато дойде пролетта и веднага го изпрати при Върховния жрец Геншър, за да му се закълне във вярност. Гед не беше имал възможност да изпълни дълга си заедно с останалите учители и ученици, когато Геншър дойде на Роук.

Не позволиха на никой от другарите му да го посети по време на болестта и сега, като минаваше, някои от тях се питаха:

— Кой е този?

По-рано Гед беше лек, жилав и силен. Сега, омаломощен от болка, той вървеше колебливо и не вдигаше лице, тъй като лявата му страна беше побеляла от белези. Избягваше и познати, и непознати. Отиде право в двора с водоскока. Там, където едно време го бе очаквал Немерл, сега го очакваше Геншър.

И новият Върховен жрец, подобно на предишния, беше загърнат с бяло наметало, но като повечето жители на Уей и Източния разлив, Геншър имаше черна кожа и черни очи под гъстите вежди.

Гед коленичи и му обеща вярност и покорство. Геншър не отвърна веднага.

— Знам какво си направил — каза той накрая, — ала не знам какво представляваш. Не мога да приема клетвата ти.

Гед се изправи и се подпря с ръка на дръвчето до водоскока, за да не залитне. Все още бавно намираще думите:

— Трябва ли да напусна Роук, господарю мой?

— Искаш ли?

— Не.

— Какво искаш?

— Да остана. Да се уча. Да поправя... злото...

— Самият Немерл не можа да направи това. Не, няма да ти позволя да напуснеш Роук. Само силата на учителите тук и отбранителните стени на този остров, които не допускат воините на

злото, могат да те закрилят сега. Ако излезеш вън от тях, онова, което си пуснал на свобода, ще те намери веднага, ще се настани в теб и ще те овладее. Няма да си повече човек, а „гебет“ — кукла, изпълняваща злата воля на сянката, която ти изкара на слънчева светлина. Трябва да останеш тук, докато придобиеш достатъчно сила и мъдрост, за да се браниш от нея, ако въобще е възможно. Дори и сега тя те чака. Положително те чака. Виждал ли си я от онази нощ?

— Насън, господарю — каза Гед с болка и срам в гласа. — Господарю Геншър, не зная какво бе онова... онова нещо, което излезе от заклинанието и се впи в мен...

— Нито пък аз знам. То няма име. Ти имаш голяма вродена сила и си я употребил погрешно за заклинание, над което нямаш власт, без да знаеш как това заклинание ще повлияе на равновесието между светлината и мрака, живота и смъртта, доброто и злото. И си бил подтикнат към това от гордост и омраза. Нима е чудно, че последствията са пагубни? Извикал си дух от мъртвите, но с него е дошла една от силите на смъртта. Дошла е неповикана оттам, където няма имена. Изчадие на злото, тя иска да сее зло чрез теб. Силата, с която си я извикал, ѝ дава власт над теб — вие сте свързани. Това е сянката на твоята надменност, сянката на невежеството ти, твоята сянка. Нима една сянка има име?

— Да бях умрял по-добре! — извика Гед накрая, отвратен и изтощен.

— Кой си ти да съдиш кое е добро и кое зло, ти, за когото Немерл даде живота си?... Тук ти си в безопасност. Ще живееш тук и ще продължиш учението си. Казват, че си бил умен. Продължавай да работиш. Работи добре. Не можеш да направиш нищо повече.

С тези думи Геншър свърши и внезапно изчезна — нещо обичайно за жреците. Водоскокът играеше на слънцето, Гед го погледа известно време, заслушан в гласа му и обзет от мисли за Немерл. Едно време в същия този двор той се беше почувствувал като слово, изречено от слънцето. Сега и мракът бе изрекъл слово, което не можеше да се отмени.

Гед излезе от двора, отиде в старата си стая в Южната кула, която все още пазеха за него и се усамоти. Когато гонгът звънна за вечеря, той слезе долу и седна при другите младежи на Дългата маса, почти без да им говори. Едва вдигаше глава дори към онези, които го

поздравяваха най-приятливо. След ден-два всички го оставиха на мира. Желаше да бъде сам, защото се страхуваше от злото, което неволно можеше да каже или направи.

Ни Веч, ни Джаспар бяха тук и той не попита за тях. Момчетата, които беше предвождал и ръководил, го бяха изпреварили поради пропуснатите от него месеци и през пролетта и лятото Гед учи с много по-малки от него момчета. Но и сред тях не блестеше, защото думите на всяко заклинание, дори най-простото, излизаха със запъване от устата му и ръцете му правеха движенията колебливо.

През есента той трябваше отново да отиде в Самотната кула да учи с Повелителя на имената. Работата, която едно време го ужасяваше, сега му доставяше удоволствие, защото той търсеше именно мълчание и дълго учение, без заклинания и без да призовава силата, която все още чувствуваше в себе си.

Нощта, преди да тръгне за кулата, в стаята му дойде гост с кафяво наметало за път и дъбов жезъл, подкован с желязо. При вида на магьосническия жезъл Гед се изправи.

— Ястребе...

Гласът го накара да вдигне поглед — пред него стоеше Веч с уверено и честно лице, както винаги, възмъжало, черно и откровено, ала с непроменена усмивка. На рамото му се беше свило яснооко животинче с ивици по козината.

— То не се отделяше от мен по време на болестта ти и сега с мъка ще се разделя с него. А с още по-голяма мъка ще се разделя с теб, Ястребе. Но аз си отивам у дома. Хайде, Оеж, върви при истинския си господар! — Веч потупа с ръка отака и го остави на пода. Животинчето отиде при сламеника на Гед, седна на него и започна да мие козината със сухия си, кафяв език, подобен на листенце. Веч се засмя, но Гед не можа и да се усмихне. Галейки отака, той се наведе, за да скрие лицето си.

— Мислех, че не ще дойдеш повече да ме видиш, Веч.

В думите му нямаше укор, но Веч отвърна:

— Не можех. Повелителят на билките ми забрани, а и сам бях затворен в Горската обител цяла зима. Не ме освободиха, докато не заслужих жезъла си. Слушай, когато и ти бъдеш свободен, ела на Източния разлив. Ще те чакам. В градчетата там цари веселие и магьосниците са добре дошли.

— Свободен... — промълви Гед, сви рамене и се опита да се усмихне.

Очте на Веч не го гледаха с обичайния си поглед, тъй като сега в тях освен любов, може би имаше и магическа сила.

— Няма да стоиш затворен на Роук завинаги — каза той внимателно.

— Е... Идвало ми е наум, че може да отида да работя при учителя в кулата, да бъда един от тези, които търсят из книгите и звездите изгубени имена и по този начин... ако не допринасям полза, то поне да не причинявам повече вреди...

— Може — каза Веч. — Аз не съм ясновидец, ала виждам пред теб не книги и зали, а далечни морета, огнедишащи дракони, градски кули и всички онези неща, които вижда един ястреб, полетял високо и надалеч.

— А зад мен... какво виждаш зад мен? — попита Гед и се изправи така, че вълшебната светлина над главите им очерта сянката му върху стената и пода. Изведнъж той извърна глава и каза със заекване: — Но кажи ми къде ще отидеш, какво ще правиш?

— Ще си отида у дома да видя братята си и сестра си, за която съм ти говорил. Оставих я малко момиченце, а скоро ще бъде кръстена. Странно, нали? Ще стана магьосник нейде из островчетата. О, още дълго бих стоял и говорил с теб, ала не мога. Корабът ми отплава довечера, а отливът вече е започнал. Ястребе, ако някога пътят ти мине на изток, ела при мен. И ако някога имаш нужда от мен, извикай ме по име: „Естариол“!

При тези думи Гед вдигна белязаното си лице и погледна приятеля си в очите.

— Естариол, моето име е Гед.

После те се сбогуваха тихо. Веч се обърна, тръгна по каменния коридор и напусна Роук.

За миг Гед остана неподвижен като човек, който е научил съдбовна вест и трябва да обогати духа си, за да я възприеме. Много скъп бе полученият от Веч дар — истинското му име.

Никой, освен кръстникът, не знае истинското име на човека. Ако решиш, можеш да го кажеш на брат си, на жена си или на приятеля си, ала и те никога няма да го споменат пред чужди хора. Ще те наричат като всички останали с второто ти име — Ястреб, Веч или пък

Оджиън, което значи шишарка. Щом простите хора крият имената си от всички освен от онези, към които хранят безгранична любов и доверие, то какво остава за магьосниците, които са по-опасни и по-уязвими. Знаеш ли нечие истинско име, ти разполагаш с живота на този човек. Тъй че Гед, сам загубил вяра в себе си, получи от Веч онзи дар, който само приятел може да даде — доказателството за неизменно и непоклатимо доверие.

Той седна на сламеника и вълшебното светецко кълбо изгасна, издавайки мирис на блатен газ. Погали отака, който се изтегна успокоен и заспа на коляното му, сякаш никога не бе спал другаде. В Големия дом цареше тишина. Гед се сети, че беше навечерието на пълнолетието му, денят, в който Оджиън го бе кръстил. Оттогава бяха изминали четири години. Той си спомни студения планински извор, през който беше преминал гол и безименен. Замисли се за другите бистри вирове в река Ар, където беше плувал, за Десетте елши под високите, гористи планински склонове, за утринните сенки по прашната селска улица, за огнените пламъци, подскачащи в зимния следобед под въздушната струя на духалото в ковачницата, за тъмната и уханна колиба на магьосницата, където въздухът беше изпълнен с дим и заклинания. Отдавна не беше мислил за тези неща. Сега, през нощта на неговата седемнадесетгодишнина, те се възвръщаха в паметта му. Всичките години и места от краткия му, разбит живот се подреждаха в една картина пред погледа му. Най-сетне, след всичките тези продължителни, горчиви и загубени години, той отново знаеше кой е и къде се намира. Ала не виждаше и се страхуваше да погледне към пътя си в бъдещето.

На другата сутрин Гед тръгна през острова с отака на рамо, както преди. Този път стигна до Самотната кула за три, а не за два дни, и беше съвсем изтощен, когато я съзря над фучащите и съскащи вълни около северния нос. Вътре тя беше такава, каквато си я спомняше — мрачна и студена, а Куремкармерук седеше нависоко и пишеше списъци от имена. Учителят вдигна поглед към него, без да го поздрави.

— Лягай си, на уморения му липсва ум — каза му той, като че ли Гед никога не беше напуснал това място. — Утре може да отвориш Книгата с делата на създателите и да научиш имената от нея.

В края на зимата той се завърна в Големия дом. Стана заклинател и тогава върховният жрец Геншър прие клетвата му за вярност. От този момент Гед започна да изучава висшите изкуства и заклинания, преминавайки от илюзията към истинското магьосничество, към знанието, което трябваше да притежава, за да заслужи магьосническия жезъл. Мъката, с която произнасяше заклинанията, постепенно изчезна с течение на месеците и ръцете му възвърнаха изкуствеността си, но той не бързаше, както преди, да натрупа знания, тъй като беше получил дълъг и мъчителен урок от страха. За щастие, дори най-висшите и най-опасни заклинания за създаване и оформяне не доведоха до лоши за него последствия и срещи. Запитваше се понякога дали сянката, която бе пуснал на свобода, не е загубила силата си, или пък не е избягала по някакъв начин от този свят, тъй като повече не се вестяваше в сънищата му. Но дълбоко в сърцето си съзнаваше безумието на тази надежда.

От учителите и от древните книги на познанието Гед научи каквото можа за съществата, подобни на освободената от него сянка, а то беше съвсем малко. Никъде не съществуваше пряко описание и никой не говореше открито за това. Тук-там в древните книги се загатваше за неща, напомнящи сянката-звяр. Тя не беше човешки призрак, нито пък създание на Древните земни сили, въпреки че, изглежда, имаше някаква връзка с тях. В „Познанието за драконите“, което Гед прочете много внимателно, имаше едно предание за някакъв повелител на драконите в древността, който попаднал под властта на една от Древните сили — говорящ камък, намиращ се в далечна северна страна. „По заповед на камъка, се казваше в книгата, той проговори, за да вдигне от царството на смъртта мъртъв дух, но тъй като магическата му сила беше изкривена от волята на камъка, заедно с мъртвия дух излезе и нещо неповикано, което го разкъса отвътре и, след като се настани в тялото му, тръгна да унищожава хората.“ Но в книгата не се казваше какво е било това нещо, нито пък как свършва преданието. И учителите не знаеха откъде може да се вземе такава сянка — от смъртта според Върховния жрец, от отвъдната страна на света според Повелителя на промените, а Повелителят на призоваването просто не знаеше. Повелителят на призоваването често навестяваше Гед по време на болестта му. Той беше суров и строг, както винаги, но Гед вече познаваше доброто му сърце и го обичаше.

— Не знам. Знам единствено, че само могъща сила е могла да призове такова нещо и може би само една-единствена сила... един-единствен глас... твойт глас. Но какво означава това на свой ред, не знам. Ти ще разбереш. Трябва да разбереш или да умреш, или още по-страшно от смъртта... — Гласът му беше тих, а погледът му, отправен към Гед, мрачен. — Като момче си мислил, че един магьосник може всичко. И аз така мислех едно време. И всички ние. А истината е, че с нарастването на истинската сила на един човек и с разширяването на познанието му, пътят пред него се стеснява. Най-накрая той започва да върши единствено и изцяло това, което трябва, без да избира...

След осемнадесетия си рожден ден Гед бе изпратен от Върховния жрец да учи при Повелителя на градежа. За знанията, придобити в Горската обител, не се приказва много другаде. Говори се, че там не се правят заклинания, въпреки че самото място е омагьосано. Понякога дърветата от тази горичка се виждат, а понякога — не. Но те винаги се намират на едно и също място и в една и съща част на Роук. Говори се, че самите дървета в горичката преливат от мъдрост. Говори се, че Повелителят на градежа изучава върховното си магическо изкуство в самата горичка и ако някога дърветата умрат, заедно с тях ще умре и мъдростта му. В този ден водата ще се издигне и ще удави островите на Землемория, които Сегой издигнал от дълбините на времето, преди да се родят преданията. Цялата суша, населена от хора и дракони, ще потъне.

Но това бяха само слухове — магьосниците не говорят за това.

Месеците се изнизаха и най-сетне един пролетен ден Гед се завърна в Големия дом, без да има представа какво още ще го накарат да върши. На прага на вратата, от която тръгва пътеката към Роукската могила, го посрещна старец. Отначало Гед не го позна, но след като се помъчи малко, си спомни, че това е старецът, който го беше пуснал в Школата в деня на пристигането му преди пет години.

Старецът се усмихна, поздрави го по име и попита:

— Знаеш ли кой съм?

Гед се беше замислял и преди защо винаги се казва, че на Роук има деветима учители, а той познава само осем: Повелителя на ветровете, Повелителя на ръцете, Повелителя на билките, Повелителя на песните, Повелителя на промените, Повелителя на призоваването, Повелителя на имената, Повелителя на градежа. Изглежда, хората

считаха Върховния жрец за деветия. Ала при избора на нов Върховен жрец също присъствуваха деветима учители.

— Мисля, че си Повелителят на вратата — каза Гед.

— Да, така е. Ти спечели достъп в Роук, като назова името си, Гед. Сега можеш да спечелиш свободата си, като назовеш моето — рече усмихващият се старец и зачака. Гед онемя. Разбира се, той знаеше хиляди начини и изкуства за откриване имената на предмети и хора — това майсторство беше част от всичко, което беше научил в Роук, защото без него не могат да се правят множество полезни магии. Но да се открие името на жрец или учител е нещо друго. То е скрито по-добре от риба в морето, пазено по-добре от драконова бърлога. Любопитствуващото заклинание ще се сблъска с по-силна магия, най-изтънчените средства ще пропаднат, лукавите подпитвания ще бъдат осуетени по лукав начин, а силата ще се разпадне от само себе си.

— Тясна е вратата, която пазиш, учителю — рече най-сетне Гед.
— Май ще трябва да поседя на полето и да попостя, докато изтънея достатъчно, че да мога да мина през нея.

— Стой колкото пожелаеш — каза Повелителят на вратата с усмивка.

Гед се отдалечи малко, приседна под една елша на брега на Туилбърн и пусна отака да играе в потока и да лови раци по тинестото дъно. Яркото слънце залезе късно, тъй като пролетта преваляше. В прозорците на Големия дом заблещукаха фенери и вълшебни светлини, а в подножието на могилата улиците на град Туил се изпълниха с мрак. Над покривите забухаха бухали, в тъмнината над потока се застрелкаха прилепи, а Гед все още седеше и мислеше как би могъл чрез сила, хитрост или магия да научи името на Повелителя на вратата. Колкото повече размишляваше, толкова по-малко виждаше сред всички магически изкуства, научени през петте години в Роук, нещо, което би могло да му помогне да изтръгне такава тайна от такъв жрец.

Той легна и заспа под звездите насред полето с отака, който се беше сгушил в джоба му. След изгрев слънце, все така гладен, отиде при вратата на Дома и почука. Отвори му Повелителят на вратата.

— Учителю — рече Гед, — не мога да науча името ти със сила, тъй като не съм достатъчно силен, нито пък с лукавство, тъй като не съм достатъчно хитър. Тъй че с удоволствие ще остана тук да се уча

или да ти служи, както пожелаеш, освен ако случайно не отговориш на един мой въпрос.

— Питай!

— Как се казваш?

Повелителят на вратата се усмихна и си каза името, а Гед го повтори и влезе за последен път в Дома.

Когато го напусна отново, той беше загърнат с тежко, тъмносиньо наметало — дар от общината на Лоу Торнинг, накъдето се бе запътил, тъй като там имаха нужда от магьосник. Носеше и жезъл, висок колкото него, изсечен от тис и подкован с бронз.

Повелителят на вратата се сбогува с него и му отвори задната врата на Големия дом, вратата от рог и драконова кост. Гед се спусна по улиците на Туил и стигна до кораба, който го очакваше в блесналите на утринното слънце води.

[1] Джаспар — вид кварц (англ.). Б.пр. ↑

5. ДРАКОНЪТ НА ПЕНДОР

Западно от Роук, между двете огромни земи Хоск и Енсмър, са скупчени Деветдесетте острова. Най-близкият до Роук е Сърд, а най-отдалеченият — Сепиш, който се намира почти в Пелнийско море. Дали общият им брой е деветдесет, е неразрешим въпрос, тъй като ако се броят само островите с прясна изворна вода, може да се стигне до осемдесет, а ако се брои всяка стърчаща в морето скала, може да се стигне до сто и повече, преди да започне приливът. Протоците между островчетата са тесни, затова кротките приливи и отливи на Вътрешно море прииждат раздразнени и объркани и се отдръпват с изненадваща сила, така че ако при отлива някъде има три острова, то при прилива там може да е останал само един. Поради опасността от приливи и отливи всяко дете, което може да ходи, умее и да гребе и си има собствена лодчица. Домакините пресичат с лодка протока пред къщата си, за да пийнат чай със съседката, търговците хвалят стоката си под ритъма на греблата. Пътищата са от солена вода, преградена на места с опънати между къщите мрежи, в които се хващат малките рибки трубки, а тяхното масло е богатството на Деветдесетте острова. Там няма много мостове, нито пък големи градове. Гъмжащите от стопанства и рибарски колиби островчета са обединени в общини по десет-двадесет на брой. Една от тях е Лоу Торнинг, която се намира в най-западната точка. Тя не гледа към Вътрешно море, а към безлюдния океан, към онзи самотен край на архипелага, където се издига само плячкосаният от драконите остров Пендор, а отвъд него — пустеещите води на Западния разлив.

За новия магьосник на общината бяха приготвили къща. Тя се издигаше на един хълм сред зелени ечемичени нивя, защитени от западния вятър от дървета, които сега бяха почервенели от цвят. От вратата се виждаха другите сламени покриви, горичките и градините, другите острови с техните покриви, поля и хълмове, а сред тях се виеха безброй бистроводни морски протоци. Къщата беше бедняшка, без прозорци, с глинен под, ала по-хубава от родния дом на Гед.

Застанали почтително пред Магьосника от Роук, островитяните от Лоу Торнинг го помолиха да ги извини заради бедността ѝ.

— Нямаме камък, с който да строим — каза един от тях.

— Не сме богати, но и не гладуваме — добави друг.

— Поне ще бъде сухо, защото сам се погрижих за покрива, господине — намеси се и трети.

За Гед къщата не беше от значение. Той искрено благодари на общинските първенци и те, осемнадесет на брой, се разотидоха по домовете. Всеки загреба със собствената си лодка към родния си остров, за да разкаже на рибарите и домакините какъв странен и мрачен младеж е новият магьосник, как говори малко, но справедливо и без да се гордее. Едва ли имаше причина за гордост в това място, където Гед за първи път отиваше като магьосник. Магьосниците, изучили се в Роук, обикновено отиваха по градове или замъци, да служат на велики владетели, които им предоставяха разкош. Според традицията, на рибарите от Лоу Торнинг се полагаше най-много селска магьосница или просто заклинател да омагьосва рибарските им мрежи, да освещава новите лодки и да лекува животните и хората. Но в последните години старият дракон на Пендор бе добил потомство — според мълвата девет дракона, които сега се бяха настанили в разрушените кули на Морските владетели от Пендор и влачеха люспестите си коремни нагоре-надолу по мраморните стълби и разбитите прагове. Тъй като на този мъртъв остров им липсваше храна, те щяха да започнат да долитат насам веднага щом пораснеха и ги налегнеше гладът. Над югозападните брегове на Хоск вече бе забелязано ято от четири дракона, които тайно проучвали кошарите, хамбарите и селата, без да кацат. Драконовият глад се разбужда бавно, ала трудно се засища. Тъй че островитяните от Лоу Торнинг бяха изпратили на Роук пратеник да моли за магьосник, който да предпази народа им от витаещата над западния хоризонт опасност и Върховният жрец бе преценил, че страхът им е основателен.

— Там няма удобства — беше казал той на Гед в деня, в който го направи магьосник, — ни слава, ни богатство, може би няма и опасност. Ще отидеш ли?

— Да — беше отвърнал Гед не само от покорство. От онази нощ на Роукската могила той намрази славата и себеизтъкването със същата страст, с която преди ги бе обичал. Сега непрестанно се съмняваше в

силата си и се страхуваше, когато трябваше да я подложи на изпитание. Освен това приказките за дракони го привличаха особено много. На Гонт от векове не бе имало дракони, а и най-смелият от тях не би дръзнал да прелети близо до Роук, тъй че там те съществуваха единствено в приказките и песните, без някой да ги е виждал. В Школата Гед беше научил всичко възможно за драконите, ала едно е да четеш за драконите, а съвсем друго — да ги срещнеш. Пред него се разкриваше ярка възможност и той въодушевено даде съгласието си.

Върховният жрец кимна, но с мрачен поглед.

— Отговори ми! Страхуваш ли се да напуснеш Роук, или бързаш да си отидеш? — каза той най-сетне.

— И двете, господарю.

Геншър кимна отново и каза много тихо:

— Не зная дали постъпвам правилно, като те отпращам оттук, където си в безопасност. Не виждам пътя ти. Целият е в мрак. А на север има някаква сила, която би те унищожила. Ала каква е тя и къде е, дали в миналото ти или на бъдещия ти път, не мога да кажа. Цялата е в сянка. Когато дойдоха хората от Лоу Торнинг, веднага се сетих за теб, защото мястото ми се стори безопасно и отдалечено, където ще имаш време да събереш силите си. Но не знам дали въобще има безопасно място за теб, нито пък накъде отива пътят ти. Не искам да те изпратя в мрака...

Отначало къщата под цъфналите дървета се стори на Гед достатъчно светла. Там заживя той. От това място наблюдаваше западното небе и се заслушваше за плясък на люспести криле. Но никакъв дракон не идваше. Гед ловеше риба от пристана и се грижеше за градинката си. Цели дни прекарваше в размисъл над някоя страница, ред или дума от Книгите на познанието, които беше донесъл от Роук. През лятото седеше навън под дърветата, а отакът спеше до него или гонеше мишки из гората сред трева и маргаритки. Когато го повикаха, помагаше на жителите на Лоу Торнинг като лечител и гадател на времето. Тъй като в родното си село бе служил на още по-бедни хора, и през ум не му минаваше, че такива обикновени изкуства могат да срамят един магьосник. А и те не искаха много от него поради страхопочитанието, което им вдъхваше отчасти с ранга си на магьосник от острова на Мъдреците и отчасти с мълчанието и с

белезите по лицето си. Въпреки младостта му у него имаше нещо, което не предразполагаше хората.

Все пак той си намери приятел — един майстор-лодкар, който живееше на съседния остров. Казваше се Пеквари. Гед го видя за първи път на пристана и се спря да погледа как закрепва мачтата на една малка лодка. Лодкарят погледна към магьосника с широка усмивка и каза:

— Ето че вече привършвам след цял месец работа. Вие май щяхте за миг да се справите с нея само с една дума, а, господине?

— Сигурно — отвърна Гед, — ала лодката можеше и да потъне в следващата минута, ако не поддържам заклинанията. Но ако искаш...

— Какво, господине?

— Тази лодка е едно прекрасно творение. Не се нуждае от нищо. Но ако искаш, бих могъл да ѝ направя заклинание за спояване, та да бъде здрава, или пък заклинание за намиране, та да се завръща лесно на брега — каза той колебливо, тъй като не искаше да обиди майстора, ала лицето на Пеквари грейна.

— Тя е за сина ми, господине, и би било много любезно от ваша страна да ѝ направите такива заклинания. — Той се изкачи на пристана да стисне ръката на Гед и да му благодари.

След този ден те често работеха заедно. Гед правеше заклинанията на лодките, които Пеквари строеше или поправяше и на свой ред се учеше от него как се изработва или как се управлява лодка без магическа помощ — почти свещено умение на Роук. Гед, Пеквари и малкият му син Йот често плаваха из проливите с лодки с платна или гребла и накрая Гед стана добър моряк, а приятелството му с Пеквари се заздрави.

Късно през есента синът на лодкаря се разболя. Майката изпрати да повикат врачката от остров Теск, която беше добра лечителка, и ден-два всичко изглеждаше наред. После в една бурна нощ Гед чу удари по вратата си. Пеквари беше дошъл да го моли да спаси детето. Гед се втурна към лодката заедно с него и с всички сили те загребаха през мрака и дъжда към къщата на лодкаря. Вътре Гед видя детето върху сламеника, майката, свита безмълвно до него и врачката, надвесена над димящи корени — най-добрия лек, който тя познаваше.

— Господарю — прошепна тя на Гед, — струва ми се, че това е червената треска и детето ще умре от нея до довечера.

Когато коленичи и сложи ръце върху детето, Гед си помисли същото и се отдръпна за миг. През последните месеци на собственото му дълго боледуване Повелителят на билките го беше научил на много неща от знанията на един лечител; най-важният урок бе да лекуваш раната и болестта, но и да оставиш умиращия дух да си отиде.

Майката долови това движение и неговото значение и извика от отчаяние. Пеквари се наведе над нея:

— Господарят Ястреб ще го спаси, жено. Няма защо да плачеш. Той е тук сега. Може да го направи.

Като чу майчиния вопъл и видя доверието на Пеквари, Гед не можеше да ги разочарова. Той отказа да повярва на очите си и му се стори, че навярно детето може да се спаси, ако се победи треската.

— Ще направя всичко, което е по силите ми, Пеквари — каза той и започна да къпе момченцето със студена дъждовна вода, която му носеха отвън, като изричаше едно заклинание за спиране на треската. То нито подействува, нито допринесе някаква полза и внезапно Гед усети, че детето умира в ръцете му.

Без да се замисля за себе си, той призова всичките си сили наведнъж и изпрати духа си да върне духа на детето. Извика името му: „Иот!“ Като че до слуха му долетя едва доловим отговор и той упорито извика отново. Тогава видя момченцето да тича бързо далеч пред него надолу по някакъв мрачен склон на огромен хълм. Не се чуваше никакъв звук. Звездите над хълма му бяха съвсем непознати. Въпреки това той различи съзвездията по име — Сноп, Врата, Въртележка, Дърво. Това бяха онези звезди, които никога не залязват, които не избледняват при настъпването на зората. Твърде далеч беше последвал умиращото дете.

Като разбра това, той изведнъж видя, че е сам на мрачния хълм. Трудно беше да се върне, много трудно. Обърна се бавно. Бавно придвижи единия си крак напред, за да се изкачи обратно по хълма, след това другия. Напредваше стъпка по стъпка, с огромни усилия на волята. И всяка следваща стъпка беше по-трудна от предишната.

Звездите не потрепваха. На сухия, стръмен склон нямаше и помен от ветреца. В цялото това безкрайно царство на мрака единствен той се движеше с мъка нагоре по хълма. Стигна върха и съзря там ниска каменна стена. От другата ѝ страна го чакаше една сянка.

Сянката не приличаше нито на човек, нито на животно. Беше безформена, почти невидима, шепнесе му нещо неразбираемо и се устремяваше към него. Тя стоеше при живите, а той при мъртвите.

Гед трябваше или да се спусне по хълма в пустите земи и мрачните градове на мъртвите, или да прекрачи стената и да се озове отново при живите, където го очакваше безформеното зло.

Сети се за жезъла-дух в ръката си и го вдигна високо. Това движение му възвърна силата. Той се приготви да прескочи ниската каменна стена право срещу сянката и в този миг жезълът изведнъж запламтя в мрака с ослепително бяла светлина. Гед скочи, усети, че пада, и повече не видя нищо.

А пред очите на Пеквари, жена му и врачката младият магьосник бе застинал насред заклинанието си, без да изпуска детето от ръце. После той внимателно положи малкия Йот върху сламеника, изправи се и застана безмълвно с жезъл в ръка. Изведнъж вдигна високо жезъла, който заблестя като мълния с бяло сияние, и всички предмети в колибата заподскачаха тайнствено и живо в краткотрайните пламъци. Когато заслепението премина, те видяха младежа, свит на глинения под до сламеника, където лежеше мъртвото дете.

Пеквари си помисли, че и магьосникът е мъртъв. Жена му заплака, а той беше безкрайно изумен. Но врачката беше чувала нещичко за магьосничеството и пътищата, които може да поеме един истински магьосник, затова се погрижи студеният и безжизнен Гед да не бъде считан за мъртвец, а за болен или изпаднал в транс. Занесоха го в дома му и оставиха една старица да гледа дали ще се събуди, или ще заспи завинаги.

Малкият отак се скри между гредите на къщата, както правеше винаги, когато влизаха непознати. Остана там през цялото време, докато дъждът плющеше по стените, и щом огънят загасна, а бавно изнизващата се нощ потопа в сън старицата до огнището, той пропълзя до неподвижния и безмълвен Гед върху леглото и заблиза дълго и търпеливо ръцете и китките му със сухия си кафяв език. Свит до главата му, отакът ближеше слепоочията, белязаната му страна и съвсем внимателно затворените му очи. И много бавно под въздействието на това докосване Гед дойде на себе си. Той се събуди, без да знае къде е бил или къде се намира, нито пък какво е това

мержелеещо се сиво сияние, което бе предвестник на зората. Тогава животинчето се сви отново до рамото му и заспа.

По-късно, когато Гед размишляваше за тази нощ, стана му ясно, че ако никой не го бе докоснал, докато лежеше бездиханен, ако никой не го бе повикал по някакъв начин, той щеше да си отиде завинаги. Спаси го единствено нямата, инстинктивна мъдрост на звяра, който ближеше ранения си другар, за да го успокои. Но в тази мъдрост Гед видя нещо сродно със собствената си сила, нещо дълбоко колкото самото магьосничество. От този момент той повярва, че мъдър е онзи, който никога не се отделя от останалите живи същества, говорящи или не. След това дълги години се стремеше да научи онова, което може да се научи в мълчание от очите на животните, от полета на птиците, от бавното полюшване на клоните.

Сега за първи път Гед бе преминал в отвъдния свят и се бе завърнал невредим — пътешествие, което само един магьосник може да извърши с отворени очи и което е опасно и за най-великия жрец. Но при завръщането му го обзе мъка и страх. Мъката беше за приятеля му Пеквари, а страхът — за самия него. Той не знаеше защо Върховният жрец се беше страхувал да го отпрати от Роук, нито пък какво бе потъмнило и засенчило ясения жречески поглед към бъдещето му. То бе, защото там го очакваше самият мрак, безименното същество, чуждо на този свят, сянката, която той или беше пуснал на свобода, или беше създал. През всичките тези години тя бе чакала духа му там на стената. И най-сетне го намери. Сега ще тръгне по следите му, ще се мъчи да се добере до него, да отнеме силата му и да я влее в себе си, да изсмуче живота му и да се облече в плътта му.

Малко след това тя му се яви насън като безглава мечка. Стори му се, че опипва стените на къщата, търсейки вратата. Не беше му се присънвал такъв сън, откакто бяха оздравели раните, причинени от нея. Той се събуди отмалял и изстинал, а белезите по лицето и рамото му се бяха обтегнаели болезнено.

Настанаха лоши времена. Само да сънуваше сянката или дори да си помислеше за нея, Гед изпадеше веднага в познатия леден ужас — разумът и силата го напускаха и го оставяха да се лута оглупял. Обземаше го гняв пред собствения му страх, но каква полза? Търсеше закрила, но не намираше. Сянката бе безплътна, нежива, бездушна, безименна, без друг живот освен този, който самият той ѝ беше дал —

ужасна сила извън законите на слънчевия свят. Единственото, което знаеше за нея, беше, че той я привлича и създадена от него, тя ще се опита да наложи волята си чрез него. Ала в каква форма ще се появи, тъй като все още ѝ липсваше собствена форма, и кога ще се появи — това му бе неизвестно.

Гед издигна всички възможни магически прегради около къщата си и около острова, на който живееше. Създадените от заклинания стени непрекъснато трябва да се подновяват и той скоро разбра, че така ще трябва да изразходва всичката си сила над тези защитни мерки и няма да може да служи успешно на островитяните. Какво можеше да направи между две вражи сили, ако от Пендор дойдеше някой дракон?

Отново сънува сянката, но този път тя беше в къщата, до вратата, устремяваше се към него през мрака и шепнеше неразбираеми думи. Той се събуди в ужас и изпрати пламтящото вълшебно кълбо да освети всяко кътче в къщичката, за да се увери, че сянката я няма никъде. След това сложи дърва върху въглените в огнището, седна пред огъня и потъна в размисъл. Чуваше само как есенният вятър опипва сламения покрив и как стене в оголелите клони на дърветата. В сърцето му се беше разбудил старият гняв. Нима ще търпи това безпомощно очакване, този затвор на островчето, където мърмореше безполезни заклинания за защита? И все пак не можеше току-тъй да избяга от затвора. Това означаваше да злоупотреби с доверието на островитяните и да ги остави беззащитни пред застрашаващия ги дракон. За него имаше само един път.

На следващото утро той слезе при рибарите на главния пристан в Лоу Торнинг, намери старейшината и му каза:

— Трябва да напусна това място. В опасност съм, а поставям в опасност и вас. Трябва да си вървя. Затова ви моля да ми позволите да отида да се справя с драконите на Пендор. По този начин ще изпълня дълга си към вас и ще си замина свободно. Ако не сполуча сега, то едва ли ще сполуча и когато те дойдат тук, а по-добре това да се разбере веднага, отколкото по-късно. Островитянинът го гледеше отчаяно:

- Господин Ястребе, та там има девет дракона.
- Казват, че осемте са все още малки.
- Ала старият...

— Казвам ти, че трябва да си вървя оттук. Моля те да ми позволиш първо да ви отърва от драконовата заплаха, ако мога.

— Както желаш, господарю — каза островитянинът мрачно. Останалите, които се намираха там, счетоха това за безумие или безразсъдна смелост от страна на младия магьосник и наблюдаваха отпътуването му съкрушени, без надежда да го видят отново. Някои намекваха, че той просто искал да се върне във Вътрешно море през Хоск и да ги изостави. Други, между които и Пеквари, твърдяха, че е полудял и си търси смъртта.

От четири поколения моряците насочваха корабите си далеч от бреговете на остров Пендор. Нито един жрец не се беше опитвал да се пребори с дракона там, тъй като островът не се намираше на оживен морски път, а последните му владетели — пирати, робовладелци и войнолюбци, си бяха спечелили омразата на всички жители от югозападните области на Землемория. Поради тази причина никой не се беше постарал да отмъсти за Владетеля на Пендор, след като драконът внезапно бе нападнал от запад него и хората му по време на едно пиршество в кулата и ги бе задушил с огнения си дъх, докато останалото население, обзето от ужас, се хвърляло в морето. Без защита, Пендор бе оставен в драконовите нокти с всичките си кости, кули и съкровища, откраднати от отдавна загиналите принцове от бреговете на Палн и Хоск.

Всичко това беше известно на Гед, ала той знаеше и още нещо, тъй като от самото си пристигане на Лоу Торнинг не бе преставал да размишлява над наученото за драконите. Насочил лодката си на запад, той я направляваше, без да гребе или да използва моряшките изкуства, на които го бе научил Пеквари. С помощта на магия призова магическия вятър да издуе платното ѝ, а на самата нея направи заклинание и я устреми към хоризонта, където очакваше да се появи мъртвият остров. Нужна му беше бързина и си служеше с магическия вятър, защото повече се страхуваше от онова, което бе оставил зад себе си, отколкото от онова, което го очакваше. Но с превалянето на деня нетърпението му се превърна от страх в някакво радостно облекчение. Поне по собствено желание търсеше тази опасност и колкото повече се доближаваше до нея, толкова повече растеше увереността му, че поне този път, поне този час преди смъртта си, ще бъде свободен. Сянката не смееше да го последва в ноктите на дракона. Беловърхите вълни се

надбягваха по сивата повърхност на морето, а северният вятър трупаше сиви облаци на небето. Бързият магически вятър го носеше на запад и той скоро забеляза скалите на Пендор, безлюдните улици на града и разрушените му кули.

На входа на пристанището, плитък залив с формата на полумесец, Гед заповяда на магическия вятър да стихне и лодката се усмири, залюляна от вълните. Тогава той призова дракона:

— Похитителю на Пендор, ела и защитавай съкровищата си!

Гласът му се загуби в рева на вълните, които се разбиваха върху пепеливите брегове, ала драконите имат остър слух. Не след дълго от някаква съборетина без покрив един от тях се стрелна нагоре във въздуха като огромен черен прилеп с тънки криле и прешленест гръбнак и с кръжене се приближи към Гед. При вида на това изчадие — мит за хората, той отново доби смелост, засмя се и извика:

— Върви и кажи на Стария да дойде, ти, летящ червей!

Това беше един от младите дракони, излюпени тук преди няколко години от драконицата от Западния разлив. Според хорските приказки тя бе снесла люпилото си от огромни яйца в някаква порутена зала на кулата и отново бе отлетяла, оставяйки Стария дракон на Пендор да се грижи за малките, когато изпъзели от черупките си като смъртоносни гущери.

Младият дракон не отговори. Той не беше голям — може би дълъг колкото кораб с четиридесет гребла, и тънък като червей въпреки размаха на черните си ципести криле. Беше все още безгласен и лишен от присъщото на драконите лукавство. Разтворил дългите си зъбати челюсти, той се спусна като стрела право към Гед, застанал в люлеещата се лодка. С едно силно заклинание Гед просто вкамени крилето и крайниците му и го запрати като камък в морето. Сивата вода се затвори над него.

От основите на най-високата кула се издигнаха още два дракона като първия. И те се спуснаха като него право към Гед. Той хвана и двата, захвърли ги във водата и ги удави, все още без дори да повдигне магьосническия си жезъл.

След известно време от острова към него се приближиха още трима. Единият от тях беше много по-голям и бълваше огън от устата си. По-малките се насочиха срещу Гед с плющене на крила, ала големият го заобиколи много бързо в гръб, за да изгори с огнения си

дъх него и лодката му. Нито едно заклинание не би въздействувало и на тримата, тъй като двамата идваха от север, а третият от юг. Щом разбра това, Гед направи заклинание за преобразяване и между две огнени издишвания излетя от лодката, приел драконов образ.

С широко разперени криле и издадени нокти той полетя към двамата и ги попари с огън, а след това се обърна към третия, който беше по-голям от него и също въоръжен с огън. Понесени от вятъра над сивите вълни, те се прегъваха на две, щракаха челюсти, спускаха се надолу, хвърляха се напред, докато се обвиха в дим, почервенял от огнения им дъх. Внезапно Гед се издигна, а другият се втурна да го преследва. Насред полета си драконът-Гед изпъна криле и спря за миг. После се спусна напред като ястреб с издадени нокти, заудря другия по врата и по хълбока и го заблъска надолу. Черните криле запляскаха в суматоха и в морето закапаха едри черни капки драконова кръв. Пендорският дракон се отскубна и с осакатени криле полетя ниско към острова. Там пропълзя да се скрие в някакъв кладенец или пещера в разрушения град.

Гед незабавно възвърна образа си и се изправи в лодката, тъй като беше извънредно опасно да остане в драконовата кожа повече от необходимото. Ръцете му бяха почернели от парещата кръв на влечугото, а главата му бе обгорена от огъня, но сега това нямаше значение. Той едва дочака да си поеме дъх и извика:

— Шест видях, петимата са мъртви, а сте девет всичко на всичко! Излезте, червеи такива!

Дълго време на острова не се помръдна нищо, нито се чу някакъв звук освен рева на прибой. Изведнъж Гед видя как най-високата кула бавно промени формата си и се изду от едната страна, като че ли й порасна ръка. Той се страхуваше от драконовата магия, тъй като старите дракони са могъщи и коварни в магьосничеството си, което и прилича, и се отличава от това на хората. Но миг по-късно разбра, че го мамеха не драконите, а собствените му очи. Той беше взел за част от кулата рамото на дракона на Пендор, който бавно изправяше туловището си.

Когато най-сетне се изправи на краката си, люспестата му, покрита с шипове глава се издигна по-високо от срутената кула, а предните му лапи с извадени нокти стъпиха върху отломките на града. Сиво-черните му люспи отразяваха дневната светлина като тъмни

кристали. Макар и тънък като хрътка, той бе висок колкото цял хълм. Гед го наблюдаваше със страхопочитание. Ни песни, ни предания биха могли да подготвят разума за подобна гледка. Гед гледаше дракона почти право в очите и попадна в клопката им, защото никой не можеше да погледне един дракон по този начин. Младежът отвърна поглед от мазните зелени очи, които не се отклоняваха от него и вдигна пред себе си жезъла, който сега изглеждаше като треска или клонче.

— Осем сина имах, магьосниче — изрече драконът с могъщ и сух глас. — Петима са мъртви, а един умира — стига. Няма да се добереш до съкровищата ми, като ги избиеш.

— Не ми трябват съкровищата ти.

От ноздрите на дракона изфуча жълт пушек — той се смееше.

— Не би ли желал да дойдеш на брега и да ги погледнеш, магьосниче? Те си струват това.

— Не, драконе. — Драконите са родственици на ветровете и огъня и не обичат да се бият над морето. Това беше досегашното предимство на Гед и той не искаше да го загуби. Ала ивицата морска вода между него и огромните сиви нокти вече не му даваше кой знае какво надмощие.

Трудно беше да отвърне поглед от зелените натрапчиви очи.

— Много млад магьосник си — каза драконът. — Не знаех, че хората добиват силата си толкова млади.

И двамата говореха на Древната реч, тъй като това е все още езикът на драконите. Когато си служат с Древната реч, хората са задължени да казват истината, но това не важи за драконите. Тъй като това е собственият им език, на него те могат да лъжат, да изопачават истинските думи с измамна цел, да впримчват непредпазливия слушател в лабиринт от огледални слова, всяко едно от които отразява истината, без да води за никъде. Гед бе предупреждаван за това и слушаше драконовите приказки с недоверчиво ухо, нащрек. Ала те изглеждаха прости и ясни.

— Да молиш помощта ми ли си дошъл тук, магьосниче?

— Не, драконе.

— Все пак бих могъл да ти помогна. Скоро ще имаш нужда от помощ срещу онова, което те преследва в мрака.

Гед онемя.

— Какво те преследва? Каж ми името му.

— Ако можех... — Гед се сепна.

От драконовите ноздри — две кръгли дупки, се изви жълт пушек.

— Да можеше да му кажеш името, сигурно щеше да го надвиеш, магьосниче. Навярно аз ще мога да ти го кажа, когато го съзра наблизо. А то ще дойде насам, ако почакаш около острова ми. Ще дойде, където и да отидеш. Ако не искаш да те доближи, трябва да бягаш, да бягаш, все да бягаш от него. А то ще продължава да те преследва. Не би ли желал да узнаеш името му?

Гед отново се смълча. Не можеше да отгатне нито откъде знае драконът за сянката, която той бе пуснал на свобода, нито как би могъл да узнае името ѝ. Върховният жрец беше казал, че сянката няма име. Все пак драконите си имат собствена мъдрост и са по-древна раса от хората. Малко са хората, които могат да отгатнат какво знае един дракон и откъде го знае и това са само повелителите на драконите. За Гед едно беше сигурно: че дори драконът да казваше истината, дори наистина да можеше да му открие природата и името на сянката и да му даде власт над нея, той щеше да го направи изцяло с користна цел.

— Много рядко — каза накрая младежът — драконите пожелават да правят услуги на хората.

— Но пък обикновено — отвърна драконът — котките си играят с мишките, преди да ги убият.

— Но аз не съм дошъл тук да си играя или пък да бъда играчка. Дойдох да се спазаря с теб.

Остър като сабя и петорно по-дълъг, върхът на драконовата опашка се изви като скорпион над бронирания му гръб. Той каза сухо:

— Аз не се пазаря. Взимам. Можеш ли да ми предложиш нещо, което да не мога да взема от тебе, когато си поискам?

— Безопасност. Твоята безопасност. Закълни се, че никога не ще полетиш на изток от Пендор и аз ще се закълна да те оставя невредим.

От гърлото на дракона излезе дращещ шум, подобен на далечна каменна лавина в планината. Около тривърхия му език заигра огън. Той се надигна по-високо и застрашително над развалините:

— Предлагаш ми безопасност! Заплашваш ме! С какво?

— С името ти, Йевод!

Гласът на Гед потрепера, ала той изрече това име ясно и високо. При звука му Старият дракон замлъкна, онемя. Измина цяла минута, след това още една и тогава Гед, застанал в люлеещата се лодчица, се

усмихна. Той заложи тази постъпка и целия си живот на една догадка, родена от древните истории за драконите, които беше научил в Роук. Бе решил, че драконът на Пендор е същият, който плякосвал земите на запад от Оскил по времето на Елфаран и Моред и бил изгонен от Оскил от един магьосник Елт, силен в познанията си върху имената. Сега предположението му се оказваше вярно.

— Равностойни сме, Йевод. Ти имаш силата си, а аз имам името ти. Ще се спазарим ли?

Драконът все още не отговаряше. Дълги години се беше разполагал той на този остров сред златни нагръдници и смарагди, разпилени из прахта, тухлите и костите. Дълги години бе гледал как потомците му — черни гущери, си играят сред развалините и как се опитват да полетят от високите скали. Дълги часове беше спал на слънце, необезпокояван ни от човешки глас, ни от плющене на платно. И бе остарял. Сега му беше трудно да се помръдне, за да се изправи пред този млад жрец, този незаякнал враг, чийто жезъл караше него, стария дракон Йевод, да трепери.

— Можеш да си избереш девет скъпоценни камъка от съкровището ми — каза той най-послед със съскане и скимтене. — Най-хубавите, които пожелаеш. И си върви!

— Не искам камъните ти, Йевод.

— Какво е станало с човешката алчност? Едно време на север хората обичаха лъскавите камъни... Знам какво искаш, магьосниче. И аз мога да ти предложа безопасност, защото знам какво единствено може да те спаси. Преследва те ужасно нещо. Ще ти кажа името му.

Сърцето на Гед подскочи и застанал също така неподвижно като дракона, той стисна жезъла. За миг се пребори с неочакваната надежда. Не за собствения си живот се пазареше той. Едно-единствено надмощие имаше над дракона. Затова отхвърли надеждата и постъпи, както трябваше.

— Не това искам, Йевод!

Изрече ли драконовото име, той като че ли затягаше около врата на огромния звяр тъничка каишка. В пронизващия го драконов поглед Гед чувствуваше древната злоба към хората от опита му с тях. Виждаше стоманените нокти, дълги колкото човешка ръка, твърдата като камък кожа и угасващия огън, който се спотайваше в драконовото гърло и въпреки това продължаваше да затяга каишката.

— Йевод! Закълни се в името си, че ти и синовете ти никога няма да стъпите на архипелага! — каза той отново.

Внезапно от устата на дракона изригнаха ярки и шумни пламъци и той каза:

— Заклевам се в името си.

В този миг над острова настъпи тишина и Йевод сведе огромната си глава.

Когато я повдигна отново и се огледа, магьосникът го нямаше вече, а платното на лодката, насочила се към богатите, пълни със скъпоценни камъни острови из моретата в централната част на архипелага, се бе превърнало в бяло петънце върху вълните на изток. Драконът на Пендор изпадна в ярост, издигна се, разрушавайки кулата с гърченето на туловището си и разпери с трясък криле, които покриха целия потънал в развалини град. Но клетвата му го обвързваше и той никога повече не полетя към архипелага.

6. ПРЕСЛЕДВАН

Щом Пендор потъна зад него отвъд хоризонта, Гед отново почувствува как сърцето му се изпълва със страх от сянката, трудно му беше да премине от ясно очертаната драконова опасност към този безформен, безнадежден ужас. Той остави магическия вятър да утихне и се понесе напред с полъха на природния вятър, тъй като сега не изпитваше никакво желание да бърза. А и нямаше ясен план за бъдещите си действия. Трябваше да бяга, както беше казал драконът, ала накъде? На Роук, помисли си той, тъй като там поне бе на сигурно място и можеше да намери съвет от мъдрите.

Обаче първо трябваше да се върне на Лоу Торнинг и да разкаже на първенците за случилото се. Щом се разчу, че магьосникът им си е дошъл пет дни след отпътуването си на север, те пристигнаха с лодките си, следвани от половината жители на общината. Незабавно го наобиколиха, жадни да го видят и чуят. След разказа му един човек рече:

— Видял ли е някой такова чудо на чудесата — избити и покорени дракони? Ами ако той...

— Замълчи! — грубо го прекъсна старейшината, тъй като знаеше, както и повечето от тях, че един магьосник може да казва истината по едва доловим начин или въобще да не я казва, ала каже ли нещо, то е точно така.

Нали в това се състои изкуството му. Хората се почудиха известно време и накрая всички почувствуваха, че страхът ги напуска и заликуваха. Скупчиха се около младия магьосник и поискаха отново да чуят разказа му. Пристигнаха още островитяни, които също искаха да го чуят. Скоро не беше необходимо да разказва повече. Самите те разказваха, и то по-добре от него. Селските бардове пригодиха разказа му към една стара мелодия и запяха „Песента на Ястреба“. На островчетата от Лоу Торнинг и в общините на юг и изток лумнаха огньовете. Рибарите с викове съобщаваха новината от лодка на лодка и

тя се понесе от остров на остров — злото е отблъснато, драконите на Пендор никога няма да долетят!

За Гед тази нощ, само тази нощ, беше изпълнена с радост. Никаква сянка не можеше да го доближи през яркото сияние на тези огньовете на благодарността, пламтящи на всеки хълм и бряг, през кръговете смеещи се танцьори, които го заобикаляха, пееха хвалебствия в негова чест и размахваха факлите си във ветровитата есенна нощ, така че за миг на вятъра проблясваха огромни, ярки искри.

На другия ден той се срещна с Пеквари.

— Не знаех, че си толкова могъщ, господарю мой! — каза му лодкарят. — В думите му имаше плахост, тъй като се беше осмелил да смята Гед за приятел, но и укор. Гед бе избил драконите, а не бе спасил едно детенце. След това той отново почувствува безпокойството и нетърпението, които го бяха завели на Пендор, а сега го отпращаха от Лоу Торнинг. На другия ден, макар че островитяните с радост биха го задържали, докато е жив, за да го възхваляват и да се гордеят с него, Гед напусна къщата на хълма без друг багаж, освен книгите си, жезъла и отака на рамо.

Той потегли с лодка, придружен от няколко млади рибари от Лоу Торнинг, които бяха помолили за честта да му бъдат гребци. Колкото и бързо да гребяха те в оживените източни проливи на Деветдесетте острова, под прозорците и балконите на надвесилите се над водата къщи, покрай пристаните на Нещ, покрай напоените от дъжда пасища на Дромган и зловонните навеси на Гийт, където се съхраняваше рибеното масло, вестта за подвига му все ги изпреварваше. Навсякъде, където минаваха, хората си подсвиркваха „Песента на Ястреба“, надпреварваха се да го канят да пренощува и да им разказва за победата си над дракона. Когато най-после стигна Сърд, капитанът, когото помоли да го закара на Роук, се поклони и рече:

— За мен това е удоволствие, господарю, а за кораба ми — чест.

И тъй, Деветдесетте острова останаха зад Гед. Но едва-що корабът зави, за да излезе от вътрешното пристанище на Сърд и вдигна платна, насреща му задуха силен източен вятър. Това беше странно, тъй като зимното небе беше ясно и времето изглеждаше, като че ще се запази меко цялата сутрин. От Сърд до Роук имаше само тридесет мили и те продължиха пътя си, дори когато вятърът се усили. Корабчето, подобно на повечето търговски кораби от Вътрешно море,

имаше предно и задно платно, които можеха да противостоят на насрещния вятър, а капитанът беше изкусен моряк, който се гордееше с умението си. И сега те си проправяха път на изток, променяйки курса ту на север, ту на юг. Облаци и дъжд дойдоха с вятъра, който променяше посоката си и духаше с такава необуздана сила, че имаше опасност корабът да се преобърне.

— Господарю Ястреб — каза капитанът на младежа, застанал до него на почетното място до руля, макар че едва ли можеше да се запази някакво достойнство под напора на този вятър и дъжд, измокрил всички до кости и вселил в тях отчаяно покорство. — Господарю Ястреб, не би ли могъл да кажеш думичка на този вятър?

— Колко близо сме до Роук?

— Преполовили сме пътя. Но от един час въобще не напредваме, господине.

Гед каза нещо на вятъра, той отслабна и известно време те напредваха доста добре. После изведнъж от юг със свистене се втурнаха силни ветрове и ги върнаха отново на запад. На небето облаците се разкъсваха и кипяха, а капитанът яростно ревеше:

— Този глупашки вихър вее едновременно от всички страни! Само магически вятър ще ни преведе през това време, господарю!

При тези думи Гед помръкна, но корабът и екипажът му бяха в опасност заради него и той изпрати магическия вятър в платната му. Корабът веднага започна да пори вълните право на изток, а капитанът отново се ободри. Ала малко по малко, въпреки поддържаното от Гед заклинание магическият вятър отслабна и съвсем спря, а корабът за миг застана неподвижно върху вълните с отпуснати платна сред бушуващия дъжд и вятър. Изведнъж с гръм и трясък бурята връхлетя върху него, той се обърна и заподскача на север като подплашена котка.

Гед се хвана за един стълб, тъй като корабът почти полегна на едната си страна.

— Върни се в Сърд, капитане! — извика той. Капитанът изригна проклетия и изрева, че няма да се върне.

— Истински магьосник на борда, а аз, най-добрият моряк от търговския флот с най-добрия кораб в ръцете ми и да се върна?

В този миг корабът като че попадна във водовъртеж и капитанът трябваше да се хване за стълба при кърмата, за да не падне през борда,

а Гед му каза:

— Остави ме на Сърд и отплавай накъдето искаш. Не срещу твоя кораб духа този вятър, а срещу мен.

— Срещу теб, магьосник от Роук?

— Никога ли не си чувал за Роукския вятър, капитане?

— Да, дето държи силите на злото далеч от острова на мъдреците, ала какво общо има това с тебе, укротителю на дракони?

— Това си е между мен и сянката ми — кратко отвърна Гед, както подобава на магьосник и не каза нито дума повече, докато се носеха бързо обратно към Сърд с попътен вятър и под разясняващото се небе.

Гед се заизкачва от пристана към Сърд с натежало и изплашено сърце. С настъпването на зимата дните ставаха по-къси и скоро падна мрак. Привечер тревогата на Гед винаги нарастваше и сега му се струваше, че зад всеки завой го очаква заплаха. Затова трябваше с огромни усилия на волята да се въздържа да не поглежда назад с мисълта, че някой върви по следите му. Той отиде в странноприемницата на Сърд, където пътници и търговци ядяха заедно храна, осигурена от общината, и можеха да пренощуват в едно дълго помещение — такова беше гостоприемството на цветущите острови от Вътрешно море.

Гед отдели парче месо от вечерята си и после, седнал до огнището, придума отака да излезе от качулката му, където се беше свивал целия ден, и се опита да го накара да яде, като го галеше и му шепнеше:

— Оеж, оеж, мъничкият ми, кротичкият ми...

Ала животинчето не хапна и пропълзя да се скрие в джоба му. По това, по собствената си приглушена несигурност, по мрака, изпълващ ъглите на огромното помещение, Гед разбра, че сянката не е далеч от него.

Никой тук не го познаваше — това бяха пътници от други острови, които не бяха чували „Песента на Ястреба“. Никой не го заговаряше. Най-сетне той си избра един сламеник и легна, ала цяла нощ лежа с отворени очи, заобиколен от потъналите в сън странници. Цяла нощ се опитваше да избере посока, по която да продължи пътя си, да обмисли накъде да върви, какво да прави, но всеки избор, всяко намерение беше възпрепятствувано от предчувствието му за

обреченост. Който и път да поемеше, пред него непременно щеше да се изпречи сянката. Нямаше я единствено на Роук, ала на Роук той не можеше да отиде, възпрян от висшите древни заклинания, които пазеха опасния остров. Обърналият се срещу него Роукски вятър бе доказателство за близостта на преследвача му.

Преследващата го сянка бе безтелесна, сляпа към слънчевата светлина, създаване на царството на мрака, което не съществуваше ни във времето, ни в пространството. Навярно денем го следваше слепешката по обления от слънчева светлина свят и можеше да приема видима форма само насън или в мрака. Все още не притежаваше плът или дух, които да отразят слънчевата светлина — и точно така се пее в „Подвигът на Хоуд“:

„Зората създава земя и море, ражда от сянката форма, а сънят отпраща в царството на мрака.“ Но ако сянката настигнеше Гед, тя можеше да извлече силата му, да отнеме плътта, топлината и живота от тялото му, както и волята, която го направляваше.

Такава орис виждаше той пред себе си на всеки път. И знаеше, че може да бъде подмамен към тази орис, тъй като сянката, която ставаше по-силна, щом се приближеше до него, сега имаше достатъчно власт да използва силите на злото или злите хора за собствените си цели, като му покаже лъжовни предзнаменования или проговори с гласа на някой странник. Подозираше, че тя се спотайва в някой от спящите тук в странноприемницата тази нощ, намерила опора в нечия тъмна душа, откъдето го чака и наблюдава и в този миг дори се храни от слабостта му, от несигурността и страха му.

Това беше непоносимо. Гед трябваше да се довери на случайността и да побегне натам, накъдето го поведе тя. При първия студен лъч на зората той стана и под избледняващите звезди се спусна с бързи крачки към пристанището на Сърд, решен да се качи на първия отплаващ кораб, който би го взел. Една галера товареше рибено масло и при изгрев-слънце трябваше да се отправи към Голямото пристанище на Хавнър. Гед помоли капитана ѝ да го вземе. Човек с магьоснически жезъл може да се качи на повечето кораби, без да го разпитват и без да плаща. С готовност го взеха на борда и след един час корабът тръгна. Настроението на Гед се повиши с първото вдигане на четиридесетте дълги гребла и поддържащите ритъма барабанни удари му прозвучаха като смела музика.

Но той не знаеше какво ще прави в Хавнър, нито накъде ще побегне оттам. Защо не на север? Самият той бе от север, може би щеше да намери кораб, който да го отведе от Хавнър на Гонт, и може би отново щеше да види Оджиън. Или пък можеше да намери някой кораб, тръгнал към далечните разливи, надалеч, където сянката можеше да го изгуби и да се откаже от преследването. Освен тези неясни мисли в главата му нямаше никакъв друг план и той не виждаше каква посока би трябвало да следва. Само трябваше да бяга...

С четиридесетте си гребла корабът измина над сто и петдесет мили по зимното море, преди да превали втория ден. Те влязоха в пристанището на Орими на източния бряг на голямата земя Хоск, тъй като тези търговски галери от Вътрешно море плават близо до брега и когато могат, нощуват в пристанищата. Гед слезе на брега, тъй като беше още светло и заскита безцелно и замислено по стръмните улички на пристанищния град.

Орими е стар град, построен здраво от камък и тухли, защитен със стена от разюзданите владетели, обитаващи вътрешността на остров Хоск. Пристанищните складове са като крепости, а къщите на търговците имат кули и укрепления. Ала за Гед тези масивни сгради не бяха нищо повече от завеса, зад която цареше мрачна пустота, а погълнатите от работа минавачи му изглеждаха като безгласни човешки сенки, а не като истински хора. При залез-слънце той отново се спусна към пристанището, но дори там, под червеното сияние и вятъра, придружаващи превалящия ден, и морето, и земята му се сториха неясни и безмълвни.

— Накъде отиваш, велики магьоснико?

С тези думи някой зад него прикова вниманието му. Той се обърна и видя човек в сиво, който носеше тояга от здраво дърво, но не магьосническа. Лицето на непознатия бе скрито в качулката му от червеното сияние, но Гед почувствува как невидимите очи срещат неговите. Отстъпи една крачка и вдигна собствения си тисов жезъл между себе си и странника.

— От какво се страхуваш? — попита кротко човекът.

— От онова, което ме преследва.

— Така ли? Но аз не съм сянката ти.

Гед мълчеше. Знаеше, че наистина този човек, какъвто и да е той, не е онова, от което се страхуваше — не беше нито сянка, нито

призрак, нито гебет. В сухата тишина и сенките, които се бяха спуснали над света, човекът дори имаше глас и плът. Той отметна качулката си. Имаше странна, набраздена, плешива глава и сбръчкано лице. Макар че възрастта не беше проличала в гласа му, той имаше старчески вид.

— Не те познавам — рече човекът в сиво, — ала мисля, че навярно не се срещаме случайно. Веднъж чух разказа за един младеж с белязано лице, който победил мрака и се сдобил с голяма власт, с царска власт. Не знам дали ставаше дума за тебе. Но ще ти кажа едно: Иди в Двора на Теренон, ако имаш нужда от меч, с който да се опълчиш срещу сенките. Тисовият жезъл няма да ти послужи.

У Гед се бореха надеждата и недоверието, докато слушаше това. Един магьосник скоро научава, че малко от срещите му са случайни, били те за добро или зло.

— В коя земя се намира Дворът на Теренон?

— В Оскил.

При звука на това име за миг в паметта му изникна черен гарван върху зелена трева, който го гледа изкосо с око като от полиран камък и му говори нещо, ала думите бяха забравени.

— Тази земя има малко мрачно име — рече Гед, без да откъсва поглед от странника, като се опитваше да прецени що за човек е той. Нещо в държанието му загатваше за заклинател, дори за магьосник, но колкото и смело да говореше на Гед, той имаше странно изнурен вид, почти като болен човек, затворник или роб.

— Ти си от Роук — отговори той. — Магьосниците от Роук кръщават с мрачни имена всички магии, над които нямат власт.

— Що за човек си ти?

— Пътник, търговски пътник от Оскил, тук съм по работа — отвърна човекът в сиво. Тъй като Гед не го попита нищо повече, той с тих глас му пожела лека нощ и се запъти нагоре по тясната уличка над вълнолома.

Изпълнен с колебание дали да обърне внимание на този знак или не, Гед впери поглед на север. Червеното сияние бавно потъваше зад хълмовете и ветровития морски хоризонт. Спусна се сив сумрак, който бързо беше достигнат от нощта.

Внезапно Гед взе решение, забърза по вълнолома към един рибар, който сгъваше мрежите в лодката си, и го попита:

— Знаеш ли някой кораб от това пристанище, който да отива на север — към Семел или Енладите?

— Ей онзи там е от Оскил, сигурно спира на Енладите.

Все тъй забързан, Гед отиде на един дълъг и източен като змия кораб с висок, украсен с дърворезба нос.

Капаците на люковете за греблата бяха боядисани в червено, а на всеки от тях бе изрисувана с черно руната Сифл. Изглеждаше мрачен, пъргав и готов за отплаване, тъй като целият му екипаж беше вече на борда. Гед намери капитана и го помоли да го вземе до Оскил.

— Можеш ли да си платиш?

— Имам някаква власт над ветровете.

— Самият аз съм повелител на времето. Нищо ли не можеш да дадеш? Никакви пари?

В Лоу Торнинг островитяните бяха поискали да му платят според възможностите си с монети от кост, които се използват от търговците в архипелага, но той отказа да вземе повече от десетина. Сега ги предложи на оскилианеца, но той поклати глава:

— Не използваме тези пари. Ако нямаш с какво да платиш, не мога да те взема на борда.

— Имаш ли нужда от силни ръце? Мога да боравя с греблата.

— Аха, не ни стигат двама души. Намери си тогава пейка! — каза капитанът и престана да се занимава с него.

И като остави жезъла и торбата с книгите под пейката на гребците, Гед постъпи за десет мъчителни зимни дни като гребец на този кораб от север. Призори тръгнаха от Орими и през първия ден му се струваше, че няма да издържи. Лявата му ръка не беше съвсем здрава поради старите рани в рамото, а гребането по протоците на Лоу Торнинг не го беше подготвило за неумолимото и безкрайно изтласкване на дългото гребло на галерата под ударите на барабана. Всяко сядане зад греблата траеше два-три часа, докато дойдеше втората смяна, ала почивката едва му стигаше да поотпусне мускулите си и отново трябваше да се връща при тях. На втория ден се почувствува още по-зле, но след това позаякна и започна да се справя с работата.

Между екипажа нямаше и следа от другарските отношения, които беше заварил на борда на „Сянка“ при първото си пътешествие към Роук. Моряците от андрадийските и гонтските кораби са

съдружници, които работят заедно за обща печалба, а търговците от Оскил използват за гребци роби или наемат хора, на които плащат с дребни златни монети. В Оскил златото е могъщо нещо. Но там то не е източник на приятелство. Тъй като половината от екипажа бяха работещи насила роби, то капитаните бяха робовладелци, при това изпълнени с жестокост. Но камшиците им никога не се стоварваха върху гърба на гребец, който с труда си заплаща пътуването си. Заради това не можеше да съществува приятелство сред екипаж, където едни страдат от камшика, а други — не. Другарите на Гед приказваха малко помежду си, а още по-малко с него. Повечето бяха от Оскил и не говореха хардийски, езика на архипелага, а на някакъв собствен диалект. Бяха сурови, бледолики мъже с увиснали мустаци и права коса. Наричаха Гед „Келуб“ — червенокожият. Макар да знаеха, че е магьосник, не се отнасяха към него с уважение, а с предпазлива злоба. А и той самият нямаше никакво желание да завързва приятелство. Дори на пейката си, завладян от могъщия ритъм на греблата, един от шестдесетте гребци на кораба, понесъл се по безлюдното сиво море, Гед се чувствуваше и беззащитен, и изложен на опасност. Когато привечер навлизаха в непознати пристанища, той се завиваше с наметалото си, заспиваше и сънуваше, колкото и да беше изтощен. Събуждаше се и пак сънуваше — лоши сънища, които след това не можеше да си спомни, макар да му се струваше, че витаят около кораба и моряците, поради което подозираше всеки един от тях.

Всички свободни хора от Оскил носеха на хълбока си дълъг нож и веднъж, когато неговата смяна обядваше заедно с тях, един го попита:

— Роб ли си ти или клетвопрестъпник, Келуб?

— Нито едното, нито другото.

— Защо си без нож тогава? Страхуваш се да се биеш? — присмя му се мъжът на име Скьор.

— Не.

— Кученцето ти ли се бие вместо тебе?

— Отак — намеси се друг, който слушаше разговора. — Не е куче, а отак — и каза нещо на оскилски, при което Скьор се навъси и се извърна. Изведнъж Гед зърна някаква промяна в лицето му — чертите му се размазаха и разместиха, сякаш за миг нещо го беше променило, беше го обладало отвътре и гледаше през очите му изкосо

към Гед. Но в следващия момент Гед видя цялото му лице и той изглеждаше както обикновено, та Гед си каза, че навярно е видял само собствения си страх, собствения си ужас, отразен в очите на другия. Но Скьор му се присъни тази нощ, прекарана в пристанището в Есен. След това той го избягваше, доколкото можеше, а му се струваше, че и Скьор страни от него и те не размениха нито дума повече.

Снежните планини на Хавнър потънаха на юг зад тях, загубили очертанията си в мъглите на ранната зима. Те продължаваха да гребат и минаха покрай морето на Еа, където едно време се удавила Елфаран, после покрай Енладите. Два дни останаха в пристанището на Берила, градът на драконовата кост, белеещ се над залива западно от легендарния Енлад. В пристанищата, където спираха, екипажът не напускаше кораба и не стъпваше на сушата. Щом изгря червеното слънце, те излязоха от Оскилско море, където попаднаха във вихъра на североизточните ветрове, духащи безпрепятствено от безостровната шир на Северния разлив. Въпреки това пренесоха товара си непокътнат през безмилостното море и на втория ден след Берила пристигнаха в пристанището на Нешум, търговски град в източен Оскил.

Гед видя нисък, изложен на вятъра и дъжда бряг, сив град, свил се зад дългите каменни вълноломи на пристанището, а зад града — голи хълмове под потъмнялото снежно небе. Съвсем се бяха отдалечили от слънцето на Вътрешно море.

Пристанищните работници от Морската гилдия на Нешум се качиха на борда да разтоварят стоките — злато, сребро, украшения, тънки коприни и гоблени от Юга. Това бяха все безценни неща, които владетелите на Оскил трупаха в съкровищниците си. Свободните хора от екипажа бяха разпуснати. Гед спря един от тях да го попита накъде трябва да върви. До този момент подозрението, което изпитваше към всички, не му беше позволило да им каже накъде отива, но сега, останал сам в непознатата земя, трябваше да се обърне към някого, за да го упъти. Мъжът му отвърна нетърпеливо, че не знае, и продължи пътя си, а Скьор чу това и рече:

— Дворът на Теренон? На Кексемтските бърда? Аз отивам натам.

Едва ли Гед би си избрал Скьор за спътник, но тъй като не знаеше ни езика, ни пътя, нямаше голям избор. А и едва ли има

някакво значение, мислеше си той, не по собствен избор беше стигнал дотук. Нещо го бе довело и продължаваше да го води напред. Затова той си сложи качулката, взе жезъла и торбата и последва оскилианеца по градските улици нагоре към снежните хълмове. Малкият отак не искаше да остане на рамото му и се скри в джоба на овчия му кожух, както правеше при студено време. Наоколо, докдето стигаше погледът, се простираше гола, хълмиста пустош. Те вървяха мълчаливо, а над цялата земя тегнеше зимното мълчание.

— Колко има още? — попита Гед, след като бяха изминали няколко мили, без да забележат никъде нито село, нито чифлик. Мислеше си, че нямат нищо за ядене.

Скъор извърна за миг глава, вдигна качулката си и рече:

— Малко.

Лицето му беше грозно, бледо, недодялано и жестоко, но Гед не се страхуваше от човешко същество, макар че би могъл да се страхува от мястото, където ще го заведе такъв човек. Той кимна и те продължиха. Пътят им едва забележимо прорязваше бялата пустош, покрита с тънък сняг и безлистни храсталаци. Тук-там други пътеки го пресичаха или се отделяха от него. След като димът от комините на Нешум се скри зад хълмовете в смрачаващия се следобед, нищо повече не им сочеше посоката, която трябваше да следват или откъдето бяха дошли. Единствено вятърът не преставаше да духа от изток. След още няколко часа Гед зърна в небето над далечните хълмове на северозапад някаква драскотинка, нещо като бял зъб. Но краткият ден си отиваше и при следващото изкачване той не можа да я различи по-ясно и да разбере дали това е кула, дърво или нещо друго.

— Там ли отиваме? — попита той и посочи мястото. Скъор не отговори, а продължи да крачи тежко, загърнат в грубото си наметало с островърхата, кожена оскилианска качулка. Гед вървеше до него. Бяха изминали много път и вече му се доспиваше от равномерния ход след дългите изтощителни и мъчителни дни, прекарани на кораба. Започна да му се струва, че е вървял и ще върви цяла вечност до това безмълвно същество по безмълвната, смрачаваща се земя. Предпазливостта и вниманието му бяха притъпени. Крачеше като в някакъв безкраен сън без посока. Отакът се раздвижи в джоба му и у Гед също се събуди и раздвижи някакъв смътен страх.

— Спуска се мрак и завалива сняг. Още колко има, Скьор? — проговори той с огромни усилия.

— Малко — отвърна спътникът му след известно време, без да се обръща. Но гласът му не беше с човешки звук, а дращеше, като че излизаше от звяр без устни, който се опитва да говори. Гед се спря. В здрачаващото се сияние наоколо се простираха голи хълмове. Сипеше се слаб сняг, който се носеше из въздуха и рядко се спускаше към земята.

— Скьор! — каза той и другият се спря и се обърна. Под островърхата качулка нямаше лице.

Преди Гед да може да изрече някакво заклинание или да призове силата си, гебетът проговори с дращещия си глас:

— Гед!

Заловен по този начин в истинската си същност, Гед не можеше да се преобрази и трябваше да се изправи беззащитен пред гебета. А и не можеше да извика за помощ в тази чужда земя, където не познаваше нищо и никого и нямаше кой да се отзове на вика му. Беше съвсем сам и между него и врага му нямаше нищо друго освен тисовия жезъл в дясната му ръка.

Онова, което беше изпило разума на Скьор и завзело плътта му, сега застави тялото му да пристъпи към Гед, а ръцете му да се разтворят към него. Ужасът изпълни Гед с ярост, той замахна с жезъла и го стовари шумно върху качулката, която скриваше лицето-сянка. Този жесток удар почти прилепи качулката и наметалото към земята, като че в тях имаше само вятър, но след миг те с гърч и пляскане се изправиха отново. Тялото на един гебет е лишено от истинска плът и представлява нещо като черупка или пара с човешки очертания — неистинска плът, обвила сянката, която е истинска. С резки и вълнообразни движения, като че развята от вятъра, сянката разпери ръце и се впусна към Гед, опитвайки се да го сграбчи, както го беше сграбчила на Роукската могила. Ако успееше, тя щеше да захвърли обвивката на Скьор и да се настани в Гед, да го погълне отвътре и да го завладее — това бе нейната цел. Гед я удари повторно с тежкия си димящ жезъл и я отблъсна, но тя отново се впусна. Той пак я удари, но след това изпусна обгърнатия от пламък и дим жезъл, който изгаряше ръката му. Отстъпи и внезапно се обърна и побягна.

Гед бягаше, а гебетът го следваше на една крачка. Той не можеше да го настигне, но и не изоставаше. Без да се обръща, Гед бягаше из безкрайната, мрачна земя и нямаше къде да се скрие. Още веднъж дращещият, свистящ глас на гебета го извика по име, но макар да беше отнел магьосническата му сила по този начин, той нямаше власт над тялото му и не можеше да го спре. Гед продължаваше да бяга.

Нощта се сгъсти над преследвача и жертвата, а слабият сняг заличаваше пътеката от погледа на Гед. Пулсът биеше в очите му, дъхът му пареше в гърлото и вече не бягаше истински, а се спъваше и залиташе. Въпреки това, като че ли неуморимият преследвач не можеше да го хване, колкото и близо да се намираше. Той беше започнал да го зове с шепот и мърморене и Гед разбра, че цял живот е носил в себе си този шепот, без да го чува, но сега го чуваше и трябваше да се пречупи, да се предаде, да спре. Но той продължаваше с мъка да се катери по един безкраен, смътен склон. Струваше му се, че някъде пред него има светлина и че някъде пред себе, си или над себе си чува глас, който го зовеше:

— Ела! Ела!

Гед се опита да отговори, но беше останал без глас. Бледото сияние заблестя по-уверено. То идеше от някаква врата пред него. Той не виждаше стените, но видя вратата. Видя я и спря, а гебетът го сграбчи за наметалото и го задърпа, опитвайки се да го яхне. С остатъка от силите си Гед се хвърли напред през мъждукащата врата. Опита се да се обърне и да я затвори пред гебета, но краката му не го държаха. Залитна и протегна ръка да се опре някъде. Пред погледа му се носеха и проблясваха светлинки. Усети, че пада, че го задържат, преди да е паднал, ала разумът му, изчерпан докрай, потъна в мрака.

7. ПОЛЕТЪТ НА ЯСТРЕБА

Гед се събуди и дълго лежа с усещането, че е приятно да се събудиш, тъй като не беше очаквал това да му се случи отново. Приятно беше да видиш около себе си изобилната, чиста дневна светлина. Струваше му се, че се къпе в нея или пък се носи с лодка по много спокойни води. Най-сетне разбра, че се намира в легло, в каквото досега не беше спал. То бе поставено върху рамка, издигната на четири високи, украсени с дърворезба крака, а дюшеците му бяха копринени торби с пух. Затова имаше чувството, че плува във въздуха или водата. Над него висеше ален балдахин, който не пропускаше полъха на вятъра. Завесите бяха вдигнати от двете страни и даваха възможност на Гед да разгледа стаята с каменни стени и каменен под. През трите високи прозореца видя хълмистата пустош — гола, кафява, тук-там напръскана с преспи сняг и огряна от мекото зимно слънце. Сигурно стаята се намиреше високо над земята, тъй като оттук погледът стигаше далеч.

Гед отметна сатенената пухена покривка, седна и видя, че е облечен като някой владетел с копринена дреха и сребърен пояс. На един стол до леглото го очакваха ботуши от гладка кожа и подплатено с хермелин наметало. Поседя известно време неподвижен и безчувствен като омагьосан, после се изправи и протегна ръка за жезъла си. Ала него го нямаше.

Дясната му ръка, намазана с мехлем и превързана, беше с изгорена длан и пръсти. Чак сега усети болката в нея и в цялото си ранено тяло. Отново застана неподвижно. След това прошепна тихо и отчаяно:

— Оеж, оеж...

Нямаше го и малкото, свирепо и вярно същество, малката, безмълвна душа, която веднъж го беше извела от покоите на смъртта. Дали е бил при него снощи, когато бягаше? Снощи ли беше това или преди много нощи? Не знаеше. В съзнанието му всичко бе замъглено и неразбираемо — гебетът, горящият жезъл, бягството, шепотът, вратата.

Нищо не си спомняше ясно. Дори сега нищо не му беше ясно. Прошепна още веднъж името на животинчето, без да се надява да получи отговор и очите му се наляха със сълзи.

Някъде в далечината звънна звънче. Близко до стаята му се чу приятният звън на второ звънче. Зад гърба му, в другия край на стаята се отвори врата и през нея влезе жена:

— Добре дошъл, Ястребе — каза тя с усмивка. Беше млада и висока, облечена в бяло и сребристо, с корона от сребърна мрежа върху косата, която се спускаше от раменете и като черен водопад.

Гед се поклони сковано.

— Струва ми се, че не ме помниш.

— Да те помня? — Само веднъж в живота си беше виждал красива жена, облечена както подобава на красотата ѝ. Това бе онази господарка на Оу, която бе дошла със съпруга си в Роук на Празника на слънчевото завръщане. Тя му се беше сторила като лек и ярък пламък на свещ, ала тази жена тук бе като бяла месечина при новолуние.

— Сигурна бях, че няма да си спомниш — каза тя с усмивка. — Ала колкото и лесно да забравяш, ти си добре дошъл тук като стар приятел.

— Какво е това място? — попита Гед все още със сковано тяло и език. Не му беше лесно да ѝ говори, а не можеше и да извърне поглед от нея. Царствените дрехи, с които беше облечен, му изглеждаха странни, камъните под краката му бяха непознати, дори въздухът, който дишаше, бе чуждоземен — самият той не беше същият, не бе предишният.

— Тази крепост се нарича Дворът на Теренон. Моят господар, Бендереск, е владетел на земите, които започват от Кексемтските бърда и стигат на север до Оските планини. Той е и пазител на скъпоценния камък, наречен Теренон. А мен тук, в Оскил, ме наричат Серет, сребро на техния език. А теб, знам, че те наричат понякога Ястреб и си станал магьосник на Острова на мъдреците.

Гед погледна към изгорената си ръка и след известно време каза:

— Не знам какъв съм. Едно време имах сила. Мисля, че съм я изгубил.

— Не! Не си я изгубил или си я изгубил само за да си я възвърнеш десетократно. На това място не те застрашава онова, което те доведе тук, приятелю мой. Около тази кула има здрави стени и не

всички са построени от камък. Тук можеш да си починеш и отново да се сдобиеш със силата си. Тук можеш да намериш и друга сила, и жезъл, който няма да се изпепели в ръката ти. Най-последно пътят на злото може да те доведе до доброто. Ела с мен сега да ти покажа владенията ни.

Гласът ѝ беше толкова благозвучен, че развълнуван от скритото в него обещание, Гед едва различаваше думите ѝ. Той я последва.

Стаята му наистина се намираше високо в кулата, която се издигаше като остър зъб на хълма. Той тръгна след Серет надолу по виещите се мраморни стълби, през потънали в разкош стаи и зали, покрай прозорци, които гледаха на север, запад, юг и изток над ниските кафяви хълмове, чиито незаселени, незалесени и неизменни била се простираха чак до облечения в слънце зимен хоризонт. Единствено в далечната северна синева се открояваха малки бели върхове, а на юг можеше да се долови блясъкът на морето.

Вратите се отваряха от слуги — всички бледолики и недодялани оскилианци, които правеха път на господарката си и на Гед. Нейната кожа също беше светла, но за разлика от тях тя говореше добре хардийски, дори, както се стори на Гед, с гонтски акцент. По-късно същия ден тя го заведе при съпруга си Бендереск, Владетел на Теренон. Три пъти по-стар от нея, костелив, с прозрачна кожа и замъглени очи, той приветствува Гед с мрачна, студена учтивост и го покани да му гостува колкото пожелае. След това нямаше какво повече да му каже, тъй като не го разпита за пътешествията му или за врага, който го беше преследвал чак дотук, а и Серет не отвори дума за тях.

Колкото и чудно да беше това, то бе само част от чудатостите на цялото място, чудно беше и присъствието на Гед тук. Като че разумът му все не можеше да се избистри. Не виждаше ясно нещата. Беше дошъл в тази кула случайно и все пак случайността изглеждаше предопределена; или може би беше дошъл по предопределение, което беше чиста случайност. Беше тръгнал на север, един непознат в Орими му бе казал да потърси помощ тук, очакваше го оскилски кораб, Скъор го беше повел по пътя. Доколко всичко това беше дело на сянката, която го преследваше? А може би тя въобще нямаше нищо общо тук. Не бяха ли и той, и преследвачът му привлечени в Оскил от някаква друга сила, той — впуснал се след примамката, а сянката — спуснала се след него в образа на Скъор, когото щеше да използва като свое

оръжие в благоприятния момент? Това навярно бе така, защото сянката, както беше казала Серет, положително не можеше да проникне в Двора на Теренон. Не беше усетил заплашителното ѝ, невидимо присъствие, откакто се бе събудил в кулата. Но какво тогава го беше довело тук? Това не бе място, където се идва случайно, и дори притъпеното му съзнание започна да прозира тази истина. Към тези врати не се приближаваха други странници. Кулата се издигаше самотна и отдалечена, обърнала гръб на пътя, водещ към Нешум, най-близкия град. В крепостта не влизаше никой и никой не излизаше от нея. Прозорците ѝ гледаха надолу към безлюдната пустош.

От тях поглеждаше навън Гед, седнал в стаята си високо в кулата, където прекарваше ден подир ден сам, безразличен, съкрушен и треперещ от студ. Въпреки всичките килими и гоблени, въпреки дебелите кожени дрехи и големите мраморни камини в кулата непрекъснато беше студено. Този студ проникваше в костите и не можеше да бъде прогонен. А споменът за врага, за собственото му поражение и бягство изпълваше сърцето на Гед с ледено чувство за срам, от което също не можеше да се отърси. Пред себе си виждаше всичките учители от Роук, смръщения Върховен жрец Геншър, Немерл, Оджиън и дори магьосницата, която го беше научила на първото му заклинание. Те не отделяха поглед от него и той знаеше, че не е оправдал доверието им. Убеждаваше ги с умолителен глас:

— Ако не бях побягнал, сянката щеше да ме завладее. Вече беше отнела всичката сила на Скьор и част от моята и аз не можех да се боря с нея. Тя знаеше името ми. Трябваше да бягам. Един гебет-магьосник би се оказал страхотна сила, сееща зло и разруха. Трябваше да избягам.

Но никой от слушателите му не отговаряше. И Гед продължаваше да гледа как ситният сняг се сипе непрестанно върху пустите земи под прозореца и да чувствава как у него се увеличава студеното безразличие. На края като че ли не му остана никакво друго усещане освен изтощението.

Отчаянието му го караше да остава сам дълги дни. Когато все пак излизаше от стаята си, беше безмълвен и скован. Красотата на Господарката на кулата го объркваше и в този богат, благоприличен и чудноват двор Гед се чувствуваше като козар по рождение и възпитание.

Оставяха го сам, когато пожелаеше, и щом не можеше повече да понася мислите си и да наблюдава падащия сняг, той се срещаше и разговаряше със Серет долу в кулата, в една от кръглите, украсени с гоблени и огрени от камината зали. Господарката на кулата нямаше весел нрав. Тя никога не се смееше, макар да се усмихваше често и въпреки това можеше да го успокои само с една усмивка. С нея Гед започна да забравя сковаността и срама си. Не след дълго те започнаха да се срещат всеки ден и да разговарят дълго, тихо и спокойно край камината или някой прозорец, малко настрана от слугите, които непрекъснато я придружаваха.

Старият владетел рядко напускаше покоите си. Само сутрин се разхождаше нагоре-надолу по заснежените вътрешни дворове на крепостта като стар заклинател, който цяла нощ се е занимавал с магии. Той не продумваше, когато вечеряше с Гед и Серет, но понякога вдигаше към младата си съпруга безмилостен и алчен поглед. В тези моменти Гед я съжаляваше. Тя беше като бяла кошута в клетка, като бяла птица с отрязани криле, като сребърен пръстен на старчески пръст. Тя беше част от съкровището на Бендереск. Останеха ли насаме, Гед се опитваше да разсее самотата ѝ, както тя беше разсеяла неговата.

— Какъв е този скъпоценен камък, на когото е кръстена крепостта ви? — попита я той веднъж, докато разговаряха над опразнените златни блюда и бокали в подобната на пещера, осветена от свеци столова.

— Не си ли чувал за него? Та той е забележителен!

— Не. Знам само, че владетелите в Оскил имат забележителни съкровища.

— А този скъпоценен камък засенчва всичките с блясъка си. Ела, искаш ли да го видиш?

Тя се усмихна присмехулно и дръзко, като че малко уплашена от постъпката си, и поведе младежа по тесните коридори на приземията. Двамата слязоха под земята по стълби, които ги доведоха до една заключена врата, която той не беше виждал преди. Серет я отключи със сребърен ключ, без да откъсва поглед от Гед. Усмивката ѝ не слизаше от лицето и като че ли го предизвикваше да я последва. Зад вратата имаше къс коридор и втора врата, която тя отключи със златен ключ. Зад нея се появи трета врата, която Серет отвори с една от великите думи за отключване. Зад последната врата свещта ѝ освети

празна стаичка, голяма колкото тъмнична килия с под, стени и таван от неиздялан камък.

— Виждаш ли го? — попита Серет.

Гед огледа стаята и магьосническото му око се спря на един от камъните по пода. Това беше неиздялан, влажен, тежък и безформен отломък като останалите, но Гед почувствува силата му. Стори му се, че камъкът му говори с глас. Той затаи дъх и за миг му се зави свят. Това беше основният камък на кулата, центърът, от който лъхаше вледеняващият студ. Нищо не беше в състояние да стопли малката стая. Той принадлежеше на древността и в него беше затворен някакъв древен и страховит дух. Гед не отговори на Серет нито с да, нито с не, а просто не помръдваше от мястото си. Не след дълго тя му хвърли бърз и озадачен поглед и посочи камъка.

— Това е Теренон. Чудно ли ти е, че държим такъв скъпоценен камък, заключен в най-дълбоката ни съкровищница?

Онемелият Гед стоеше нащрек. Серет можеше и да го изпитва, но според него тя нямаше представа за природата на камъка и затова говореше толкова лекомислено за него. Едва ли го познаваше достатъчно, за да се страхува от него.

— В какво се състои силата му? — попита той най-сетне.

— Бил е направен още преди Сегой да издигне световните острови от Открито море. Бил е направен заедно със света и ще съществува до края на света. За него времето не представлява нищо. Ако сложиш ръка върху него и му зададеш някакъв въпрос, той ще ти отговори според силата ти. Той има глас, ако знаеш как да го чуеш. Ще ти разкаже за минали, настоящи и бъдещи неща. Той съобщи за идването ти, дълго преди да дойдеш в тези земи. Ще го попиташ ли нещо сега?

— Не.

— Той ще ти отговори.

— Нямам въпроси към него.

— Може да ти каже — продължи Серет с тихия си глас — как да сразиш врага си.

Гед не продумваше.

— Страхуваш ли се от камъка? — недоумяващо попита тя.

— Да — отвърна той.

В мъртвешкия студ и тишината на стаята, обградена със стени от камък и заклинания и осветена от единствената свещ в ръката на Серет, тя го погледна отново с блеснали очи:

— Ястребе, ти не се страхуваш.

— Ала не желая да разговарям с този дух — отвърна Гед и я погледна право в лицето с мрачна решителност. — Той е запечатан в един камък, а камъкът е заключен и пазен с хиляди различни заклинания зад три крепостни стени в тази пустош, не защото е скъпоценен, а защото може да причини голямо зло. Не знам какво са ти казали за него, когато си дошла тук, но ти, която си млада и добросърдечна, никога не трябва да се докосваш до това нещо, нито дори да го поглеждаш. Няма да ти направи добро.

— Аз съм го докосвала. Говорила съм му и съм го чувала да говори. Не ми е направил нищо лошо.

Тя се обърна. Двамата тръгнаха назад през вратите и коридорите и излязоха на осветеното от факли широко стълбище, където Серет изгаси свещта си. Не си казаха много на раздяла.

Тази нощ Гед спа малко. Не мисълта за сянката го държеше буден, защото тя, изглежда, беше почти прогонена от непрестанно появяващия се образ на камъка, който беше в основата на тази кула и от спомена за лицето на Серет под отблясъците на свещта. Отново и отново Гед усещаше върху себе си очите ѝ и се опитваше да разбере дали те го гледаха с презрение или с обида, когато отказа да докосне камъка. Най-накрая си легна в ледените копринени чаршафи, но непрекъснато се събуждаше от мрачните си мисли за камъка и очите на Серет.

На другия ден я завари при залез-слънце в кръглата зала от сив мрамор, където тя често прекарваше следобедите с придворните си в игри или на тъкачния стан.

— Господарке Серет — каза ѝ той. — Оскърбих те. Съжалявам за това.

— Не — отвърна тя замислено. — Не... — Отпрати прислужниците и когато останаха сами, отново се обърна към Гед. — Гостенино мой, приятелю мой. Ти си много проникателен, ала навярно не виждаш всичко, което може да се види. На Гонт и на Роук се учат висши магии. Но не се учат всички магии. Това е Оскил — Гарванова земя, а не хардийска. Не я управляват жреци, а и те едва ли я познават

много. Тук стават неща, които не се изучават от учителите на Юга, които нямат име в списъците на Повелителите на имената. Човек се страхува от онова, което не познава. Но в Двора на Теренон ти няма от какво да се страхуваш. Един по-слаб човек би могъл да се страхува, но не и ти. Ти си роден със силата да владееш онова, което е в запечатаната стая. Зная това. Затова сега си тук.

— Не разбирам.

— Това е защото господарят ми Бендереск не беше напълно искрен с тебе. Аз ще бъда искрена. Ела, седни до мен.

Гед седна до нея върху покрития с меки възглавници перваз. Умиращата слънчева светлина струеше равномерно през прозореца и ги обливаше със сияние, в което липсваше топлинота. Нестопеният снощен сняг покриваше като сиво-бяла плащеница хълмовете долу, вече потъващи в сянка.

— Бендереск е владетел и наследник на Теренон — сега тя говореше много тихо, — ала той не може да се възползва от него, не може напълно да го подчини на волята си. И аз не мога да направя това, нито сама, нито заедно с него. Нито той, нито аз притежаваме това изкуство и тази сила. Ти притежаваш и двете.

— Откъде знаеш това?

— От самия камък! Казах ти, че той предрече идването ти. Той познава господаря си. Чакал те е да дойдеш. Чакал те е още преди да си бил роден. Чакал е онзи, който може да го овладее. А който може да накара Теренон да отговаря на въпросите му и да изпълнява волята му, притежава власт над собствената си съдба и сила да смаже всеки враг, смъртен или идващ от онзи свят. Той разполага с прозорливост, знание, богатство, владения и магическа сила, които биха засрамили дори и самия Върховен жрец! Всичко това ще бъде твое, ако пожелаеш и когато пожелаеш.

Серет отново вдигна към него необикновените си ясни очи и погледът ѝ го прониза тъй, че той потрепера, сякаш му стана студено. Ала в лицето ѝ съзираше страх и му се струваше, че тя търси помощта му, но е твърде горда, за да го помоли за това. Гед беше озадачен. Докато говореше, тя беше сложила малката си бяла ръка върху неговата тъмна и силна ръка:

— Серет! — каза той умолително. — Не притеждавам такава сила, каквато си мислиш. Прахосах силата, която имах. Не мога да ти

помогна, не мога да ти бъда полезен. Ала знам, че хората не могат да използват Древните земни сили. Те никога не са ни били давани и попаднат ли в нашите ръце, ще вършат само злини. Порочни средства — порочен край. Не съм бил привлечен, а доведен тук и силата, която ме доведе, иска да ме погуби. Не мога да ти помогна.

— Който прахосва силата си, понякога е изпълнен с още по-голяма сила — каза тя с усмивка, като че ли страховете и съмненията му бяха детински. — Може и да познавам повече от теб силата, която те е довела тук. Не те ли заговори някакъв човек на улицата в Орими? Той беше пратеник, служител на Теренон. Едно време и той е бил магьосник, но захвърлил жезъла си, за да служи на сила, по-велика от силата на всеки жрец. И ти дойде в Оскил и на хълмовете се опита да сразиш с жезъла си някаква сянка, а ние едва те спасихме, защото преследвачът ти се оказа по-лукав, отколкото бяхме предположили, и вече беше отнел доста от силата ти... Със сянка може да се пребори единствено друга сянка. Мракът може да бъде разгромен единствено от мрак. Слушай, Ястребе! Какво ти трябва още, за да победиш сянката, която те чака отвъд тези стени?

— Не мога да узная онова, което ми трябва. Името ѝ.

— Теренон познава всички, които някога са се раждали и умирали, всички същества преди и след смъртта, неродените и неумиращи неща, световите на светлината и мрака и той ще ти каже това име.

— А цената?

— Няма цена. Казвам ти, че той ще ти се подчинява, ще ти служи като роб.

Потресен и измъчван, Гед не отговори. Сега тя държеше ръката му с двете си ръце и го гледаше в очите. Слънцето беше потънало в мъглите, които закриваха хоризонта, и въздухът бе помътнял, но лицето ѝ все повече засияваше от възторг и тържество, като виждаше как се разколебава волята му.

— Ти ще бъдеш по-могъщ от всички хора — шепнеше тихо тя, — техен цар. Ще управляваш, а аз ще управлявам заедно с теб...

Внезапно Гед се изправи и пристъпи напред. В този миг видя Владетеля на Теренон, който стоеше до вратата и слушаше разговора им с едва доловима усмивка.

Погледът на Гед се проясни, разумът му — също. Той се обърна към Серет и каза със заекване:

— Светлината разгромява мрака. Светлината.

Едва беше изрекъл тези думи и те като че ли осветиха пътя, по който наистина бе привлечен и примамен тук. Бяха използвали страха му като водач и веднъж добрали се до него, възнамеряваха да го задържат. Действително го бяха спасили от сянката, тъй като не искаха да бъде завладян от нея, преди да стане роб на камъка. Щом силата на камъка покореше волята му, те щяха да я пуснат да влезе, тъй като един гебет е по-добър роб от човека. Само да бе докоснал камъка или да му бе заговорил и щеше да бъде загубен завинаги. И все пак, както сянката, която не можа съвсем да го застигне и завладее, така и камъкът не можа съвсем да се възползва от него. Гед почти бе отстъпил, ала не съвсем. Не се бе поддал. А Злото много трудно може да завземе неподатлива душа.

Той стоеше между двамата, които бяха отстъпили, които се бяха поддали, и гледаше ту единия, ту другия. Бендереск се приближаваше към тях.

— Казах ли ти — обърна се Владетелят на Теренон със сух глас към жена си, — че ще се изплъзне от ръцете ти, Серет? Хитри глупци са твоите гонтски заклинатели. И ти, жено от Гонт, си глупачка, намислила да измамиш и двама ни, да ни управляваш с красотата си и да използваш Теренон за собствените си цели. Ала Владетелят на камъка съм аз, аз и ето как постъпвам с невярната жена — „Екаврое ай олуантар“...

Това беше заклинание за преобразяване и Бендереск вдигна дългите си ръце, за да превърне свилата се от ужас жена в нещо отвратително — в свиня, куче или лигава вещица. Гед пристъпи напред и удари с ръце ръцете на владетеля, изричайки само една кратка дума. И въпреки че нямаше жезъл и се намираше в чужда, порочна и завладяна от тъмна сила земя, волята му възтържествува. Бендереск не се помръдна от мястото си, вперил невиждащ и изпълнен с омраза поглед в Серет.

— Ела — каза тя с треперещ глас, — Ястребе, ела бързо, преди да е призовал слугите на камъка...

Подобно на ехо, из кулата се понесе глух тропот, който преминаваше през камъните на пода и стените — сух, треперещ ропот,

като че говореше самата земя.

Серет сграбчи Гед за ръката и хукна заедно с него надолу по дългите извити стълби през коридори и зали. Излязоха в двора, където последните сребърни отблясъци на деня все още осветяваха мръсния, утъпкан сняг. Трима от крепостните слуги препречиха пътя им със сърдити и питащи очи, като че ли ги бяха заподозрели в заговор срещу господаря им.

— Стъмва се, господарке — каза единият.

— Сега не можеш да излезеш — допълни другият.

— Изчезвайте от пътя ми, влечуги! — извика Серет и заговори на съскаща оскилска реч. Изведнъж слугите се отдръпнаха от нея и се строполиха на земята в гърчове. Единият от тях зарева с глас.

— Трябва да излезем през вратата, няма друг изход. Виждаш ли я? Можеш ли да я намериш, Ястребе? — Тя го дърпаше за ръката, ала той се колебаеше.

— Какво заклинание им направи?

— Налях вряло олово в костите им, ще умрат от него. Бързо, казвам ти, че ще пусне слугите на камъка, а аз не мога да намеря вратата. Над нея лежи силна магия. Бързо!

Гед не можеше да проумее думите ѝ, тъй като виждаше омагьосаната врата толкова ясно, колкото и каменната арка, през която погледът му стигаше до нея. Той преведе Серет през арката, после — по неутъпкания сняг на най-външния двор и с магическото слово за отваряне — през вратата в изградената от заклинания стена.

Щом излязоха от сребристия сумрак на Двора на Теренон, Серет се промени. Не че стана по-малко красива на призрачната светлина над хълмовете, но в красотата ѝ сега прозираше жестокостта на магьосница и Гед най-после я позна — това беше дъщерята на Владетеля на Ри Алби, дъщерята на магьосницата от Оскил, която едно време му се бе подигравала в зелените ливади над къщата на Оджиън и го бе изпратила да прочете заклинанието, което пусна сянката на свобода. Но сега той нямаше време да мисли за това, тъй като се оглеждаше с изострени сетива и търсеше врага — сянката, която навярно го очакваше някъде извън омагьосаните стени. Навярно тя все още беше в образа на гебет, облечена в смъртта на Скьор, или пък се криеше в сгъстяващия се мрак, готова да го завладее и да слее безформеността си с живата му плът. Гед усещаше близостта ѝ, ала не

я виждаше. Но изведнъж погледът му се спря на малко, тъмно петно — нещо, полузаровено в снега на няколко крачки от вратата. Той се наведе и внимателно го вдигна с двете си ръце. Беше отакът. Меката му, къса козина бе цялата сплъстена от кръв, а телцето му беше вкоченено и изстинало.

— Преобрази се! Преобрази се! Идат! — изкрещя Серет, сграбчи го за ръката и посочи кулата, която се извисяваше в мрака зад тях като висок бял зъб. От тесните прозорчета близо до основите ѝ изпълзяваха тъмни същества. Те се издигаха, пляскайки с дългите си криле, кръжаха над стените и се упътваха към Гед и Серет, застанали беззащитни на склона на хълма. Глухият тропот, който бяха чули в крепостта, се бе засилил и превърнал в трусове и стенания под краката им.

Сърцето на Гед се изпълни с гняв и яростна омраза към всичките жестоки и смъртоносни същества, които го бяха лъгали, мамили и преследвали.

— Преобрази се! — му изкрещя Серет и с изречено на един дъх заклинание се смали и превърна в сива чайка, която отлетя. Ала Гед се наведе, откъсна тънък, сух стрък дива трева, щръкнал от снега, където бе лежал мъртвият отак и му заговори на Истинската реч. Стръкът започна да се удължава и надебелява и накрая Гед държеше в ръката си голяма тояга — магьоснически жезъл. Този път той не лумна с гибелен пламък, когато Гед го размаха срещу налитащите черни, крилати същества от Двора на Теренон, а само запламтя с белия жречески огън, който прогонва мрака, без да изгаря.

Летящите зверове се спуснаха отново в атака — грозни изчадия, по-стари от птиците, драконите и хората, отдавна забравени от светлината на деня, ала съживени от древната, пагубна, незабравяща сила на камъка. Гед усещаше бръснещия замах на ноктите им около себе си и му прилошаваше от мъртвешката смрад. С ожесточение отвърщаше на ударите с удари и ги отбиваше с огнената тояга, създадена от гнева му и от стрък дива трева. Изведнъж всички те се издигнаха като гарвани, подплашени от мършата и полетяха, безмълвно пляскайки с криле, в посоката, накъдето бе отлетяла Серет в образа на чайка. На пръв поглед огромните им криле се движеха бавно, ала те летяха бързо, тъй като всеки плясък ги отнасяше далеч напред. Нямаше чайка на света, която би могла да им избяга.

Мигновено, както бе направил на Роук, Гед прие образа на голям ястреб, на онзи странствуващ ястреб, който лети като стрела, като мисъл. Острите му, здрави криле го понесоха по следите на преследвачите му. Наоколо се смрачаваше и в облаците проблясваха звезди. Той съзря пред себе си как черното, настръхнало ято се спуска върху някаква точица във въздуха под тях. Отвъд това черно вълмо морето бледнееше в сивотата на последните отблясъци дневна светлина. Мигновено и с прибрани криле ястребът-Гед, се спусна към изчадията на камъка и ги разпръсна като водни капки от подхвърлен в морето камък. Ала те вече бяха хванали жертвата си. По клюновете им имаше кръв, а в ноктите им — бели пера и по сивкавите вълни пред тях нямаше и следа от лекия полет на чайката.

Те вече се извърщаха отново към Гед и се приближаваха бързо и тежко с разтворени железни клюнове, ала той се издигна над тях, нададе ястребовия вик, изпълнен с предизвикателна ярост, и се стрелна над високите вълни в открито море.

Изчадията на камъка заграчиха, описаха няколко кръга и след това едно по едно тежко полетяха обратно към сушата. Древните сили не можеха да прекосят морето, тъй като всяка една от тях беше свързана с някакъв остров, с определено място като пещера, камък или бликащ извор. Черните същества се завърнаха в крепостната кула, където при завръщането им Владетелят на Теренон навярно е избухнал в плач или в смях. Ала Гед продължаваше полета си, понесен от ястребовите криле и ястребовия си гняв. Като пусната стрела, като незабравена мисъл летеше той на изток през зимния вятър и нощта.

Оджиън Мълчаливия се бе завърнал късно у дома си в Ри Алби от есенните си странствувания. С годините той беше станал по-мълчалив и по-уединен от всякога. Новият Владетел на Гонт, долу в града не беше успял да изтръгне нито дума от него, въпреки че се бе изкачил чак до Соколовото гнездо да търси помощта на жреца за някакво пиратско нападение над Андрадите. Оджиън, който разговаряше с паяците в паяжините им и според хорските приказки любезно поздравяваше дърветата, не отрони нито дума пред Владетеля на острова и той си тръгна, изпълнен с негодувание. В душата на Оджиън може би също се таеше някакво негодувание или

безпокойство, тъй като той прекара цяло лято и цяла есен сам високо в планината и се завърна при огнището си едва сега, малко преди Слънчевото завръщане.

На сутринта стана късно и понеже му се пиеше чаша чай, излезе навън да донесе вода от потока недалеч от къщата му. Бреговете на бълбукащото вирче бяха замръзнали и в изсъхналия мъх между камъните бяха вплетени скрежни цветя. Денят бе настъпил отдавна, ала още цял час могъщото било на планината щеше да остане без слънце. През това зимно утро целият западен Гонт, от морския бряг чак до върха, беше в сянка, по-тих и ясен. Докато жрецът стоеше до потока и плъзгаше погледа си по полегатите склонове надолу към пристанището и сивата морска шир, над него изпляскаха криле. Той погледна нагоре и повдигна леко ръка. Със силен плясък на криле към него се спусна огромен ястреб и кацна на китката му. Като обучена ловна птица се задържа той там, ала по тялото му нямаше и следа от скъсана каишка, нашийник или звънче. Ноктите се впиваха дълбоко в китката на Оджиън, крилете потръпваха, а кръглите златни очи гледаха безизразно и подивяло.

— Вестител ли си ти, или пък известие? — попита Оджиън ястреба с благ глас. — Хайде с мене... — Ястребът не откъсваше поглед от него. За миг Оджиън замлъкна.

— Струва ми се, че съм те кръщавал някога — каза той отново, отправи се към къщата си и влезе в нея с ястреба на китката си. Остави го на топло при огнището и му предложи вода. Но той не искаше да пие. Тогава Оджиън започна да прави заклинание с много тих глас, като изтъкаваше магическата паяжина повече с ръце отколкото с думи. Когато заклинанието бе готово, той рече „Гед“, без да гледа към ястреба върху огнището. Почака малко, след това се обърна, стана и се приближи до младежа, който трепереше с безизразен поглед пред огъня.

Гед беше облечен със скъпи чуждоземни кожи, коприна и сребро, ала дрехите му бяха съдрани и втвърдени от морската сол. Той бе омаломощен и приведен, а правите му коси закриваха белязаното му лице.

Оджиън свали изцапаното царствено наметало от раменете му, заведе го в нишата, където едно време спеше чиракът му, сложи го да

легне на сламеника, прошепна заклинание за сън и го остави. Нищо не му каза, понеже знаеше, че сега Гед не притежава човешка реч.

Като момче Оджиън смяташе като всички останали момчета, че е много приятна игра да приемеш чрез магия какъвто си искаш образ — на човек или животно, дърво или облак и да си играеш тъй, превърнат в хиляди различни образи. Ала като магьосник той беше научил цената на тази игра — опасността да загубиш собствената си същност, да загубиш истината в играта. Колкото по-дълго остане човек в чуждия образ, толкова по-силна е тази опасност. Всеки чирак-заклинател научава разказа за магьосника Бордгер от Уей, който с голямо удоволствие се превръщал в мечка и все по-често правел това, докато накрая в него израсла мечката, а човекът умрял и той си останал мечка, убил собствения си невръстен син в горите, бил подгонен и заклан. А едва ли някой знае колко от делфините, подскачащи из водите на Вътрешно море, са били едно време хора-мъдреци, изгубили мъдростта и името си във веселия бяг на морските вълни.

Гед беше приел образа на ястреб в момент на ожесточен гняв и отчаяние и по време на полета си мислеше само за едно: да изпревари и камъка, и сянката, да избяга от студените, коварни земи, да си отиде у дома. Необузданият му гняв беше също като ястребовия и сега бушуваше в гърдите му, а желанието му да лети беше станало желание и на самия ястреб. Тъй полетя той над Енлад, където се спусна на земята да пийне вода от едно усамотено горско вирче и отново се издигна, гонен от страха си от сянката, която бе по следите му. После прекоси безкрайната морска шир, наречена Енладови челюсти, отправи се на югоизток между едва забележимите Оранейски хълмове отдясно и още по-смътните Андрадски хълмове отляво и измина дълъг път, докато най-после от морските вълни пред него постепенно се издигна една неподвижна вълна — белият връх на Гонт. И денем, и нощем по време на безкрайния преход той бе летял с ястребови криле и гледал с ястребови очи. Забравил собствените си мисли, накрая той знаеше само онова, което знае един ястреб — глада, посоката на вятъра и на полета си.

Крилете му го доведоха в най-подходящото убежище. Малко бяха хората на Роук, които можеха да го превърнат обратно в човек, а на Гонт имаше само един, способен да направи това.

Гед се събуди подивял и онемял. Оджиън безмълвно му даде месо и вода и го заведе до огъня. Той седна там, изгърбен и мрачен като голям, отпаднал и навъсен ястреб. През нощта се унесе в сън. На третата сутрин стана, приближи се към огнището, където седеше жрецът, вперил поглед в пламъците, и каза:

— Учителю...

— Добре дошъл, момко — отвърна Оджиън.

— Върнах се при тебе такъв, какъвто заминах — глупак — каза младежът с прегракнал и надебелял глас. Жрецът се усмихна, направи знак на Гед да седне до огнището срещу него и започна да прави чай.

Валеше сняг. Тази зима тук, на по-ниските склонове на Гонт, това бе първият сняг. Капаците на прозорците бяха плътно затворени, ала те чуваха как снегът се сипе леко върху покрива и как всичко около къщата утихва и потъва в дълбоката снежна тишина. Дълго време седяха те до огнището и Гед разправяше на стария си учител за годините, последвали отпътуването му от Гонт на борда на кораба, наречен „Сянка“. Оджиън не задаваше въпроси и когато Гед свърши, той дълго мълча, погълнат от дълбоки размишления. После стана, извади на масата хляб, сирене и вино и те ядоха заедно. Когато свършиха и разтребиха, Оджиън проговори:

— Жестоки са белезите ти, момко!

— Не ми достигат силите пред това нещо — отвърна Гед.

Оджиън поклати глава и известно време не каза нищо повече. Най-сетне отново рече:

— Чудно! Достатъчно сили си имал да надвиеш един заклинател в собствените му владения, там в Оскил. Достатъчно сили си имал да издържиш на съблазните на една Древна земна сила и да отблъснеш нападението на слугите ѝ. А на Пендор си имал достатъчно сили да се изправиш срещу един дракон.

— Късмет имах в Оскил, а не сили — отвърна Гед и отново потрепера при мисълта за призрачния, смъртен студ в Двора на Теренон. — Колкото до дракона, аз знаех името му. Злото, сянката, дете ме преследва, няма име.

— Всяко нещо си има име — каза Оджиън толкова уверено, че Гед не посмя да повтори думите на Върховния жрец Геншър, че силите на злото като тази, която той бе пуснал на свобода, са безименни. Наистина Драконът на Пендор беше предложил да му каже името на

сянката, ала той не вярваше много в истинността на това предложение, както и не повярва на обещанието на Серет, че камъкът ще му каже онова, което искаше да знае.

— Ако сянката си има име — каза той най-сетне, — тя едва ли ще иска да ми го каже...

— Няма — каза Оджиън. — Както и ти не си поискал да й кажеш твоето. А тя го е знаела. На голите бърда в Оскил тя те е извикала по име — името, дадено ти от мене. Чудно, чудно.

Той се замисли отново.

— Дойдох тук за съвет, а не за убежище, учителю — каза Гед най-накрая. — Няма да ти докарам сянката тук, а тя скоро ще дойде, ако остана. На времето ти я прогони от същата тази стая.

— Не, това беше само нейният предвестник, сянката на една сянка. Сега не бих могъл да я прогоня. Само ти би могъл да сториш това.

— Но аз съм безсилен пред нея. Има ли някакво място... — Гласът му замря, преди да е задал въпроса.

— Няма безопасно място — отвърна Оджиън внимателно. — Не се преобразявай, отново, Гед. Сянката се мъчи да разруши истинската ти същност. Тя почти с успяла, като те е накарала да се превърнеш в ястреб. Не, не знам къде трябва да вървиш. Все пак имам някаква представа какво трябва да направиш. Трудно ми е да ти го кажа.

С мълчанието си Гед настояваше за истината и Оджиън най-сетне каза:

— Трябва да се обърнеш.

— Да се обърна?

— Ако продължаваш напред, ако продължаваш да бягаш, където и да стигнеш, навсякъде ще срещнеш опасност и зло, защото самото зло те води и избира пътя ти. Трябва да избереш. Трябва да потърсиш онова, което те търси. Трябва да преследваш преследвача.

Гед не каза нищо.

— Кръстих те в изворите на Ар — каза жрецът, — поток, който се спуска от планината към морето. Възможно е да се узнае къде е краят му, ала не е възможно да се знае дали той не се обръща, за да се върне към началото си, и дали не съдържа това начало в себе си. Ако човек не е треска, понесена и погълната от потока, то той трябва да бъде самият поток, целият поток, от извора му до морето. Ти се върна

на Гонт, върна се при мене, Гед. Сега се обърни и потърси самия извор и онова, което се намира пред извора. Там е твоята надежда за сила.

— Там ли, учителю? — попита Гед с ужас в гласа. — Къде?

Оджиън не отговори.

— Ако се обърна — каза Гед след известно време, — ако, както казваш, тръгна да гоня преследвача си, мисля, че гонитбата няма да трае дълго. Неговото единствено желание е да ме срещне лице в лице. На два пъти успя да направи това и двата пъти ме победи.

— Чудото става на третия път — каза Оджиън. Гед крачеше напред-назад из стаята, от огнището до вратата и обратно:

— А ако ме победи напълно — каза той, като че спореше със себе си или с Оджиън, — а ако отнеме знанието и силата ми и се възползва от тях? Сега заплашва единствено мен. Ала ако се настани в мен и ме завладее, ще причини невъобразимо зло чрез мен.

— Точно тъй. Ако те победи.

— Обаче ако пак побягна, той непременно ще ме намери отново... А цялата ми сила се, изчерпва при бягството. — Гед продължи да крачи, след това внезапно се обърна и коленичи пред жреца. — Бил съм с велики магьосници и съм живял на Острова на мъдреците, ала ти си истинският ми учител, Оджиън — думите му бяха пропити с любов и печална радост.

— Добре. Сега го знаеш. По-добре сега, отколкото никога. Но най-накрая ти ще бъдеш мой учител. — Оджиън стана, разпали огъня, окачи над него котлето да заври и навлече овчия си кожух. — Трябва да вървя при козите си. Гледай котлето заради мен, момко.

Върна се целият в сняг и затропа с крака да го отърси от ботушите си, а в ръцете си носеше дълъг, неодялан прът от тисово дърво. Над този прът се труди той с нож, камък и заклинания през целия следобед и след вечеря на светлината от лампата. Многократно прокарваше ръце по повърхността му, като че търсеше някакъв недостатък. Често, както си работеше, запяваше тихо. Все още отпаднал, Гед го слушаше и унасяйки се в сън, си представяше, че отново е дете и се намира в колибата на магьосницата от Десетте елши, където огънят осветява мрака през зимната нощ, въздухът е напоен с мирис на билки и дим, а душата му се изпълва със съновидения от тихия, напевен глас, който изрича заклинания и

възпява подвизите на герои, борили се срещу силите на мрака, победили или победени много отдавна на далечни острови.

— Готово — каза Оджиън и му подаде завършения жезъл. — Върховният жрец ти е дал тисово дърво — добър избор и аз се придържам към него. Искях да направя голям лък от пръта, ала така е по-добре. Лека нощ, синко мой.

Не намерил думи да му благодари, Гед се обърна и тръгна към нишата си, а Оджиън впери поглед в него и каза много тихо, за да не бъде чуто:

— О, млади мой ястребе, на добър път!

Призори, когато Оджиън се събуди, Гед го нямаше вече. Оставил беше само едно послание, изписано с магически сребърни руни върху плочата на огнището, което започна да избледнява още докато Оджиън го четеше: „Учителю, сега аз ще преследвам.“

8. ПРЕСЛЕДВАЧ

Гед тръгна по пътя от Ри Алби в зимната дрезгавина преди изгрев-слънце и стигна в пристанището на Гонт преди обед. Оджиън беше заменил оскилската му премяна с прилични гонтски гамаша, риза, кожена жилетка и долни дрехи, но Гед задържа царското, подплатено с кожа наметало за зимното си пътуване. И тъй, с наметало и празни ръце, без да се смята тъмния, висок колкото него жезъл, той се озова пред градските порти. Разхождащите се пред дървените дракони войници веднага познаха магьосника в него. Те отдръпнаха пиките си, пуснаха го да влезе без никакви въпроси и пред погледите им той се отдалечи по улицата.

Гед заразпитва по пристаните и в Дома на морската гилдия дали има кораби, които да отплават на север или на запад към Енлад, Андрад, Оранеа. Навсякъде получаваше отговор, че едва ли някой кораб ще отплава от гонтското пристанище точно преди Слънчевото завръщане, а в Дома на морската гилдия му казаха, че дори и рибарски лодки не минават през Дългоръките чукари в това неблагоприятно време. В столовата там му предложиха обед — рядко се налага на един магьосник сам да си поиска ядене. Той поседя малко с тези пристанищни работници, корабостроители и гадатели на времето, като се наслаждаваше на бавния им, оскъден разговор, на гърлената им, гонтска реч. Умираще от желание да си остане тук, на Гонт, да се откаже от всякакви магьосничества и рискове, да забрави и сила, и ужас, и да заживее в мир като всички останали на познатата и скъпа земя на отечеството си. Такова беше желанието му, ала друга бе повелята на волята му. Затова не остана дълго нито в Морската гилдия, нито в града, след като разбра, че няма отплаващи кораби. Тръгна по брега, стигна до първото селце на север от град Гонт и там намери един рибар, който продаваше лодка.

Това беше свъсен старец, а лодката му, висока дванадесет фута и покрита със застъпващи се дъски, бе толкова изкорубена и напукана, че едва ли можеше да се държи над водата. Въпреки това той искаше

висока цена — заклинание за сигурност в морето за себе си, лодката и сина си, което да трае цяла година. Освен от морето, гонтските рибари не се страхуват от нищо друго, дори от магьосниците.

Заклинанието за сигурност в морето, на което толкова държат в северния архипелаг, не е спасило никога никого от морския вятър или буреносните вълни, ала направено от познавач на местните води, лодките и моряшкото изкуство, то дава на рибаря поне ежедневна сигурност. Гед го направи добре и честно. Уверено и търпеливо работи над него цяла нощ и цял ден, без да пропусне нещо, въпреки че през цялото време го изпълваше напрегнат страх, а мислите му се лутаха по мрачни пътеки и се мъчеха да разберат как, кога и къде сянката отново ще застане пред него. Щом направи заклинанието, той изведнъж се почувствува много отпаднал. През нощта спа в рибарската хижа в хамак от китови черва. На сутринта стана вмирисан като изсушена херинга и слезе до скалистото заливче, където се намираше новата му лодка.

Той я избута в спокойните води край пристана и тя веднага взе да се пълни с вода. Лек като котка, Гед стъпи в нея и започна да оправя изкорубените дъски и изгнилите пирони с инструменти и заклинания, както правеше с Пеквари в Лоу Торнинг. Скупчилите се на разстояние от него селяни мълчаливо наблюдаваха чевръстите му ръце и слушаха мекия му глас. И тази работа той свърши също така добре и търпеливо и на края се сдоби с една здрава лодка. После издигна вместо мачта жезъла, направен от Оджиън, закрепил го със заклинания и заби напречно върху него една летва от здраво дърво. После с помощта на вятъра изтъка под нея платно от заклинания — квадратно платно, бяло като снеговете на връх Гонт във висината. Тук жените въздъхнаха със завист. След това Гед застана до мачтата и призова лек магически вятър. Лодката тръгна по водата и зави към Дългоръките чукари от другата страна на големия залив. Щом мълчаливо наблюдаващите рибари видяха как пробитата лодка се плъзга с изпънато платно бързо и леко като литнала чайка, те заликуваха широко усмихнати, потропвайки с крака на студения, ветровит бряг. Гед се обърна за миг назад и видя поздравата им под назъбените чукари, над които снежните поли на планината се издигаха в облаците.

Той прекоси залива и минавайки между Дългоръките чукари, излезе в Гонтско море, откъдето се отправи на северозапад, северно от

Оранеа, по същия път, по който се бе завърнал у дома. Гед просто възнамеряваше да се върне по собствените си следи. Кой знае, последвала ястребовия му полет през дните и ветровете от Оскил, сянката можеше да се отклони или да го пресрещне. Но тя нямаше да изпусне тръгналия насреща ѝ открито и в открито море Гед, освен ако не се бе оттеглила изцяло в призрачното си царство.

Ако въобще трябваше да я срещне, искаше му се това да стане в морската шир. Не знаеше защо, но изпитваше ужас от нова среща с нея на сушата. От морето се издигат бури и чудовища, но не и сили на злото — злото принадлежи на земята. А в мрачната земя, където Гед бе ходил веднъж, нямаше ни море, ни река, ни извор — Смъртта е безводно място. Макар че през суровата зима самото море представляваше опасност за него, то тази опасност, променливост и несигурност сега му се струваха като защита и предимство. Мислеше си, че при срещата, която ще сложи край на безразсъдството му, поне ще може да се вкопчи в сянката веднага, щом тя се вкопчи в него, и с теглото на тялото си и на собствената си смърт ще я завлече в мрачните морски дълбини, откъдето тя няма да може да се издигне отново. И тъй поне чрез смъртта си ще унищожи злото, което бе пуснал на свобода с живота си.

Гед се носеше по неспокойното и бурно море, над което облаците бяха надвиснали като огромни траурни покривала. Сега не използваше магическия вятър, а природния, който духаше остро от северозапад. Трябваше само често да поддържа с шепот тъканта на направеното от заклинания платно и то само се обръщаше да улови вятъра. Без магия едва ли би могъл да насочи разнебитената лодчица по такъв курс в това бурно море. Гед се носеше неотклонно напред и зорко се вираше наоколо. Жената на рибаря му беше дала два хляба и стомна с вода и след няколко часа, като забеляза Камебер Рок — единствения остров между Гонт и Оранеа, той похапна и пийна, обзет от благодарност към мълчаливата гонтска жена, която му беше дала храната. Мина покрай едва доловимото късче земя и се отправи по на запад през завеса от влажни капчици, които на сушата може би бяха снежинки. Освен лекото поскърцване на лодката и плясъка на вълните върху носа ѝ, не се чуваше никакъв звук. Наоколо не се виждаше ни лодка, ни птица. Нищо не помръдваше, освен вечно движещата се вода и носещите се облаци — облаците, които той смътно си спомняше от времето на

полета си, когато летеше на ястребовите си криле на изток по същия този път, по който сега се връщаше на запад, и гледаше нагоре към сивото небе.

Погледът му не долавяше нищо в далечината пред него. Замръзнал и изтощен от това безкрайно виране в сивата пустош, Гед се изправи.

— Ела де — промърмори той, — ела, какво чакаш, Сянка?

Не последва ни отговор, ни появата на някакво по-тъмно петно сред мрачните мъгли и вълни. Въпреки това сега той ставаше все по-сигурен, че тя не е далеч, че слепешката следва студената му следа.

— Аз съм Гед Ястреба и призовавам сянката си! — провикна се той изведнъж. Лодката проскърца, вълните прошушнаха, а вятърът просъска в бялото платно. Времето течеше. Но Гед чакаше с ръка върху тисовата мачта на лодката си и с поглед, вперен в ледения дъждец, който бавно прииждаше на парцали от север. Времето течеше. Изведнъж в дъждовната далечина той съзря идващата сянка.

Тя беше изоставила тялото на оскилския гребец Скьор, но не го следваше през ветровете и по моретата и като гебет. Нито пък беше приела звероподобния образ, в който я бе видял на Роукската могила и в сънищата си. Въпреки това сега, дори на дневна светлина, сянката имаше някаква форма. Докато преследваше Гед и докато се бореше с него по голите бърда, тя беше изсмукала част от силата му и може би сега, когато той я призова с висок глас и на светло, тя бе получила или беше принудена да приеме някакви очертания и прилика. Несъмнено този път напомняше донякъде на човек, макар че не хвърляше сянка, тъй като самата тя беше сянка. Прекосила морето от Енладовите челюсти на път за Гонт, тя едва-едва стъпваше по вълните и се вираше през вятъра — размазано, грозно вълмо, през което се сипеше студеният дъжд.

Понеже беше полузаслепена от деня и понеже Гед я беше извикал, той я видя, преди тя да го види. Можеше да я разпознае веднага, както и тя него, сред всички същества, сред всички сенки.

Изправил се в ужасяващата самота на зимното море, Гед съзря онова, от което се страхуваше. Струваше му се, че вятърът отвява сянката настрани от лодката, че вълните минават под нея пред озадачения му поглед, а тя неотклонно се приближава към него. Не можеше да разбере дали се движи или не. И тя вече го беше видяла.

Макар че в душата му нямаше нищо друго освен ужас и страх от допира с нея — ледена черна болка, изсмукваща живота му, той чакаше неподвижно. Изведнъж с висок глас той извика магическия вятър, който с внезапна сила опъна бялото му платно и лодката заподскача по сивите вълни право срещу провесената на вятъра сянка. Без никакъв звук тя потрепера, обърна се и побягна.

Спусна се срещу вятъра, на север. Срещу вятъра я последва и лодката на Гед — скоростта на сянката срещу изкуството на жреца, а срещу двамата — дъждовната вихрушка. Младежът викаше на лодката си, на платното си, на вятъра и на вълните пред него, както ловец вика на хрътките си, когато вълкът бяга пред очите им. Той опъна изтъканото от заклинания платно с вихър, който би разцепил всяко обикновено платно и който, пръскайки пяна, понесе лодката му по морето все по-бързо и по-бързо към беглеца.

Сянката се обърна — очертанията ѝ внезапно се разляха и замъглиха и тя заприлича повече на дим, носен от вятъра, отколкото на човек. Направи полузавой, преви се назад и се спусна по посока на вихъра, като че се отправяше към Гонт.

С ръка и заклинание Гед обърна лодката си и при този бърз завой тя подскочи като делфин над водата. По-бързо отпреди преследваше той сянката, но тя ставаше все по-смътно доловима. Дъждът, примесен със суграшица и сняг, брулеше гърба му и лявата му страна и той едва виждаше на стотина крачки пред себе си. Не след дълго бурята се усили и сянката се изгуби. Въпреки това Гед плаваше след нея тъй уверено, сякаш вървеше по дирите на някой звяр по снега, а не след дух, бягащ над водата. Макар сега да се носеше по посоката на вятъра, той все още опъваше платното с пеещия магически вятър и изпод заоблената кърма на лодката летяха пръски пяна, докато пореше с плясък водата.

Дълго продължиха странния си бяг ловецът и подгоненият звяр, а мракът се спускаше бързо. Гед знаеше, че невероятната бързина, с която се движеше през изминалите часове, трябва да го е извела на юг от Гонт и сега се насочва към Спиви или Торхийвън, а може би е отминал дори и тях и излиза в открития Разлив. Не беше сигурен. Беше му все едно. Той беше ловец и преследвач, а пред него бягаше страхът.

Внезапно за миг съзря сянката недалеч от себе си. Природният вятър отслабваше, а носената от вихъра суграшица се беше превърнала в ледена, разкъсана и сгъстяваща се мъгла. През нея Гед видя сянката, която бягаше малко надясно от пътя му. Той заговори на вятъра и платното, обърна лоста на руля и продължи преследването слепешком, понеже мъглата се сгъстяваше бързо, като за миг се разбунваше и разкъсваше при срещата си с магическия вятър, а след това отново обгръщаше лодката — безформена сивота, която умъртвяваше светлината и зрението. Гед едва беше изрекъл първата дума от заклинанието за проясняване, когато отново съзря сянката вдясно от себе си, но много по-наблизо. Тя вече не бързаше. Мъглата минаваше през смътните очертания на главата ѝ. И без лице тя приличаше на човек, макар да беше безформена и променлива като човешка сянка. Той обърна лодката си още веднъж с мисълта, че е притиснал врага си, но в този миг той изчезна и лодката му налетя върху подводни скали, които мъглата беше скрила от погледа му и се разби в тях. Почти изхвърлен зад борда, Гед се вкопчи за мачтата-жезъл преди удара на следващата вълна. Тя беше огромна и подхвърли лодчицата над водата, а после я стовари върху една скала тъй, както човек може да подхвърли и разбие охлювена черупка.

Здрав и магически беше жезълът, направен от Оджиън. Той не се счупи, а се понесе по водата като сухо дърво. Оттегляйки се от плитчината, вълните повлякоха вкопчилиия се в жезъла Гед навътре в морето и той беше спасен от ужасна смърт върху скалите, преди да дойде следващата вълна. Заслепен и задавен от солта, Гед се опитваше да държи главата си над водата и да се бори с непреодолимото морско течение. Малко встрани от скалите имаше пясъчен бряг. Той го видя на няколко пъти при опитите си да се освободи от тласъка на следващата вълна. Мъчеше се с всички сили и с помощта на магическия жезъл да стигне този бряг. Но въобще не се приближаваше до него. Вълнението го подхвърляше напред-назад като дрипа, ледената морска вода бързо изсмукваше топлината и силата от тялото му и той не можеше повече да движи ръцете си. Беше загубил от погледа си и скалите, и брега и не знаеше накъде се носи. Разбунената вода около него, под него и над него го заслепяваше, задушаваше, давеше.

Изведнъж от разпокъсаната мъгла се надигна една вълна, която го поде, претърколи го няколко пъти и го запокити на пясъка като къс

плавей.

Така си и остана там. Все още стискаше с двете си ръце тисовия жезъл. Устремили се обратно към морето, по-малки вълни се опитваха отново да го отвлекат от пясъка. Над него мъглата се разкъсваше и сгъстяваше, а след това заплююща дъжд, примесен със суграшица.

Най-сетне Гед се раздвижи. Изправи се на ръце и колене и бавно запълзя нагоре по брега далеч от водата. Беше се спуснала черна нощ, но той се обърна шепнешком към жезъла и над него засия вълшебното кълбо. С негова помощ Гед успя с неимоверни усилия да се добере до дюните. Толкова беше пребит, смазан и замръзнал, че това пълзене по мокрия пясък през изпълнения с морски грохот и свистене мрак му се стори най-тежката задача в живота му. Веднъж дори си помисли, че морският тътен и вятър замират, а мокрият пясък се превръща в прах под ръцете му и непознати звезди отправят неподвижен взор към гърба му, но без да вдигне глава, той продължи да пълзи и след малко долови собственото си тежко дишане и почувствува как вятърът ожесточено набива дъжда в лицето му.

Движението най-сетне му възвърна малко топлина и след като припълзя сред дюните, където поривите на дъждовния вятър бяха по-смирени, Гед успя да се изправи на крака. Поиска по-силна светлина от жезъла, понеже наоколо беше тъмно като в рог, опря се на него и като се препъваше и спираше, измина около половин миля навътре в сушата. Изведнъж от върха на една дюна той чу морето по-силно отпреди и не зад себе си, а пред себе си — дюните отново се спускаха към друг бряг. Това не беше никакъв остров, а просто риф, пясъчна ивица наред океана.

Твърде изтощен беше, за да се отчая. Само изхлипа и дълго стоя там зашеметен и облегнат на жезъла си. След това мрачно зави наляво, та поне вятърът на духа в гърба му и затътри крака надолу по дюната, търсейки някакво убежище сред заледената, полегнала морска трева, където да се подслони. Вдигна жезъла да види какво има насреща му и сиянието освети в далечината едва проблясваща дървена стена, мокра от дъжда.

Тъй малка и разнебитена, сякаш построена от някое дете, това беше колиба или навес. Гед почука с жезъла на ниската врата. Никой не отвори. Той я бутна и влезе, превит почти на две. Вътре в колибата не можеше да застане прав. В огнището тлееха червени въглини и

мержелеещата им светлина разкри пред погледа му беловлас и дългокос мъж, свил се в ужас до отсрещната стена и още едно човешко същество, надзъртащо изпод куп парцали или кожи на пода.

— Няма да ви сторя зло — прошепна Гед. Те не отвърнаха нищо. Той гледаше ту към единия, ту към другия. От ужас очите им бяха станали безизразни. Когато Гед остави жезъла на пода, съществото под купа парцали се скри със скимтене. Той свали натежалото от вода и лед наметало, съблече се гол и се сгуши до огнището.

— Дайте ми нещо да се загърна — Гед беше пресипнал и говореше едва-едва, тъй като зъбите му тракаха, а тялото му се разтърсваше от продължителни тръпки. Дори и да го бяха чули, старците не отговориха. Той се пресегна и взе една дрипа от купа, който служеше за легло. Преди много години тя може би е била козьяк, но сега беше цялата парцалива и омазнена с черно. Съществото под купа изстена от ужас, но Гед не му обърна внимание. Изтри водата от себе си и прошепна:

— Дърва имате ли? Стъкни огъня, старче. Неволята ме води тук. Няма да ви сторя зло.

Ала вцепенен от страх, старецът не му отговори.

— Разбираш ли ме? Не говориш ли хардийски? — Гед се замисли за миг. — Каргад?

При тази дума старецът веднага кимна еднократно като тъжна стара кукла на конци. Но тъй като това беше единствената дума, която Гед знаеше на каргски, с нея разговорът им приключи. Той сам намери дърва, струпани до едната стена, стъкна огъня и със знаци помоли за вода, тъй като от погълнатата морска вода му се повдигаше и сега изгаряше от жажда. Старецът раболепно му посочи голяма черупка с вода и побутна към огъня друга черупка, в която имаше изсушена риба. Кръстосал крака до огъня, Гед хапна и пийна малко. Постепенно силата и разумът му започнаха да се възвръщат и той се зачуди къде ли е попаднал. Дори магическият вятър не би могъл да го отведе чак до Каргадските острови. Това островче трябва да е в разлива източно от Гонт, но все още западно от Карего-Ат. Изглеждаше странно, че на толкова малко и усамотено място — една пясъчна ивица — живеят хора. Може би са корабкрушенци, ала той беше твърде изтощен да си блъска главата с тях в този момент.

Започна да суши наметалото си на топлината. Сребрилата му кожа съхна бързо и щом Гед усети, че поне се е затоплило, макар и не съвсем изсъхнало, той се зави с него и се опъна до огнището.

— Спете, клети хора! — каза Гед на мълчаливите си домакини, положи глава на пясъчния под и заспа.

Три нощи прекара той на безименния остров. Първата сутрин го боляха всичките мускули, тресеше го и му се повдигаше. Цял ден и цяла нощ лежа като дърво до огнището в колибата. На втората сутрин все още беше вдървен и го болеше всичко, но постепенно се съвзе. Отново си облече вкоравените от солта дрехи, тъй като нямаше достатъчно вода да ги изпере, после излезе навън в сивото ветровито утро и огледа мястото, където го беше подмамила сянката.

Това беше скалиста пясъчна ивица, широка една миля в най-широкото си място, малко по-дълга от миля и цялата заобиколена с плитчини и скали. Тук не растеше никакво дърво, храст или растение освен полегалата морска трева. Сами сред безкрайната морска пустош, старецът и старицата живееха в колибата, скътана в една пещера между дюните. Тя беше построена или по-скоро струпана от дъски и клони, донесени от вълните. Водата извираше от едно възсолено кладенче до нея. Хранеха се с риба, пресни или сушени раци и водорасли. Дрипавите кожи в колибата, неголемият запас от костени игли и рибарски куки, влакна за въдици и огнива не бяха от кози, както Гед си беше помислил отначало, а от петнист тюлен. И наистина точно на такова място идваха през лятото тюлените да отглеждат малките си. Но никой друг не би дошъл тук. Старците се страхуваха от Гед не защото го взимаха за дух и не защото беше магьосник, а единствено защото беше човек. Бяха забравили, че на света има и други хора.

Старецът ни за миг не потисна безмълвния си ужас. Щом му се стореше, че Гед възнамерява да го докосне, той се отдръпваше с накуцване и наблюдаваше свъсено изпод разчорлените си мръсни бели коси. Отначало и старицата хленчеше и се криеше под купчината парцали, щом Гед се помръднеше. Но после, изпаднал в трескав унес в тъмната колиба, той я видя как присяда, вперила в него странен, помътнял и закопнял поглед. След това му донесе да пие вода. Когато се изправи да вземе черупката от нея, тя се уплаши, изпусна я и разля водата. После се разплака и изтри очите си с дългите, сиво-бели коси.

Сега го наблюдаваше долу на брега как работи, как стъкмява нова лодка от изхвърлените на сушата останки от старата с помощта на грубата каменна тесла на стареца и заклинание за спояване. Гед нито поправяше, нито строеше, тъй като му липсваше необходимият дървен материал и трябваше да задоволява всичките си нужди с чисто магьосничество. Но старицата гледеше със същия жадуващ поглед не толкова изумителната му работа, колкото самия него. След известно време тя се отдалечи и се върна с дар — шепа миди, които беше събрала на скалите. Той ги изяде все още мокри и сурови, както му ги даде и ѝ благодари.

Като че ли събрала смелост, тя отиде в колибата и се върна отново с нещо в ръце — един парцалив вързоп. Разви го плахо, като не откъсваше поглед от лицето му през цялото време и му го показва.

Това беше детска рокличка от сребърен брокат, твърд поради вшитите перли, разядени от солта и пожълтели от времето. Върху корсажа те образуваха позната за Гед форма — двойната стрела на божествените братя от Каргадската империя с царска корона над нея.

Старицата, сбръчкана, мръсна и облечена в зле съшит чувал от тюленова кожа, посочи копринената рокличка, а след това себе си и се усмихна щастливо и безсмислено като малко дете. После извади от някакво скришно място в полите на дрехата си малък предмет и го подаде на Гед. Това се оказа парче тъмен метал, може би част от счупено украшение — половината от счупен пръстен. Гед го погледна, но тя му направи, знак да го вземе и не се успокои, докато желанието ѝ не беше изпълнено. Тогава кимна и се усмихна отново — беше му направила подарък. Но роклята уви внимателно в мазните дрипи и отново се затътри към колибата, за да скрие съкровището си.

Гед сложи счупения пръстен в джоба си почти със същото внимание, защото сърцето му преливаше от жал. Сега вече му дойде наум, че навярно двамата старци произлизат от някое царско семейство в Каргадската империя и са захвърлени безпощадно на неотбелязано в никоя карта островче далеч от Карего-Ат от някой тиранин или узурпатор, който се е страхувал да пролее царска кръв. Момчето е било може би на осем-десет години, а принцесата — здраво момиченце в рокля от коприна и перли. Оцелели, те живеят сами от четиридесет, а може би и от петдесет години на една скала сред океана — принц и принцеса на отчаянието.

Но той се увери в правотата на предположението си години по-късно, когато по следите на Пръстена на Ерет-Акбе се озова в Каргадските земи и Гробниците на Атуан.

Третата му нощ на острова се стопи в спокоен и блед изгрев. Беше денят на Слънчевото завръщане, най-късият ден от годината. Малката му лодка от дърво и магия, останки и заклинания беше готова. Гед се опита да каже на старците, че ще ги заведе на друга земя — Гонт, Слеви или Ториклите. Ако поискат, дори би ги оставил на някой самотен бряг на Карего-Ат, въпреки че каргските води не бяха безопасно място за жител на архипелага. Но те не желяеха да напуснат пустия си остров. Старицата, изглежда, не разбираше знаците и тихите му думи. Старецът разбра и отказа — всичките му спомени за други земи и други хора бяха кошмари, изпълнени с кръвопролития, великани и писъци. Те се изписаха на лицето му, докато клатеше глава.

На сутринта Гед напълни с вода от кладенеца един мех от тюленова кожа и тъй като не можеше да благодари на старците за топлината и храната и за нещастие нямаше никакъв подарък за старицата, той направи каквото можа и омагьоса соления и ненадежден извор. Оттогава този извор се пълни непрестанно със сладка и бистра вода като високопланински поток на Гонт. Заради него това скалисто и песъчливо място сега е отбелязано на картите и си има име — моряците го наричат Островът на изворната вода. Но колибата я няма вече и бурите на безброй зими са заличили всякаква следа от двамата ѝ самотни обитатели.

Докато Гед изкарваше лодката си от песъчливия южен край на островчето, старците се бяха скрили в колибата, тъй като, изглежда, се страхуваха да не се случи нещо лошо. Той остави природния вятър, който духаше неизменно от север, да издуе изтъканото от заклинания платно и бързо се устреми в открито море.

Този път морското пътешествие на Гед беше странно, тъй като той беше преследвач, който не знаеше нито какво точно преследва, нито къде може да го намери из цялата Землемория. Трябваше да се осланя на догадки, на чувство и на късмет, точно както беше правил и преследвачът му. Гед се объркваше от безплътните сенки, тъй както сянката се объркваше от дневната светлина и материалните неща. Но поне в едно беше сигурен — че наистина сега той е ловецът, а не плячката. След като го беше подмамила към скалите, сянката можеше

да направи с него каквото си иска, докато лежеше полумъртъв на брега или се луташе в мрака по обветрените дюни, обаче тя не беше дочакала тази възможност. Беше избягала, без да се осмели да се изправи пред него. Това го накара да повярва на Оджиън — сянката не можеше да изсмуква силите му, ако той върви насреща ѝ. Тъй че трябваше да продължава да ѝ противостои, да я преследва, макар че следата ѝ по морската шир беше студена и макар че не го напътствуваше нищо друго освен духацият от север природен вятър и някаква смътна догадка или предчувствие в душата му, че верният път е на юг или на изток.

Преди падането на нощта Гед съзря далеч вляво дългата, неясна брегова линия на голяма земя, която навярно бе Карего-Ат. Беше се озовал посред морските пътища на тези варварски племена. Внимателно се вираше в алената вечер за някой каргски кораб или галера и тогава си спомни онова утро от детството си в Десетте елши, украсените с пара воители, огъня, мъглата. Тези спомени го изпълниха с безпокойство и той отведнъж разбра, че сянката го е подмамила със същата измама, с която си бе послужил той на времето. Като че из дълбините на собственото му минало тя беше призовала мъглата в морето, за да го обгърне, да скрие опасността от него и да го повлече към смъртта.

Той държеше неотклонно курс на изток и когато нощта се спусна над източния край на света, земята изчезна от погледа му.

Вълните бяха вече пропити с мрак и само гребените им все още руменееха на западното сияние. Гед запя „Зимната песен“ и други подобни песни от „Подвизите на младия цар“, които си спомняше от тържествата на Слънчевото завръщане. Гласът му беше ясен, ала не отекваше никъде из безкрайната морска тишина. Мракът падна бързо и грейнаха зимните звезди.

През най-дългата нощ от годината той будува и дълго гледа как звездите изгряват от лявата му страна, издигат се над главата му и потъват в далечните черни води отдясно, докато зимният вятър го носеше безспир на юг по невидимото море. От време на време заспиваше за миг, стряскаше се и пак се събуждаше. Лодката му не беше в действителност никаква лодка, а само чародейство и магия, скрепени с малко дъски и дървета, които бързо биха се разпаднали и пръснали по вълните, ако отпуснеше заклинанията за форма и

спояване, които ги държаха, а платното, изтъкано от магия и въздух, не би издържало дълго на вятъра, ако той заспеше, а би се превърнало само на вятър. Заклинанията му бяха убедителни и силни, но когато действието им е затворено в тесни граници, непрестанно трябва да се подновява силата, поддържаща това действие. Затова Гед не мигна тази нощ. Би напредвал по-лесно и по-бързо като ястреб или делфин, но Оджиън го бе посъветвал да не се преобразява и Гед познаваше цената на неговите съвети. Тъй плаваше той на юг под залязващите на запад звезди, а дългата нощ се изнизваше бавно, докато най-сетне първият ден от новата година огря цялото море.

Скоро след изгрев-слънце Гед съзря пред себе си земя, към която лодката му се доближаваше едва-едва. Призори природният вятър беше отслабнал. Той призова в платното си лек магически вятър, за да го закара към нея. При вида ѝ отново го изпълни страх — онзи безмерен ужас, който настоятелно го караше да обърне гръб, да побегне. Но Гед следваше дирята на този страх, както ловецът върви по широките, размазани, ноктести стъпки на мечката, която всеки момент може да се хвърли отгоре му из шубраците. Сега беше наблизил — и той го знаеше.

Земята, към която се бе устремил, имаше чудноват вид. Отдалеч му се беше сторило, че е отвесна планинска стена, а сега виждаше, че е разкъсана на няколко дълги, стръмни хребета, може би острови, отделени от проливи и протоци. В Роук, в кулата на Повелителя на имената, Гед бе проучил много карти, но повечето от тях бяха на архипелага и вътрешните морета. Сега той беше навлязъл дълбоко в Източния разлив и не знаеше кой е този остров. Но не се и замисляше много. Пред него се намираше страхът, който се спотайваше скрит от погледа му, или пък го чакаше сред склоновете и горите на острова. Именно той беше целта на пътешествието му.

Високите и гористи чукари се издигаха застрашително над лодката, вълните, които се разбиваха в скалистия бряг, пръскаха платното му, а магическият вятър го носеше по водите на един пролив между два огромни бряга. Това беше ивица вода, която се врязваше пред него дълбоко в острова и не бе по-широка от удвоената дължина на една галера. Ограденото море яростно се хвърляше върху стръмните брегове. Чукарите се спускаха отвесно във водата и я

засенчваха със студеното си отражение. Вятърът беше спрял и наоколо цареше тишина.

Сянката го беше подмамила по голите бърда в Оскил и върху потъналите в мъгла скали. Щеше ли сега да го примами в някаква клопка за трети път? Той ли я беше притиснал тук, или тя — него? Това Гед не знаеше. Знаеше само, че го измъчва страх и че непременно трябва да продължи напред, за да довърши делото си — да прогони докрай злото, да преследва ужаса си до самия му източник. Той направляваше руля много предпазливо, взирайки се пред себе си и зад себе си, нагоре и надолу по чукарите от двете си страни. Беше оставил слънцето на новия ден в откритото море зад себе си. Тук всичко беше тъмно. Когато хвърли поглед назад, отворът между двете земни ивици му заприлича на далечна, светла врата. Колкото повече навлизаше към сърцето на планината, откъдето водеха началото си чукарите, толкова по-високо и по-застрашително се издигаха те над него и толкова потясна ставаше водната ивица. Гед впиваше поглед в мрачния процепа пред него и в огромните, набраздени от пещери и сипеи склонове отляво и отдясно, по които се бяха свили дървета с полуизровени корени. Нищо не помръдваше. Той вече приближаваше дъното на пролива — висока, гола, сбръчкана скалиста стена, в която последните морски вълни се плискаха немощно като поточе. Свлеклите се камъни, изгнилите дънери и коренища на чворести дървета съвсем стесняваха пътя на лодката. Клопка, мрачна клопка под корените на безмълвната планина, в която беше попаднал Гед. Нито пред него, нито над него помръдваше нещо. Всичко беше мъртвешки неподвижно. Нямаше накъде да върви повече.

Той обърна лодката, като я направляваше внимателно с помощта на заклинание и измислено гребло, за да не се удари в подводните скали или да се оплете в протегнатите коренища и клонаци, докато я насочваше отново към изхода. Тъкмо се канеше да призове вятъра да го върне там, откъдето го беше довел, когато внезапно думите на заклинанието замръзнаха на устните му и сърцето му изстина. Гед погледна назад през рамо. Сянката беше зад него в лодката.

Само миг и щеше да бъде загубен завинаги, но той беше готов и се хвърли напред, за да сграбчи и задържи врага си, който се полюшваше и трептеше съвсем наблизо. Никакво магьосничество не можеше да му помогне сега. В борбата си с неживото трябваше да се

осланя единствено на собствената си плът, на живота си. Без да каже дума, Гед нападна и лодката се залюля и потопа от внезапното му обръщане и скок. По ръцете му премина болка, която прониза гърдите и спря дъха му. Изпълни го вледеняващ студ и той ослепа. Въпреки това в ръцете му, които бяха сграбчили сянката, нямаше нищо друго освен мрак и въздух.

Той се запрепъва напред, хвана мачтата, за да се задържи прав и светлината отново прониза очите му. Тогава видя как сянката потрепера, сви се, после в миг се разгърна и разпротря над него и платното му. И като черен дим, подхванат от вятъра, безформеното вълмо отхвъркна и побягна по водата към светлата врата между чукарите.

Гед се отпусна на колене. Малката, закърпена със заклинания лодка отново се залюля и успокои, понесена от тревожните вълни. Вцепенен и неспособен да мисли, той се сви в нея, мъчейки се да си поеме дъх. Най-сетне надигащата се изпод ръцете му студена вода го предупреди, че трябва да се погрижи за лодката си, тъй като заклинанията, които я държаха, отслабваха. Той се изправи, като се държеше за жезъла, който служеше за мачта и отново направи, доколкото можа, заклинанието за спояване. Беше премръзнал и изтощен — ръцете му горяха от болка и силите му бяха изчерпани. Искаше му се да отиде там, на онова тъмно място, където морето се среща с планината, и да заспи, да спи върху неспокойните, люлеещи се води.

Не можеше да разбере дали изтощението му се дължи на магия, направена му от сянката при бягството ѝ, на леденото ѝ докосване, или пък просто на глада, безсънието и умората, но той се бореше срещу него. С неимоверни усилия призова лек магически вятър в платното и тръгна по морския път по следите на избягалата сянка.

Ужасът беше изчезнал. Изчезнала беше и радостта. Това не беше вече никакво преследване. Сега Гед не беше нито плячката, нито ловецът. За трети път те се бяха срещнали и докоснали. По собствена воля се беше обърнал той към сянката и се беше помъчил да я задържи с двете си живи ръце. Макар това да не му се беше отдало, той беше изковал помежду им верига — връзка, която не можеше да се прекъсне. Нямаше нужда да гони сянката докрай, да я преследва, нито пък бягството и щеше да ѝ помогне. Нито той, нито тя можеха да

избягат. Щом настъпеше часът на последната им среща и се озовяха на определеното място, те непременно щяха да се срещнат.

Но до този час и извън това място Гед никога нямаше да има мир и спокойствие — ни денем, ни нощем, ни на земята, ни в морето. Сега той знаеше жестоката истина — никога не си бе поставял за цел да поправи стореното, а само да доведе докрай започнатото.

Той излезе от мрачния пролив. Светлото утро огряваше морето, а от север подухваше лек ветрец.

Изпи останалата вода от меха, заобиколи най-западния нос и се озова в широк пролив между него и друг остров, разположен по на запад. Едва тогава разпозна мястото, като си припомни морските карти на Източния разлив. Това бяха Ръцете — два самотни острова, протегнали планинските си пръсти на север към Каргадските земи. Лодката плаваше между тях и когато идващите от север буреносни облаци затъмниха следобеда, Гед стигна южния бряг на западния остров. Беше видял на това място малко селце, откъдето към морето се спускаше поток. Не го беше грижа как щяха да го посрещнат, стига да намери вода, огнище и сън.

Селяните бяха грубовати и срамежливи хора, изпълнени със страхопочитание пред жезъла на един магьосник и с недоверие към странниците. Но Гед приеха гостоприемно, тъй като пристигаше сам от морето преди буря. Предложиха му месо и вода в изобилие, топлината на огнището и на човешки гласове, които говореха на собствения му хардийски. Най-вече му дадоха гореща вода да измие от себе си соления морски студ, както и легло, където можеше да спи.

9. ИФИШ

В това село на Западната Ръка Гед прекара три дни, през които се възстанови и си приготви лодка, построена не от заклинания и корабокрушенски останки, а от здрави, добре съединени и непропускащи дъски. Тя имаше собствена устойчива мачта и платно, можеше да се управлява с лекота, а при нужда можеше и да се спи в нея. Като повечето лодки от Севера и Разливите и тази беше построена от застъпващи се една с друга дъски, за да издържа на високите вълни. Всяка нейна част беше яка и добре направена. Гед подсили дървенията с дълбоко втъкани в нея заклинания, тъй като му се струваше, че ще се наложи дълго да плава с тази лодка. В нея можеха да се качат двама или трима души и собственикът ѝ — един старец — му каза, че той и братята му са преминавали с нея през високи вълни и ужасно време и тя храбро се е носила напред.

За разлика от хитрия гонтски рибар, този старец беше готов да му подари лодката от страх и преклонение пред магьосничеството му. Но Гед му заплати като магьосник, като излекува очите му от пердетата, които бавно го ослепяваха. Тогава ликуващият старец му каза:

— Ние наричахме лодката Сандърлинг, ала ти я наричай Взор. Нарисувай ѝ очи от двете страни на носа и от невиждащото дърво наоколо ще се вижда моята признателност и ще те предпазва от скали и рифове. Защото бях забравил, че на света има толкова много светлина, докато ти не ми я разкри отново.

Щом възвърна силата си, Гед извърши и други дела през тези дни в селото под стръмните гори на Ръката. Макар и по-бедни, тези хора приличаха на селяните, които помнеше от детските си години в Северната котловина на Гонт. Сред тях той се чувствуваше у дома си, както никога нямаше да се почувствува в богатските дворове. Без да пита, знаеше от какво се нуждаят най-остро. Направи заклинания за здраве на сакати и болнави деца и за увеличаване на козите и овцете в нищожните селски стада. Начерта руната Симн върху всички донесени

му вретена, станове, гребла, бронзови и каменни сечива, за да може добре да си вършат работата, и руната Пир върху дървените покриви на колибите, за да закриля домовете и обитателите им от огън, вятър и безумие.

Когато „Взор“ беше готова и добре запасена с вода и сушена риба, той остана в селото още един ден, за да научи младия им бард на „Подвизите на Моред“ и „Хавнърското сказание“. Много рядко тук се отбиваше по някой кораб от архипелага и песни отпреди сто години бяха съвсем нови за тези селяни, които копнееха да слушат предания за герои. Да беше свободен и да не тегнеше нищо над него, Гед с радост щеше да остане тук седмица или месец и да им пее всичко, което знаеше, за да зазвучат великите песни на още един остров. Но той не беше свободен и на следващата сутрин вдигна платното и се отправи през обширните морета на Разлива право на юг. Защото на юг беше отишла сянката. Не беше необходимо да прави заклинание за намиране, за да разбере това. Знаеше го с такава сигурност, сякаш каквито и разстояния, морета и земи да ги разделяха, те бяха свързани със здрава нишка. И Гед тръгна уверен, спокоен и изпълнен с надежда по предназначения си път, а зимният вятър го понесе на юг.

След един ден и една нощ в пустото море той пристигна на едно островче, за което му казаха, че се нарича Вимиш. Хората в малкото пристанище го загледаха накриво, а заклинателят им дойде бързо-бързо. След като изгледа Гед сурово, той се поклони и рече надуто и ласкаещо:

— Магьоснико, господарю мой! Прости дързостта ми и ни окажи честта да приемеш от нас всичко, от което се нуждаеш за пътешествието си — храна, вода, платно, въжета. В този миг дъщеря ми носи към лодката ти връзка току-що изпечени кокошки. Според мен обаче ще да е благоразумно да продължиш по пътя си веднага, щом намериш за добре. Хората са малко разтревожени. Онзи ден бил забелязан някакъв човек, който пешком пресякъл скромния ни остров от север на юг. Ала никой не видял да го докарва или откарва лодка и той май не хвърлял никаква сянка. Онези, които го видели, твърдят, че приличал малко на теб.

При тези думи Гед сведе глава, обърна се, върна се на пристанището на Вимиш и отплава, без да поглежда назад. Нямаше нужда да плаши островитяните или да настройва заклинателя им

срещу себе си. Предпочиташе отново да спи в морето и да премисли новината, която му беше съобщил магьосникът, тъй като тя силно го озадачи.

Денят се изниза, а нощта премина, изпълнена с ромона на студения дъжд, който не спря и при настъпването на сивата зора. Лекият северен вятър носеше „Взор“ все напред. Следобед дъждът и мъглата се разнесоха и от време на време грейваше слънце. По-късно Гед съзря право на пътя си ниските синкави хълмове на голям остров, осветен от непостоянното зимно слънце. Бледият дим от огнищата се точеше бавно над покривите в градчетата по хълмовете — приятна гледка сред безкрайната монотонност на морето.

Гед тръгна след една рибарска флотилия и стигна до пристанището им. После се запъти нагоре по градските улици в златистата зимна вечер и намери една странноприемница на име „Хареки“, където стопли тялото и душата си с огън, бира и печено овнешко. На масите в странноприемницата имаше още няколко пътешественици — търговци от Източния разлив, но повечето от посетителите бяха местни жители, дошли тук да пийнат хубава бира, да чуят някоя и друга вест и да побъбрят. Те не бяха грубовати и стеснителни като рибарите от Ръцете, а истински граждани — чевръсти и улегнали. Несъмнено бяха разбрали, че Гед е магьосник, но никой не заговори за това. Единствен приказливият съдържател спомена в разговора, че този град, Исмей, има щастието да притежава заедно с още няколко града на острова един безкрайно скъпоценен магьосник, талантлив и подготвен в Роукската школа, получил жезъла си от самия Върховен жрец. В момента го нямало тук, но живеел в дома на дедите си в самия Исмей и поради тази причина градът не се нуждаел от друг служител на Висшите изкуства.

— Както казват, два жезъла в един град непременно ще се кръстосат, нали тъй, господине? — попита съдържателят, усмихнат и жизнерадостен. Тъй Гед беше осведомен, че не е желан тук като странствуващ магьосник, който се мъчи да преживява чрез заклинателство. От Вимиш го бяха отпратили безцеремонно, а от Исмей — любезно. И той се зачуди дали има някаква истина в слуховете за добросърдечните нрави на Източния разлив. Това беше остров Ифиш, родното място на Веч. И той не изглеждаше толкова гостоприемен, както бе твърдял приятелят му.

Въпреки това Гед виждаше добрината в хорските лица. Само че те усещаха онова, което той вече знаеше — че е отделен от тях, откъснат, обречен, отправил се по следите на мрака. Като студен вятър беше той в осветена от огъня стая, като черна птица, пренесена от бурята от чужди земи. Колкото по-скоро си отидеше заедно със злокобната си участ, толкова по-добре за тези люде.

— Тръгнал съм по една следа — каза той на съдържателя. — Няма да остана повече от нощ-две тук. — Гласът му беше безрадостен. Без да отвърне, съдържателят хвърли поглед към големия тисов жезъл в ъгъла. След това напълни чашата на Гед с кафява бира, докато пяната преля от нея.

Гед знаеше, че трябва да прекара в Исмей само тази нощ. Не беше добре дошъл ни тук, нито където и да било другаде. Трябваше да си върви по пътя. Но му бяха омръзнали студеното, пусто море и ненарушаваната от човешки глас тишина. Каза си, че ще стои само един ден в Исмей и ще си тръгне на утринта. Затова спа до късно. Когато се събуди, валеше лек сняг и той се заскита по градските улички да погледа хората, погълнати от ежедневието си. Гледаше как завитите в кожени пелерини деца правят снежни замъци и снежни човеци. Чуваше как клюкарките бърбят от отворените врати през улицата. Гледаше как ковачът работи, а до него едно зачервено момче се поти над дългото духало. През прозорците, които привечер мъждукаха с бледа, ръждива светлина, той виждаше как жените, седнали пред станове си, се обръщат за момент да кажат нещо с усмивка на дете, или съпруга там вътре, в топлината на къщата. Гед виждаше всичко това отвън и отстрани. Сам и с натежало сърце, той не си признаваше, че го изпълва тъга. Нощта падаше, а той все още се мотаеше из улиците, тъй като не му се щеше да се върне в странноприемницата. Изведнъж чу веселия разговор на мъж и момиче, които минаха покрай него на път за градския площад, и се обърна, защото позна мъжкия глас.

Гед тръгна след двамата, настигна ги и застана редом с тях в сумрака, осветяван единствено от мъждукащи в далечината фенери. Момичето се стъписа, но мъжът впери поглед в него, след това издигна високо тоягата си помежду им като преграда срещу заплахата или действието на злото. Това беше прекалено.

— Мислех, че ще ме познаеш, Веч! — каза Гед с треперещ глас.

Дори и след тези думи Веч се поколеба за миг.

— Познавам те — каза той, свали тоягата, стисна ръката на Гед и го прегърна през рамо. — Познавам те! Добре дошъл, приятелю мой, добре дошъл! Как ужасно те посрещнах, като призрак, промъкващ се изотзад, а толкова дълго съм те чакал и търсил.

— Значи, ти си магьосникът, с когото се хвалят в Исмей? Интересно...

— О, да, аз съм техният магьосник, ала чуй, нека ти кажа защо не те познах, приятелю. Може би съм те търсил твърде упорито. Преди три дни... ти беше ли тук преди три дни, на Ифиш?

— Пристигнах вчера.

— Преди три дни те видях на улицата в Куор, селото горе на хълмовете. Тоест видях някакво твое изображение или имитация, или просто човек, който прилича на теб. Той вървеше пред мене, излизаше от селото и тъкмо се скриваше зад един завой на пътя, когато го зърнах. Извиках, но не получих отговор. Тръгнах след него, но не намерих никого, нито следа дори, а земята беше замръзнала. Странна случка и сега, като видях как се появи от сенките, си помислих, че отново съм бил измамен. Съжалявам, Гед — той изрече истинското му име тихо, за да не го чуе момичето, което чакаше недалеч зад тях.

Гед също отвърна тихо, за да може да използва истинското име на приятеля си:

— Няма нищо, Естариол. Но това съм самият аз и се радвам, че те виждам.

Може би Веч долови нещо повече от обикновена радост в гласа му. Все още с ръка върху рамото на Гед, той му каза на Истинската реч:

— Макар да идваш от мрака и изпаднал в беда, идването ти е радост за мен. — После продължи на хардийски с акцента на жителите на Разлива. — Хайде, ела с нас у дома. Ние се прибираме. Време е да се приютим от мрака! Това е сестра ми, най-малката от нас. По-хубава от мене, както виждаш, но не толкова умела. Нарича се Яроу^[1]. Яроу, това е Ястреба, най-добрият от нас и мой скъп приятел.

— Велики магьоснико — приветствува го момичето, като сведе благоприлично глава и скри очите си с ръка, за да му покаже почитта си, както правеха жените от Източния разлив. Очите ѝ бяха ясни, свенливи и любопитни. Може би четиринадесетгодишна, тя беше тъмна като брат си, но много нежна и крехка. Върху ръкава ѝ се бе

притиснало малко драконче с криле и нокти, не по-дълго от ръката ѝ. Тръгнаха заедно по тъмната улица и по пътя Гед отбеляза:

— На Гонт казват, че гонтските жени били храбри, ала никога не съм виждал девойка да носи дракон като гривна.

Яроу се разсмя и му отвърна направо:

— Та това е само хареки, нямате ли хареки на Гонт? — При тези думи тя за миг се засрами и скри очите си.

— Не, нито пък дракони. Това същество не е ли дракон?

— Дракон, но мъничък, който живее по дъбовете и се храни с оси, червеи и врабчи яйца... Не става по-голям от това. О, господине, брат ми често ми е разказвал за животинчето, което сте имали, дивия отак... още ли е с вас?

— Не, вече не.

Веч се обърна към него, като че искаше да попита нещо, но се сдържа и чак по-късно направи това, когато двамата останаха насаме пред каменното огнище в дома му.

Въпреки че беше главният магьосник на целия остров Ифиш, Веч живееше заедно с най-малкия си брат и сестра си в Исмей, родното му градче. Баща му бил заможен морски търговец и къщата им беше просторна, здраво построена и уютно подредена с множество глинени съдове, фини тъкани, бронзови и медни съдове върху украсените с резба полици и скринове. В единия ъгъл на всекидневната беше изправена голяма таонска арфа, а в другия — стан с висока рамка, украсена с драконова кост, на който Яроу тъчеше килими. Въпреки простия си и тих начин на живот Веч беше не само властен магьосник на това място, но и господар в собствения си дом. Тук живееха и двойка стари слуги, които благоденствуваха заедно с къщата, братът — жизнерадостно момче, и Яроу — бърза и мълчалива като рибка. Тя сервира вечерята на двамата приятели, хапна с тях, заслушана в разговора им и след това се прибра незабелязано в стаята си. Тук всичко беше поставено спокойно и уверено на мястото си. Гед обгърна с поглед осветената от огъня стая.

— Ето как би трябвало да живее човек — каза той и въздъхна.

— Да, това е един добър начин — съгласи се Веч. — Има и други. Сега, приятелю, разкажи ми, ако можеш, какво те е сполетяло и какво си изгубил от нашия последен разговор преди две години. И ми

кажи какво пътешествие си предприел, тъй като виждам, че няма да останеш дълго при нас.

Гед му разказа всичко и като свърши, Веч дълго време седя, потънал в размишления.

— Ще дойда с тебе, Гед — рече той най-сетне.

— Не.

— Струва ми се, че трябва.

— Не, Естариол. Това не е нито твоя работа, нито твое проклятие. Сам поех този път на злото, сам ще стигна до края му. Не искам никой друг да пострада от това, най-малко ти, който се опита да ме предпазиш от него в самото начало, Естариол...

— Винаги си се ръководил от гордостта — каза приятелят му с усмивка, като че ли говореха за нещо, което не ги засягаше. — Помисли си само — истина е, че това си е твое дело, но ако то се провали, не трябва ли да има още някой, който да предупреди архипелага? Тогава сянката ще се превърне в страхотна сила. Ами ако я сразиш, не трябва ли да има още някой, който да разкаже за това на архипелага, за да се знае подвига ти и да се възпее? Знам, че не мога да ти бъда полезен, и все пак ми се струва, че трябва да дойда с теб.

Гед не можеше да отхвърли молбата на приятеля си, но каза:

— Знаех си, че не трябва да оставам тук този ден, а останах.

— Магьосниците не се срещат случайно, приятелю — отвърна Веч. — И най-сетне, както сам каза, аз бях с теб в началото на пътешествието ти. Справедливостта изисква да те последвам до самия му край. — Той сложи още дърва в огъня и те поседяха известно време, загледани в пламъците.

— От онази нощ на Роукската могила не съм чувал нищо за един човек и сърце не ми даваше да попитам някого в Школата за него. Имам предвид Джаспар.

— Той не можа да заслужи жезъла си. Напусна Роук същото лято и отиде на остров Оу като заклинател в двора на владетеля на Оу-Токне. Не знам нищо повече за него.

Седнали до огнището с крака почти в огъня и с очи, вперени в него, те се радваха на топлината, разливаща се по краката и лицата им, тъй като нощта бе сурова. Най-сетне Гед каза тихо:

— Има нещо, от което се страхувам, Естариол. Още повече, ако тръгнеш с мен. Там, при Ръцете, в задънения край на пролива аз се

обърнах с лице към сянката. Тя беше съвсем наблизо и аз я сграбчих, или се опитах да я сграбча. Но нищо не можах да хвана. Не можах да я надвия. Тя избяга и аз я последвах. И това може да се повтори отново и отново. Нямам власт над нея. На края на този път може да няма ни смърт, ни победа — нищо, достойно за възпяване. Може да няма дори никакъв край. Може би ще трябва да прекарам живота си в безкрайна, безсмислена гонитба от море на море, от земя на земя, в едно призрачно преследване.

— Махни се! — каза Веч и с лявата си ръка направи знака, предотвратяващ злото, за което се говори. Въпреки всичките мрачни мисли това накара Гед да се усмихне леко, понеже беше по-скоро жест на детинско суеверие, отколкото магьосничество. У Веч винаги имаше някаква селска невинност. Но той се отличаваше също с дълбок ум, проницателност и прямота. — Тази мисъл е зловеща и, уверен съм, невярна. По-скоро ми се струва, че мога да видя края на онова, чието начало съм видял. Ще разбереш някак си природата ѝ, ще проникнеш в същността ѝ и ще я хванеш по този начин, ще я покориш и победиш. Макар че това е труден въпрос — какво всъщност представлява тя. Нещо ме тревожи. Има нещо, което не разбирам. Изглежда, сянката сега се движи с твоята външност или поне с външност, подобна на твоята. Така са я видели на Вимиш, така я видях и аз тук, на Ифиш. Защо ли това е така и защо ли тя никога не е по-стъпила по този начин на архипелага?

— Казват, че в Разливите законите се изменят.

— А, верни думи са това, да знаеш. Толкова хубави заклинания, които научих в Роук, тук нямат сила или пък не стават, както трябва. А тук се правят някои заклинания, които въобще не съм учил в Роук. Всяка земя си има собствени сили и колкото повече се отдалечаваш от Вътрешните земи, толкова по-малко знаеш за тези сили и за тяхното управление. Ала едва ли това е единствената причина за промяната в сянката.

— И аз мисля така. Струва ми се, че когато престанах да бягам от нея и се обърнах насреща ѝ или, по-точно, обърнах волята си срещу нея, ѝ дадох образ и форма и именно по този начин ѝ попречих да ми отнеме силата. Всичките ми действия отекват в нея като ехо. Тя е мое творение.

— В Оскил тя те назова с истинското ти име и с това спря всяка магия, която би могъл да използваш срещу нея. Защо не направи така отново там, при Ръцете?

— Не знам. Може би тя черпи сила, за да говори, единствено от моята слабост. Говори почти със собствения ми език, иначе откъде ще е разбрала името ми? Откъде ще го е научила? Колко съм си блъскал главата с този въпрос, откакто напуснах Гонт и тръгнах по моретата, а все не виждам отговора му. Може би облечена в собствената си форма или безформие, тя въобще не може да говори, освен като гебет, с език, взет назаем. Не знам.

— Тогава трябва да се пазиш, ако я срещнеш повторно в образа на гебет.

— Струва ми се — отвърна Гед и протегна ръка към червените въглени, като че изпитваше някакъв вътрешен хлад, — струва ми се, че това няма да стане. Сега ние двамата сме свързани един с друг. Тя не може да се освободи от мен дотолкова, че да завладее някой друг и да му отнеме волята и същността, както направи със Скьор. Само мен може да овладее. И ще го направи, ако някога отново отстъпя и се опитам да избягам от нея, да скъсам връзката. Въпреки това, когато я сграбчих с всички сили, тя се превърна в обикновена пара и ми избяга. И отново ще избяга, макар че в действителност това е невъзможно, тъй като винаги мога да я намеря. Свързан съм с една грозна и жестока сянка и ще се откъсна от нея само ако науча думата, с която тя може да бъде победена — името ѝ.

— Има ли имена в царството на мрака? — запита умислено приятелят му.

— Геншър, Върховният жрец, каза, че няма. Оджиън, моят учител, твърди обратното.

— „Безкрайни са споровете на мъдреците“ — цитира Веч с малко мрачна усмивка.

— Господарката на Оскил, която изпълняваше волята на Древната сила, се закле, че камъкът ще ми каже името на сянката, но аз не ѝ вярвам много. Обаче един дракон също искаше да ми открие името ѝ в замяна за собственото си, за да се отърве от мен. Поради това съм си мислил, че драконите може и да знаят неща, спорни за жреците.

— Знаят, ала са жестоки. Но какъв дракон? Не си ми казвал, че си говорил с дракони от последната ни среща.

Те разговаряха до късно тази нощ и въпреки че неизменно се връщаха на мъчителната тема за предстоящото изпитание на Гед, насладата от близостта им преобладаваше, тъй като взаимната им обич беше силна и трайна, издържала на времето и съдбата.

На сутринта Гед се събуди под покрива на приятеля си. Все още сънен, той се чувствуваше толкова щастлив, сякаш се намираше на място, напълно защитено от беди и злини. През целия ден това бленувано благоденствие изпълваше до известна степен мислите му и той го приемаше не като добра поличба, а като дар. Струваше му се много вероятно, че с излизането от този дом ще напусне последното убежище в живота си и затова се радваше на краткотрайния сън.

Тъй като трябваше да се погрижи за някои неща, преди да напусне Ифиш, Веч тръгна за другите села на острова с момчето, което чиракуваше при него като заклинател. Гед остана с Яроу и брат ѝ, наречен Мур^[2], който по възраст беше между нея и Веч. Тъй като не притежаваше дарбата или бича на жреческата сила, не беше ходил никъде другаде освен на Ифиш, Ток и Холп и животът му бе лек и необезпокояван, той си беше все още само момче. Гед и Мур се наблюдаваха един друг с възхищение и известна завист. Струваше им се странно, че и двамата са на деветнадесет години — толкова бяха различни. Гед се удивляваше, че човек, живял цели деветнадесет години, може да е толкова безгрижен. Гледайки приятното, жизнерадостно лице на Мур, той се чувствуваше съвсем измършавял и загрубял. Въобще не му идваше наум, че Мур му завижда дори за белезите, които насичаха лицето му, защото ги взимаше за следи от драконови нокти — руната и знакът на героя.

Поради това двамата младежи малко се смущаваха един от друг. Затова пък Яроу скоро загуби страхопочитанието си към Гед, понеже се намираше в собствената си къща и беше нейна господарка. Той се отнасяше много внимателно с нея и тя го обсипваше с въпроси, тъй като според думите ѝ Веч никога не ѝ казвал нищо. През тези два дни Яроу непрекъснато правеше сухи житни питки за пътешествениците и им приготвяше запаси от сушена риба, месо и други провизии, докато накрая Гед ѝ каза да престане, тъй като не възнамерявал да пътува до Селидор без прекъсване.

— Къде се намира Селидор?

— В края на Западния разлив, където драконите са на път и под път като мишките.

— В такъв случай по-добре си стой на изток. Тук драконите ни са големи колкото мишките. Ето ви месото. Сигурен ли си, че ще стигне? Слушай, едно не ми е ясно. И двамата с брат ми сте весилни магьосници. Само да махнете с ръка, да промърморите нещо и готово. Защо тогава огладнявате? Защо да не кажете „Баница с месо!“, когато дойде време за вечеря в морето, баницата с месо се появява и вие я изяждате.

— Е, не че не можем да го направим. Ала не изпитваме голямо желание да ядем думите си, както казват хората. „Баница с месо“ не е нищо повече от една дума. Ние можем да я направим благоуханна, вкусна и дори засищаща, но тя си остава дума. Само подлъгва стомаха и не дава никаква сила на гладния.

— Тогава магьосниците не са готвачи — каза Мур, който седеше срещу Гед от другата страна на кухненското огнище и изрязваше капак на кутия от много фино дърво — по занаят беше дърводелец, макар и не много усърден.

— Нито пък готвачите — магьосници, уви — каза Яроу, коленичила да види дали са готови последните питки, които се печеха в огнището. — Ала все пак не ми е ясно, Ястребе. Виждала съм брат си и дори чиракът му само с една дума да запалват светлина на тъмно. И тя свети, блести, не дума, а светлина, която може да ти покаже пътя.

— Да — отвърна Гед. — Светлината е сила. Велика сила, благодарение на която ние съществуваме, но която съществува сама, независимо от нашите нужди. Слънчевата и звездната светлина са времето, а времето е светлина. Животът е в слънчевата светлина, в дните и годините. На тъмно животът може да призове светлината, като я назове... Но обикновено, когато видиш магьосник да назовава или призовава нещо, да предизвиква появата на нещо — това не е същото. Той не може да призове по-велика сила от неговата и онова, което се появява, е само илюзия. Да призовеш нещо, което въобще го няма, да го извикаш с истинското му име, това е голямо и сериозно вълшебство. То не може да се използва само заради един глад. Яроу, дракончето ти открадна една питка.

Без да откъсва поглед от Гед, Яроу се беше заслушала толкова внимателно в думите му, че въобще не забеляза как малкото хареки пропълзя бързо от топлото си местенце на куката над огнището и грабна една питка по-голяма от самото него. Потънала в размисъл, тя взе на коленете си люспестото създание и започна да го храни с парченца и трохички.

— Значи, никога не би призовал истинска баница с месо от страх да не нарушиш онова, за което брат ми говори непрестанно... все забравям името му...

— Равновесието — отвърна Гед сериозно, тъй като и тя говореше сериозно.

— Да. Но след корабкрушението ти си отплавал от онова място с лодка, направена повечето от заклинания, и тя не пропускала вода. Нима и това е илюзия?

— Отчасти, да. Тъй като не можех да гледам невъзмутимо как морето изпълва огромните дупки в лодката ми, аз ги запълних. Обаче здравината ѝ не беше илюзия, нито резултат от призоваване, а бе постигната с друг вид вълшебство — заклинание за спояване. Частиците на дървото бяха съединени в едно неразделно цяло, в лодка. Та нали лодката е нещо, което не пропуска вода?

— И пропускащи лодки съм поправял — каза Мур.

— Е, и моята течеше, като не поддържах заклинанието — той се наведе от мястото си в ъгъла, взе една питка и я заподхвърля в ръцете си. — И аз си откраднах питка.

— Значи, си си изгорил пръстите. И когато умираш от глад в безлюдните води сред далечните острови, ще се сетиш за тази питка и ще си кажеш: „А! Ако не бях откраднал питката, сега щях да я изям, уви!“. Аз пък ще изям питката на брат си, та и той да гладува с теб...

— Така се поддържа равновесието — отбеляза Гед, когато Яроу взе и захрупа една гореща, полупрепечена питка. Тя се засмя и задави.

— Да можех наистина да разбера думите ти. Твърде глупава съм — каза тя след малко, станала отново сериозна.

— Сестричке — отвърна Гед, — аз не умея да обяснявам. Да имахме повече време...

— Ще имаме. Когато брат ми се върне в къщи, ти ще дойдеш с него поне за малко, нали?

— Ако мога — отговори той внимателно. И те млъкнаха. След малко, гледайки как харекито се изкачва на куката си, Яроу попита отново:

— Само това ми кажи, ако не е тайна! Какви други велики сили има освен светлината?

— Не е тайна. Според мен силата е една-единствена в началото и края. Години и разстояния, звезди и свещи, вода и вятър и магьосничество, изкуството на човешката ръка и мъдростта в корените на дървото — всички те възникват едновременно. Моето и твоето име, истинското име на слънцето, на извора или на нероденото дете — всички тези имена са срички от великото слово, което се изговаря извънредно бавно от звездната светлина. Няма друга сила. Няма друго име.

Мур спря движението на ножа си върху дървото и попита:

— Ами смъртта?

Момичето слушаше, свело бляскавата си черна глава.

— За да се изрече една дума — отвърна Гед бавно, — трябва да има мълчание. Преди и след това. — После внезапно се изправи. — Нямам право да говоря за тези неща. Самият аз изговорих отредената ми дума погрешно. По-добре да си мълча, няма да проговоря отново. Може и да няма друга истинска сила освен мрака. — И той напусна огнището и топлата кухня, взе наметалото си и излезе сам на улицата в студения, ръмящ зимен дъжд.

— Над него тегне проклятие — каза Мур, загледан малко уплашено след Гед.

— Струва ми се, че пътят, по който е тръгнал, го води към смъртта — отвърна момичето, — и макар да се страхува от това, той неотклонно продължава напред. — Тя вдигна глава и се загледа в огъня, като че виждаше в пламъците лодка, дошла сама от зимните морета и отново отплавала към пустите води. Очите ѝ за миг се наляха със сълзи, но тя не каза нищо.

На другия ден Веч се завърна у дома и се сбoguва с първенците на Исмей. Те не гледаха с добро око на това, че той предприема посред зима такова смъртоносно пътешествие за нещо, което дори не го засягаше. Но колкото и да го укоряваха, нищо не можеше да го спре. Отегчен от досажданията на старците, той каза:

— Аз ви принадлежа по произход, по обичай и поради собствения си дълг към вас. Ваш магьосник съм. Но време е да си припомните, че макар и да съм слуга, не съм ваш слуга. Когато съм свободен да се върна, ще се върна. Дотогава сбогом!

Призори, когато сивкавата светлина започна да извира от морето на изток, двамата младежи тръгнаха с „Взор“ от пристанището на Исмей и издигнаха срещу северния вятър кафявото, здраво изтъкано платно. Застанала на пристана, Яроу наблюдаваше отплаването им така, както всички моряшки жени и сестри по бреговете на цялата Землемория наблюдават отплаването на мъжете — без да махат или викат, безмълвни, загърнати в сивите си или кафяви наметала с качулки, застанали на брега, който постепенно се смалява зад лодката, докато океанът расте помежду им.

[1] Бял равнец (англ.) Б.пр. ↑

[2] Вид гларус (англ.). Б.пр. ↑

10. В ОТКРИТО МОРЕ

Пристанището вече беше изчезнало зад тях, а пред нарисуваните, мокри очи на „Взор“ се откриваха все по-обширни и по-пусти води. За две денонощия спътниците прекосиха водната шир между Ифиш и остров Содерс, изминавайки стоте мили при ужасно време и насрещни ветрове. На Содерс спряха само колкото да напълнят един мех с вода и да купят едно изцапано с катран платно, с което искаха да предпазят от морската вода и дъжда част от нещата си в непокритата лодка. Не се бяха погрижили за това по-рано, защото магьосниците се сдобиват с такива нищожни удобства чрез най-прости и обикновени заклинания. Наистина не е необходимо кой знае каква магия, за да се пригоди морската вода за пиене и да се спести досадното запасяване с прясна вода. Но Гед нямаше никакво желание да използва магьосническата си сила, нито пък да позволи това на Веч. Единствените му думи бяха „По-добре недей“ и приятелят му нито го запита защо, нито започна да му противоречи. Когато вятърът изду платното им, лошо, вледеняващо предчувствие обзе и двамата. Убежище, пристанища, спокойствие и безопасност — всичко това беше останало зад тях. Бяха му обърнали гръб. По пътя, по който тръгваха, всички събития бяха опасни и всяка постъпка имаше значение. По този път и най-малкото заклинание можеше да промени случайността и да наруши равновесието на силите и съдбата, тъй като те отиваха към самия център на това равновесие, към мястото, където си дават среща светлината и мракът. А такива пътешественици не бива да изричат дори и едно слово невнимателно.

Излезли отново в открито море, те плаваха покрай бреговете на Содерс, чиито бели снежни поля чезнеха в подножието на мъгливи хълмове. Гед насочи лодката на юг към води, където големите търговци от архипелага не идват никога — най-външните граници на Разлива.

Веч не се интересуваше от посоката им, тъй като знаеше, че Гед не я избира, а се отправя натам, накъдето трябва. Содерс се смали и избледня зад тях, вълните съскаха и пляскаха под носа на лодката, а сивата морска шир се простираше на всички страни чак до хоризонта.

— Кои земи се намират на пътя ни? — изведнъж попита Гед.

— На юг от Содерс няма никакви острови. На югоизток има много малко, и то на голямо разстояние един от друг — Пелимер, Корней, Госк и Астоуел, наричан още последна земя. Отвъд него — открито море.

— Ами на югозапад?

— Роламени, един от островите в нашия Източен разлив и още няколко островчета наоколо. След него няма други чак до Южния разлив, където се намират Руд, Тум и Ухо, а там не стъпва човешки крак.

— Ние можем и да стъпим — каза Гед кисело.

— Бих предпочел да не правим това — отвърна Веч, — казват, че тази част на света е враждебна, пълна с кости и поличби. Моряците твърдят, че над водите при остров Ухо и Далечен Сор могат да се видят звезди, които не се виждат никъде другаде и още нямат имена.

— Да, на кораба, който ме отведе на Роук, имаше един моряк, който говореше за това. Разказваше още и за салджийския народ, живеещ далеч в Южния разлив, тези хора, които стъпват на сушата само веднъж в годината, за да отсекаат дънери за саловете си, а през останалото време по цели дни и месеци се носят по теченията навътре в океана, където няма и помен от земя. Иска ми се да видя тези селища върху салове.

— А на мене не — каза Веч с усмивка. — На мен ми дай земя и земни люде. Всеки в леглото си, морето — в неговото, а аз — в моето.

— Да бях видял всички градове на архипелага! — каза Гед, хванал въжето на платното и вперил поглед в безкрайната сива пустош пред тях. — Хавнър в сърцето на света, Еа, където са се родили митовете, и Шелийт с водоскоците на Уей — всички градове и всички големи острови. А също и по-малките земи, странните острови във външните разливи. Да мина с кораб по Драконовия път далеч на запад. Или да се отправя на север през ледниците право към Хогенската земя. Някои твърдят, че била по-голяма от целия архипелаг, а други — че била само от рифове и скали, сред които плавали ледове. Не се знае. Иска ми се да видя китовете в северните морета... Ала не мога. Трябва да следвам предначертания си път и да обърна гръб на светлите брегове. Прекалено много бързах, а сега нямам време. Продадох слънчевата светлина, градовете и далечните земи за шепа власт, за една

сянка, за мрака. — И Гед постъпи като истински жрец и превърна страха и съжалението си в песен — полуизпята, скръбна песен, която едва ли отправяше само към себе си.

— „О, дано още веднъж зърна яркото огнище на земята, белите кули на Хавнър“... — изговори приятелят му в отговор на думите на героя от „Подвизите на Ерет-Акбе“.

Така се носеха те по пустата водна шир, без да се отклоняват от пътя си. През този ден не видяха нещо повече от едно ято среброперки, насочили се на юг. Как веднъж не подскочи някой делфин. Как някоя чайка или гларус не нарушиха с полета си сивата монотонност на въздуха. Щом изтокът се смрачи, а западът поруменя, Веч извади храната, раздели я помежду им и каза:

— Това е последната бира. Пия за онази, която се е сетила да сложи бъчвичката на борда за жадните в студеното време — сестра ми Яроу.

При тези думи Гед отхвърли безрадостните си мисли, престана да се взира пред себе си в морето и приветствува Яроу по-горещо може би от Веч. Мисълта за нея го изпълни със спомена за мъдрата ѝ детска топлина. Тя не приличаше на никоя от познатите му жени. (Нима въобще бе познавал някоя девойка? Но това и през ум не му мина.)

— Тя е като рибка-бодливка, плуваща в бистър поток — каза той, — беззащитна, ала не можеш я хвана.

Изведнъж Веч го погледна право в очите и се усмихна:

— Ти си жрец по рождение. Истинското ѝ име е Кест. На древната реч „кест“ означава бодливка — Гед добре знаеше това и се зарадва от сърце. Но не след дълго каза тихо:

— Може би не трябваше да ми казваш името ѝ.

— У теб името ѝ е в безопасност както и моето — каза Веч, който не беше постъпил така от лекомислие. — А и ти вече го знаеше, без да ти го казвам...

Червенината на запад се изпепели и след това почерня. Цялото море и небе потънаха в мрак. Завит с наметалото си от вълна и кожа, Гед се излегна на дъното на лодката да поспи. Хванал въжето на платното, Веч си тананикаше тихо песента от „Подвизите на Енлад“, в която се говори как жрецът Моред Белия напуснал Хавнър с кораб без гребла и отишъл на остров Солеа, където видял Елфаран в пролетните овощни градини. Гед заспа, преди песента да стигне до печалния край

на любовта им, смъртта на Моред и крушението на Енлад, когато огромните и свирепи морски вълни залели овощните градини на Солеа. Събуди се към полунощ и смени Веч, който заспа на свой ред. Малката лодка цепеше развълнуваното море, бягаше пред силния вятър, наклонил платното ѝ, и се носеше сляпо в нощта. Но облаците се бяха разкъсали и преди да пукне зората, иззад кафявите им очертания се показа тънката луна, която огря морето със слаба светлина.

— Луната намалява — промърмори Веч, пробудил се призори, когато леденият вятър утихна за малко. Гед вдигна поглед към белия полукръг над избледняващите води на изток, но не отговори. Първото новолуние след Слънчевото завръщане се нарича Мракобесие и е противоположният полюс на Лунните дни и Дълготрайния танц през лятото. Това време не е благоприятно за пътешественици и болни. През Мракобесието не се кръщават деца, не се възпяват подвизи, не се острят мечове и сечива, не се дават клетви. То е тъмната ос на годината, когато извършената работа не става, както трябва.

По следите на морските птици и водораслите три дни след Содерс те пристигнаха на Пелимер — малък остров, изгърбушил се високо над огромните сиви вълни. Жителите му говореха хардийски, но по свой начин, странен дори за ухото на Веч. Младежите слязоха на брега за прясна вода и почивка и отначало бяха посрещнати добре, с удивление и възбуждение. В главния град на острова живееше магьосник, който не беше с ума си. Непрестанно говореше за голямата змия, която ядjala основите на Пелимер и островът скоро щял да се понесе като откъсната от котвата си лодка и да се прекатури от края на света. Отначало той поздрави любезно младите магьосници, но заговори за змията и започна да гледа Гед накриво. После захвана да ги ругае на улицата, като ги наричаше шпиони и слуги на Морската змия. От този момент пелимерци ги загледаха навъсено, защото, макар и безумен, той все пак беше техният закланател. Тъй че Гед и Веч не се бавиха дълго, а още преди мръкване поеха на път, отново на югоизток.

През тези денонощия в открито море Гед нито веднъж не спомена за сянката или за целта, която преследваше.

— Сигурен ли си? — беше единственият въпрос, който Веч му зададе, докато пътят им все повече и повече ги отдалечаваше от познатите земи на Землемория.

— Сигурно ли е желязото къде се намира магнитът? — беше отговорът на Гед.

Веч кимна и те продължиха, без да си кажат дума повече. Само от време на време разговаряха за вълшебствата и средствата, които използвали жреците в незапомнени времена, за да разберат скритите имена на пагубни сили и същества. Как Нерегер от Палн бил научил името на Черния Жрец, като подслушал разговора на драконите и как Моред бил видял името на врага си, изписано от падащите дъждовни капки в праха на бойното поле сред равнините на Енлад. Разговаряха за заклинания за откриване и призоваване, за въпросите, които могат да бъдат задавани единствено от Роукския Повелител на градежа. Обаче Гед често приключваше разговора, като промърморваше думите, казани му от Оджиън на билото на Гонт през една отдавнашна есен:

„За да чуеш, трябва да мълчиш.“ И той млъкваше, и часове наред размишляваше, без да откъсва поглед от морето пред лодката. Понякога Веч си мислеше, че отвъд вълните, разстоянията и предстоящите сиви дни приятелят му съзира целта на тяхното дирене и мрачния край на пътешествието им.

Преминаха между Корней и Госк в ужасно време, без въобще да ги различат в мъглата и дъжда. Разбраха, че са ги отминали едва на следващия ден, когато пред погледа им се изправиха островърхите чукари на едно островче. Над тях кръжаха огромни ята от чайки и провлачените им крясъци се чуваха отдалеч.

— Това трябва да е Астоуел, както изглежда — каза Веч. — Последната земя. Източно и южно от него картите са празни.

— Все пак жителите му може би познават и по-далечни земи — отвърна Гед.

— Защо говориш така? — попита Веч, доловил безпокойство в думите му.

— Не там — отвърна Гед отново с колеблив и странен глас, вперил поглед в Астоуел, покрай него или през него. — Не там. Не в морето, а на твърда земя. Коя земя? Преди появата на морето, отвъд началото, зад дверите на дневната светлина...

Той замлъкна и когато заговори отново, гласът му беше съвсем обикновен, сякаш се беше освободил от заклинание или видение, което не си спомняше ясно.

Пристанището на Астоуел — в устието на една река, заобиколено от високи скали, се намираще на северния бряг на острова. Всички колиби в селището гледаха на север или на запад, като че ли островът непрестанно обръщаше лице, макар и от толкова далеч, към Землемория, към човечеството.

Пристигането на странници по време когато никоя лодка не би се осмелила да премине през вълните около Астоуел, породила объркване и смут. Скрили децата в полите си, жените надничаха от прага на направените от плет колиби и щом Веч и Гед се приближиха откъм брега, те се скриха ужасени. Стиснали каменна брадва или нож в ръка, мършавите и оскъдно облечени мъже заплашително ги обградиха. Но скоро страхът им премина, те посрещнаха странниците много приятелски и ги засипаха с въпроси. Дори от Содерс или Роламени тук много рядко идваше по някой кораб, тъй като астоуелци нямаха какво да предложат в замяна на бронза или изящните стоки — дори дървен материал нямаха. Лодките им бяха примитивни, изплетени от тръстика и само някой смелчага би се осмелил да отплава с тях за Госк или Корней. Съвсем сами живееха тук, на края на всички карти. Нямаха ни магьосница, ни заклинател и май не разпознаха истинското предназначение на тоягите на младите магьосници, а само се възхищаваха на скъпоценния материал, от който бяха направени — дървото. Старейшината им беше много стар и единствен той беше виждал човек, роден на архипелага. Затова Гед се оказа чудо за всички останали — мъжете водеха синовете си да видят човека от архипелага, за да могат да го запомнят до старини. Бяха чували само за Хавнър и Еа, но никога за Гонт, и го взеха за Владетел на Хавнър. Той направи всичко възможно да отговори на въпросите им за белия град, който никога не беше виждал. С напредването на вечерта Гед ставаше все по-неспокоен и най-накрая попита мъжете от селището, скупчени около огнището в заслона, който беше изпълнен с миризливата топлина на единственото им гориво — кози тор и слама:

— Какво има на изток от вашата земя?

Те се смълчаха. Едни се усмихнаха, а други се смръщиха.

— Море — отвърна старейшината.

— Отвъд няма ли друга земя?

— Това е Последна земя. Отвъд няма земя. Чак до края на света няма нищо друго освен вода.

— Това са мъдри хора, татко — каза един по-млад човек, — мореплаватели, пътешественици. Навярно говорят за земя, която не познаваме.

— На изток от тази земя няма друго — каза старецът, смълча се и дълго гледа Гед.

През нощта спътниците спаха в задимената топлина на заслона. Преди изгрев-слънце Гед вдигна приятеля си и му прошепна:

— Естариол, събуди се! Не можем да останем, трябва да вървим.

— Защо толкова рано? — попита го Веч, все още сънен.

— Не рано, а късно. Твърде бавно съм се движил. Тя е намерила начин да ми избяга и с това ме обрича на гибел. Не бива да ми избяга, защото трябва да я последвам, колкото и далеч да отиде. Загубя ли я, загубен съм и аз.

— В каква посока ще я преследваме?

— На изток. Ела! Напълних меховете с вода.

Те напуснаха заслона, преди да се събуди някой в селото. Само едно детенце проплака нейде в мрака. На смътната звездна светлина Гед и Веч се добраха до устието на потока, отвързаха „Взор“ от канарата, избутах я в черната вода и преди слънцето да изпълни първия ден от Мракобесието, те се отправиха в открито море на изток от Астоуел.

През този ден небето беше ясно. Студеният и поривист природен вятър духаше от североизток, но Гед призова магически вятър — първата му магия от Ръцете насам. Носеха се много бързо на изток. Лодката потреперваше от ударите на огромните, димящи и огрени от слънцето вълни, но напредваше храбро, както бе обещал строителят ѝ, и се отзоваваше на магическия вятър досущ като вълшебен роуки кораб.

Цяла сутрин Гед проговорваше само когато подновяваше силата на вятъра или го поддържаше в платното и Веч си доспа на кърмата, макар и не много спокойно. По обед те си разделиха пестеливо храната, която привършваше, и безмълвно изядоха парчето солена риба и житната питка.

През целия следобед плаваха неотклонно и неуморимо на изток. Гед наруши мълчанието си веднъж:

— Ти с кои си? С онези, които мислят, че светът отвъд Външните разливи е само море, или с другите, които си въобразяват, че от другата

страна на света има други архипелази или пък необходими, неоткрити земи?

— В този момент — отвърна Веч — съм с онези, които твърдят, че светът има само една страна и който наближи края ѝ, ще се прекатури от него.

Гед не се усмихна. В него не беше останала и следа от веселие:

— Кой знае какво може да срещне човек там отвъд? Най-малко ние, които никога не напускаме нашите брегове.

— Който се е помъчил да узнае, не се е завърнал. А при нас не е пристигал кораб от непознати земи.

Гед остави тези думи без отговор.

Цял ден и цяла нощ ги носеше мощният магически вятър на изток по огромните океански вълни. Гед стоя на пост от здрач до зори, тъй като в тъмнината водещата го сила нарастваше още повече. Той гледаше неотклонно пред себе си, макар в безлунната нощ очите му да не стигаха по-далеч от неவிждащите очи, нарисувани на носа на лодката. Призори тъмното му лице беше посивяло от изтощение и вцепенен от студ, той едва-едва се изтегна да си отдъхне.

— Поддържай магическия вятър от запад, Естариол — прошепна Гед и заспа.

Слънцето не се показа и не след дълго по носа заплююща дъжд, идващ от североизток. Това не беше буря, а само продължителните ледени ветрове и дъждове на зимата. Съвсем скоро всичко в откритата лодка подгизна въпреки платненото покривало, което бяха купили. Веч се измокри до кости, а Гед потреперваше от студ в съня си. От състрадание към приятеля си и може би към себе си Веч се опита да отклони за малко неспирния дъждоносен ураган. Но въпреки че изпълняваше волята на Гед и поддържаше силен и постоянен магически вятър, той нямаше особена власт над времето тук, толкова далеч от сушата, и вихрите на открито море не искаха да чуят гласа му.

Това изпълни Веч със смътен страх и той се зачуди дали въобще ще им остане някаква магьосническа сила, ако продължават да се отдалечават от земите, предопределени за човека.

През нощта Гед отново застана на пост, неизменно поддържайки курса на изток. С настъпването на деня природният вятър малко отслабна и слънцето изгря колебливо. Но огромните вълни се издигаха толкова високо, че „Взор“ трябваше да се накланя и да ги изкачва, като

че бяха хълмове. За миг тя замираше на гребена и отведнъж се спускаше надолу. След това отново се изкачваше по следващата. И това се повтаряше безкрайно.

Привечер Веч наруши дългото мълчание:

— Приятелю, преди ти май уверено твърдеше, че на края ще се доберем до земя. Няма да оспорвам думите ти освен в едно — тази увереност може да е хитрост, с която онова, което гониш, иска да те примами надалеч в океана, на недостижимо за човека място. А в непознатите води силата ни може да се промени и да намалее. Докато една сянка не може нито да се умори, нито да умре от глад, нито да се удави.

Макар да седяха един до друг на пейката, погледът на Гед като че ли стигаше до него от голямо разстояние, от другия край на широка бездна. В очите му имаше безпокойство и отговорът му не дойде веднага.

— Естариол, приближаваме — каза той накрая. Веч почувствува истината в тези думи и се изплаши. Но сложи ръка на рамото на приятеля си и каза само:

— Е, тогава добре. Това е добре.

През нощта Гед отново застана на пост, защото не можеше да спи в тъмнината. Не можа да заспи и при настъпването на третия ден. Те продължаваха да се носят със същата постоянна, лека и ужасна бързина по вълните и Веч се удивляваше на силата на приятеля си, който можеше с часове да поддържа такъв силен магически вятър тук, в Открито море, където собствената му сила намаляваше и се губеше. Напред и все напред се устремяваха те. Най-сетне Веч започна да вярва, че казаното от Гед ще се сбъдне и те ще се озоват отвъд морския хоризонт на изток, отвъд дверите на дневната светлина. Гед стоеше отпред, както винаги вперил поглед пред себе си. Но не океана гледаше той сега, или поне не безкрайната и разбунена водна пустош, сливаща се в безкрая с небето, която виждаше Веч. Мрачно видение прикриваше и забулваше сивото море и сивото небе от очите му. Мракът се увеличаваше и булото се сгъстяваше. Всичко това бе невидимо за Веч, който долови мрака само за миг, когато погледна към лицето на приятеля си. Те продължаваха напред. И въпреки че се движеха под напора на един и същ вятър и в една и съща лодка, внезапно Веч като че ли се отправи на изток по световния океан, а Гед

продължи сам в царството, където няма ни изток, ни запад, ни изгрев, ни залез.

Изведнъж Гед се изправи на носа и проговори с висок глас. Магическият вятър утихна. „Взор“ спря устрема си и заподскача като треска по огромните вълни. Макар северният природен вятър да духаше по-силно от всякога, кафявото платно увисна неподвижно. Лодката застана на едно място.

— Свали платното! — каза Гед и Веч незабавно изпълни желанието му. През това време Гед развърза греблата, постави ги в халките им и започна да гребе приведен.

Веч, който не виждаше нищо друго освен бушуващите вълни наоколо, не можеше да разбере защо сега се придвижват с гребла. Но той изчака и не след дълго усети как природният вятър отслабва и вълните намаляват. Лодката все по-рядко се изкачваше и спускаше, а накрая започна да напредва под силния замах на греблата по почти гладката повърхност, като че ли се намираше в дълбок залив. И въпреки че Веч не виждаше онова, което се разкриваше пред погледа на Гед, въпреки че не различаваше мрачните склонове под неподвижните звезди, магьосническият му поглед започна да вижда как от морските дълбини около лодката извира мрак и как вълните се снижават и отпускат, като че задавени от пясък.

Ако това беше заклинание за илюзия, то беше невероятно силно. Да накараш Открито море да изглежда като земя! Веч се опита да събере ума и смелостта си и изговори заклинанието за разбулване, като след всяка изречена на срички дума се взираше в тайнствената, превръщаща се в суша океанска бездна, търсейки някаква промяна или колебание в илюзията. Ала напразно. Навярно заклинанието, предназначено да повлияе само върху собственото му видение, а не върху действащата около тях магия, тук нямаше никаква сила. Или пък нямаше никаква илюзия, а просто бяха стигнали края на света.

Без да обръща внимание на нищо, Гед гребеше все по-бавно, подбирайки пътя си между проливи и плитчини, видими само за неговия поглед. Килът на лодката заора и тя потрепера. Въпреки че под тях се намираха безкрайните морски дълбини, те бяха върху суша. Греблата издрънчаха страховито в тишината, когато Гед ги изтегли обратно в лодката. Плисъкът на водата, свистенето на вятъра, скърцането на дървото и платното бяха замрели, погълнати от

всеобхватното, навярно никога ненарушавано мълчание. Лодката застана неподвижно. Нямаше и помен от вятър. Морето се превърна в прозрачен, застинал пясък. Нищо не помръдваше нито на мрачното небе, нито върху сухата, неистинска земя, която се сливаше в далечината със сгъстяващия се мрак.

Гед се изправи, взе жезъла си и с лекота прекрачи борда. Веч очакваше да го види как пада и потъва в морето, което непременно съществуваше там, зад сухото, мъгляво було, скриващо вода, небе и светлина. Ала нямаше вече море. Гед се отдалечи от лодката. Стъпките му се отпечатваха по тъмния пясък, който простенваше под тях.

Жезълът му заискри не с магическо сияние, а с ярък, бял пламък, който скоро загоря толкова ослепително, та чак зачерви пръстите му, стиснали блесналото дърво.

Без да се отправя в никаква посока, той крачеше напред, оставил лодката зад себе си. Тук нямаше посоки, нямаше север, юг, изток или запад, а само напред и надалеч.

Веч виждаше светлината, която носеше приятелят му като огромна, бавно движеща се през мрака звезда. А мракът около нея ставаше все по-гъст, по-черен и непроницаем. Същото виждаше и Гед, вирайки се непрекъснато напред под светлината. И не след дълго той съзря на границата на осветеното поле една сянка, която се Приближаваше към него по пясъка.

Отначало сянката беше безформена, ала колкото по-близо идваше, толкова по-човешки вид добиваше. Заприлича на посивял и мрачен старец. Но щом Гед си помисли, че съзира в тази фигура баща си — ковача, той видя, че това не е старец, а младеж. Джаспар, нахалното, красиво младежко лице на Джаспар, сивото, прикрепено със сребърна закопчалка наметало и скованата походка. Погледът му, отправен към Гед през мрака, беше изпълнен с омраза. Без да спира, Гед забави ход и издигна още по-високо жезъла си. В пламтящото сияние образът на Джаспар изчезна от приближаващата се фигура. Тя стана Пеквари. Но лицето на Пеквари беше цялото подуто и мъртвешки бледо като на удавник, а той странно протягаше ръка и като че ли го викаше. Отново, без да спира, Гед продължи напред, въпреки че помежду им оставаха само няколко крачки. Изведнъж фигурата срещу него се преобрази изцяло, изду се от двете си страни, като че разпери огромни тънки криле, загърчи се и отново се сви. За миг Гед

видя в нея бялото лице на Скьор, после две забулени втренчени очи и след това внезапно там се появи един ужасяващ и непознат образ на човек или чудовище, с гърчещи се устни и бездънни очи, в които сякаш зееше черна бездна.

Тогава Гед вдигна високо жезъла. Той запламтя с непоносимо бяло и ослепително сияние, което опустошаваше и изпепеляваше дори този древен мрак. На светлината му фигурата, която идваше към Гед, се отърси от всякакви човешки черти. Тя прибра очертанията си, сви се, почерня и запълзя по пясъка на четири къси лапи с извадени нокти, вдигнала към него невиждащата си, безформена муцуна, на която нямаше ни уста, ни уши, ни очи. В мига, в който застанаха един срещу друг, сянката почерня изцяло на бялото, пламтящо около нея жреческо сияние и се изправи. Човек и сянка се срещнаха безмълвно лице в лице и спряха.

Гед наруши древната тишина и изговори ясно и високо името на сянката. В същия този миг, без устни и език, сянката изговори същата дума: „Гед!“ И двата гласа се сляха в един.

Гед изпусна жезъла, протегна ръце и сграбчи сянката си. Сграбчи своята черна половина, която протягаше ръце към него. Срещнаха се светлината и мракът, сляха се и станаха едно.

В далечината ужасеният Веч си помисли, че Гед е победен, тъй като видя как яркото сияние гасне и бледнее. Изпълнен с ярост и отчаяние, той скочи върху пясъка, за да помогне на приятеля си или да умре с него и се втурна към светлинката, мъждукаща в пустия мрак на сухата земя. Ала краката му затъваха в пясъка и той с мъка се придвижваше напред, сякаш се беше натъкнал на плаващи пясъци или силно водно течение, докато изведнъж светът се възстанови пред него с ревящия си шум, със славната дневна светлина, суровия зимен студ и горчивия вкус на сол и Веч започна да потъва в неочаквано появилото се, истинско и живо море.

Наблизо лодката се люшкеше празна върху сивите вълни. Веч не виждаше нищо друго под водата, тъй като разбиващата се морска пяна пълнеше очите му и го ослепяваше. Не много умел плувец, той с последни усилия се добра до лодката и се изкачи в нея. Като кашляше и се опитваше да изцеди водата, която струеше от косата му, той се огледа отчаяно наоколо, без да знае в коя посока да се обърне. Най-после различи тъмно петно сред вълните в далечината, където на

мястото на пясъка сега бушуваше вода. Грабна греблата, загреба с всички сили към приятеля си, стигна до него, хвана го за раменете и го изтегли в лодката.

Гед беше зашеметен и гледаше вторачено с невиждащи очи, ала нямаше видима рана по себе си. В ръката си държеше здраво жезъла от черно тисово дърво, който не излъчваше повече никакво сияние. Безмълвен, изтощен, прогизнал и треперещ, той легна, сгушен до мачтата без да погледне към Веч, който издигна платното и обърна лодката така, че да хване северозападния вятър. Гед не виждаше света около себе си, докато право пред тях, в тъмнеещото след залеза небе, като в залив от ясна синя светлина между дългите облаци не се показва новата луна — пръстен от драконова кост, рогов венец, отразена слънчева светлина, която грееше над океан от мрак.

Гед вдигна глава и впери поглед в далечния ярък полумесец на запад.

Дълго не откъсна очи оттам. След това се изправи, хванал жезъла с две ръце, както воин държи дългия си меч, обходи с очи небето, морето, издутото кафяво платно пред себе си, лицето на приятеля си и рече:

— Естариол! Погледни, край! Свърши се. — Засмя се. — Раната е излекувана. Аз съм цял. Свободен. — После се наведе, зарови лице в ръцете си и заплака като момче.

До този миг Веч го наблюдаваше загрижено и със страх, тъй като не беше сигурен какво се бе случило там, в царството на мрака. Той не знаеше дали с него в лодката седи Гед и дълго време ръката му не се откъсваше от котвата, готов да пробие дъното на лодката и да я потопи в морето, вместо да върне в пристанищата на Землемория злото, което може би беше приело образа на Гед. След като видя приятеля си и го чу да говори, опасенията му се разпръснаха и той започна да прозира истината: Гед не беше нито загубил, нито спечелил, а назовавайки сянката на своята смърт със собственото си име, беше извоювал целостта си. Беше станал човек, който, осъзнал цялата си истинска същност, не може да бъде използван или завладяван от друга сила освен от себе си и така живее заради самия живот и не може да служи на разрухата, болката, омразата или мрака. В „Сътворението на Еа“, най-древната песен, се казва:

„Само в мълчанието има слово, само в мрака — светлина, само в смъртта — живот; ярко прорязва полетът на ястреба пустеещите небеса.“ Тази песен пееше високо Гед сега и направляваше лодката на запад, подпомаган от ледения вятър на зимната нощ, който духаше в гърба им от безкрайността на Открито море.

Изминаха осем дни, после още толкова, а погледът им все още не зърваше земя. Многократно трябваше да пълнят меховете си с морска вода, подсладена от заклинания. Ловяха риба, но дори когато изговаряха рибарски заклинания, хващаха много малко, тъй като рибите в открито море не знаят собствените си имена и не обръщат внимание на магиите. Когато не им остана нищо за ядене освен няколко парченца пушено месо, Гед си спомни как Яроу му беше казала, когато открадна питката от огнището, че ще съжалева за тази кражба, когато огладнее в морето. Но колкото и да бе гладен, споменът му достави удоволствие. Защото тя беше казала още, че той и брат й ще се завърнат отново у дома.

Само за три дни ги беше довел магическия вятър на изток, а сега вече шестнадесет дни плаваха назад, на запад. Никой още не беше идвал оттам, откъдето се завръщаха младите магьосници Естариол и Гед с откритата рибарска лодка по време на зимното Мракобесие. По пътя им не се развихриха силни бури и те неотклонно напредваха, като се насочваха по компаса и звездата Толбегрен малко по на север отпреди. Ето защо не се върнаха на Астоуел, а след като подминаха Далечен Толи и Снег, без да ги видят, се натъкнаха на най-южния нос на Копиш. Над вълните пред тях като крепост се издигаха каменни чукари. Над пенещата се вода кръжаха и надаваха писъци морски птици, а вятърът разнасяше синкавия пушек от огнищата на малките селища.

Оттам пътят до Ифиш не беше дълъг. Те влязоха в пристанището на Исмей в една тиха, беззвездна вечер, преди да започне да се сипе снегът. Завързаха „Взор“, с която бяха пропътували чак до царството на смъртта и обратно, и се отправиха по тесните улички към къщата на магьосника. С леки сърца влязоха в светлината и топлината на огнището под този покрив и Яроу изтича да ги посрещне, плачеща от радост.

Ако Естариол от Ифиш е удържал думата си и е съчинил песен за първия голям подвиг на Гед, то тя се е загубила. В Източния разлив се пази предание за някаква лодка, която се натъкнала на земя някъде в безбрежния океан на много дни път от всеки бряг. На Ифиш казват, че в тази лодка бил Естариол, но на Ток твърдят, че в нея имало двама рибари, отнесени от бурята далеч в Открито море, а пък на Холп се говори, че това било един холпски рибар, който не могъл да изтръгне лодката си от невидимите пясъци и все още се скита там. Така че от песента за сянката са останали само късчета легенда, които се носят през годините от остров на остров като плавеи. Но в „Подвигът на Гед“ не се казва нищо за това пътешествие, нито за срещата на Гед със сянката, преди да премине невредим по Драконовия път или да върне в Хавнър Пръстена на Ерет-Акбе от Гробниците на Атуан, или преди най-сетне да се завърне още веднъж на Роук като Върховен жрец на всички острови по света.

Издание:

Урсула Ле Гуин. Магьосникът от Землемория

Роман

Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1984

Библиотека „Галактика“, №53

Редакционна колегия: Любен Дилов, Светозар Златаров, Елка Константинова,

Агоп Мелконян, Димитър Пеев, Светослав Славчев, Огнян Сапарев

Преведе от английски: Катя Петрова

Рецензент: Панко Анчев

Редактор: Христина Кочемидова

Редактор на издателството: Гергана Калчева-Донева

Оформление: Богдан Мавродинов, Жеко Алексиев

Рисунка на корицата: Текла Алексиева

Художествен редактор: Иван Кенаров

Технически редактор: Пламен Антонов

Коректор: Ани Иванова

Американска, I издание

Дадена за набор на 29.XI.1983 г. Подписана за печат на 7.II.1984

г.

Излязла от печат месец март 1984 г. Формат 32/70×100 Изд. №1728. Цена 1,50 лв.

Печ. коли 14,50. Изд. коли 9,38. УИК 8,92.

Страници: 232. ЕКП 95366 5637–355 84

08 Книгоиздателство „Георги Бакалов“ — Варна

Държавна печатница „Балкан“ — София

Ч 820(73)-31

® Катя Петрова, преводач, 1984

© Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев, библиотечно оформление, 1979

© Текла Алексиева, рисунка на корицата, 1984

c/o Jusautor, Sofia

© Ursula K. Le Guin, 1968

A Wizard of Earthsea

Parnassus Press, 1968

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.